

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

72'nci Birleşim
30 Nisan 2019 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle 24 Nisanı sözde Ermeni soykırımını anma günü ilan etmesine ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, arabuluculuk sisteminde yaşanan sorunlara ve çözüm önerilerine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın, 1915 olaylarına ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutlandığına ilişkin açıklaması
- 2.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümü vesilesiyle şehit olanları rahmetle yâd ettiğine ve 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması
- 3.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 4.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ölüm saçmaya devam eden Adıyaman Çelikhan-Malatya kara yolunda gerekli tedbirlerin alınması çağrısında bulunduğu ilişkin açıklaması
- 5.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 6.- Gaziantep Milletvekili Müslüm Yüksel'in, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 7.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutlandığına ilişkin açıklaması
- 8.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutlandığına ilişkin açıklaması
- 9.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Ankara ili Çubuk ilçesi Akkuzulu Mahallesi'nde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na yönelik linç girişimini kınadığına ve 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması
- 10.- Adıyaman Milletvekili Muhammed Fatih Toprak'ın, 23 Nisan Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümü ile Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı büyük bir gururla karşıladıklarına ilişkin açıklaması
- 11.- Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın, Cumhurbaşkanı AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü mesajına ilişkin açıklaması
- 12.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, terörle mücadele eden kahramanlarımızın önünde saygıyla eğilerek şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması
- 13.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Ankara ili Çubuk ilçesi Akkuzulu Mahallesi'nde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na yönelik linç girişimini kınadığına ilişkin açıklaması
- 14.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 24-30 Nisan Dünya Bağışıklama Haftası vesilesiyle bulaşıcı hastalıklarla mücadelede aşının önemine ilişkin açıklaması
- 15.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Ankara ili Çubuk ilçesi Akkuzulu Mahallesi'nde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve Meclis Başkan Vekili Levent Gök'e yönelik linç girişimini kınadığına, iktidarın gündeminin ekonomik kriz, işsizlik ve yüksek enflasyon olması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 16.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Suriye'nin Azez kentinde şehit olan askerimize Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediklerine, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümünü tebrik ettiğine, Türk devletinin milli birlik ve beraberlik şuuruyla cumhuriyetin 100'üncü yılı olan 2023 hedefine kararlı adımlarla yürümeye devam edeceğine ilişkin açıklaması
- 17.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 3 Mayıs Türkçülük Günü'ne, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'ne, 24 Nisan Irak Türkmen Cephesinin kuruluşunun 24'üncü yıl dönümüne, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümüne, Yunan asıllı İngiliz yazar Hamza Andreas Tzortzis'i Atatürk'e yönelik sözlerinden dolayı kınadığına, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un 24 Nisanı sözde Ermeni soykırımını anma günü ilan etmesine sessiz kalınmaması ve 8 Mayısın Cezayir katliamını anma günü olarak kabul edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 18.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, 98 cezaevinde 3 bin tutsağın açlık grevine, 4 cezaevinde 15 tutuklunun ölüm orucuna başladığına, Leyla Güven, Dersim Dağ, Murat Sarısaç, Tayip Temel'in açlık grevine girdiğine, mevcut yasanın hayata geçirilerek Öcalan'ın da diğer tutukluların sahip olduğu haklardan yararlanmasını talep ettiklerine, "Leylalar yaşasın, açlık grevindekiler yaşasın." diye oturma eylemi başlattıklarına ilişkin açıklaması

19.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Suriye'nin Azez kentinde şehit olan askerimize Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un 24 Nisanı sözde Ermeni soykırımını anma günü ilan etmesinin kabul edilemez olduğuna, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümü vesilesiyle destan yazanlara Allah'tan rahmet dilediğine, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

20.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Suriye'nin Azez kentinde şehit olan askerimize Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, Venezuela'daki darbe girişimini lanetlediğine, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümü vesilesiyle şehitleri rahmetle andığına, sözde Ermeni soykırımını tanıyanların Kurtuluş Savaşı'nda bir yere varamadıkları gibi bugün de bir yere varamayacaklarına, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması

21.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

22.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

23.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

24.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

25.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, Boğaziçi Üniversitesinde düzenlenen konferansta konuşan Yunan asıllı İngiliz yazar Hamza Andreas Tzortzis'in Kadir Mısıroğlu'ndan mı etkilendiğini öğrenmek istediğine, bu konferansı düzenleyen ve Ata'sına hakaret edenleri alkışlayanları kınadığına ilişkin açıklaması

26.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz'ün 18 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

27.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

28.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

29.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, YSK hangi kararı verirse versin herkesin saygı duyması gerektiğine ilişkin açıklaması

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın 44 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, milletin Meclisinin milletin gerçeklerine gözünü kapatamayacağına ve milletin fukaralığına sessiz kalamayacağına ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Genç Erkekler Futsal Turnuvası'nda şampiyon olan Denizli Bozkurt Spor Lisesi öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2019 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatasını alan Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/629)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2019 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatasını alan Van Milletvekili Bedi Özgökçe Ertan'ın, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/630)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2019 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatasını alan Diyarbakır Milletvekili Adnan Selçuk Mızraklı'nın, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/631)

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2019 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatasını alan Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/632)

C) Önergeler

1.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, (2/764) esas numaralı Hatay ili Reyhanlı ilçesinin Adının Gazireyhanlı Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/25)

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Suriye'nin Azez kentinde şehit olan askerimize Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine ilişkin konuşması

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve arkadaşları tarafından, 31 Mart 2019 tarihinde gerçekleşen mahallî idareler seçimlerinde siyasi partilerin ve oy veren vatandaşların devletin kurumu olan Anadolu Ajansı'na inancı sarsılmıştır. Yıllardır seçim

sonuçlarının verilerini aktaran Anadolu Ajansına kamuoyunun güveninin yeniden sağlanması, yaşanmış ve yaşanacak olan mağduriyetlerin giderilmesi ve devletin tarafsız kurumu hâline gelebilmesi amacıyla 24/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Nisan 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, şehit cenazesi töreninde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na yönelik linç girişiminin aydınlatılabilmesi, güvenlik açığı ve istihbarat zafiyetlerinin nedenleri ve sorumlularının tespit edilmesi amacıyla 23/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Nisan 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun 30 Nisan, 2, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Mayıs 2019 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi

VIII.- SEÇİMLER

A) Başkanlık Divanında Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Başkanlık Divanında boş bulunan kâtip üyeliğe seçim

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti, Gürcistan Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1187) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 17)

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nijer-Türkiye Dostluk Hastanesinin Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devredilmesi ile İlgili Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1188) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 18)

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1189) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 19)

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 23 Haziran 1994 Tarihinde Akdedilen Hava Taşımacılığı Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1190) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 20)

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 21)

8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1192) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 22)

9.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 23)

10.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1195) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 24)

11.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 25)

12.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 26)

13.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 30)

14.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31)

15.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 32)

16.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 34)

17.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1243) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35)

18.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36)

19.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 44)

20.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 46)

21.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 47)

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz'ün, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

3.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında İYİ PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

4.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmalarında Cumhuriyet Halk Partisine sataşmaları nedeniyle konuşması

5.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

6.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayınlanan Hz. Peygamber ve Gençlik isimli kitaba ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9434)

2.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, kamu kurumlarına ait taşınmazların satış usulü hakkında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'ne göre yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9435)

3.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu Başkanvekilinin İzmir Büyükşehir Belediye Başkan adaylığı için istifa edip etmediğine ve mevcut görevine devam durumuna ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9501)

4.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, KHK ile ihraç edilenlerin karşılaştıkları zorluklara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9502)

5.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 2002-2018 yılları arasında Malatya iline yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/9712)

6.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Ankara Garı ve Eryaman İstasyonu arasındaki sinyalizasyon çalışmasının ne zaman bitirileceğine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/9713)

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kamu görevinden ihraç edilmiş kişilerden haklarında mahkûmiyet kararı bulunmayanların işe iadelerine yönelik bir düzenleme yapıp yapılmadığına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9734)

8.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, yerel basının sorunlarına ve desteklenmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9741)

9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra yayınlanan KHK sayısına ve içeriklerine göre dağılımına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/9754)

30 Nisan 2019 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 72'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, işgal yıllarında Gaziantep'te Fransızlar ve Ermeni çetelerinin yaptığı katliamlar hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'a aittir.

Buyurun Sayın Taşdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle 24 Nisanı sözde Ermeni soykırımını anma günü ilan etmesine ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un bir kararnameyle 24 Nisanı sözde Ermeni soykırımını anma günü ilan etmesiyle ilgili olarak söz almış bulunmaktayım. Sizlere 1919-1921 yılları arasında Antep'i işgal eden Fransızların katliamlarıyla ilgili kısa anekdotlar anlatacağım. Hoyratça davranışlar sergileyen Macron'a ve onun akıl vericilerine bu Gazi Meclisten tarih dersi vermemiz şart oldu. Her yıl, Ermeni diasporasının dayatmasıyla 24 Nisanda Türkiye Cumhuriyeti'ne düşmanlıklarını ve kinlerini kusmak adına her yolu deneyenler sıraya giriyorlar. Hiç şüphe yok ki bunların başında Fransa geliyor. Kurtuluş Savaşı'mızın devam ettiği 1921 yılında Türk ordusunun Batı Cephesi'ne yığıldığı, vatan derdine düştüğümüz acılı günlerde ordu desteği olmayan, savunmasız Antep halkına dönemin modern ve güçlü silahlarıyla saldırıp binlerce kişiyi Fransızların katletmesi açıkça bir soykırımdır, katliamdır. Bu katliamda isimleri tespit edilen 6.317 kişinin kemikleri sonradan toplanıp şimdiki şehitliğe defnedilmiştir. Bu katliama çevre köylerde, ilçelerde, şehirler ve dağlarda yaşayanlar, tarlalarında çalışırken katledilenler de dâhil edilirse Türk halkının 12 bin kişinin şehit edildiği çeşitli kaynaklarda yazmaktadır.

27 Mart 1920'de Kilis yolundan şehre gelen Fransız'ın önünü kesmek adına cepheye koşanlara erzak götürecek kimse yoktur. 14 çocuk ekmek götürmek adına yola çıkar. Bu çocukların en küçüğünün yaşı 9, en büyüğünün 14'tür. Şehidimiz Şahin Bey'e ve arkadaşlarına erzakı ulaştırabilmek için at arabasının yanında yürüyerek yola devam ederler. Erzakı ulaştırdıklarında yorgun ve bitap düşmüş olan çocukların gece dönmeleri de mümkün değildir. Hemen cephenin üst kısmında bulunan değirmende çocukları yatırılır. Sabah kanlı çatışmalar başlamıştır, çocuklarinsaa artık buradan çıkması mümkün değildir. Elmalı Köprüsü'nün üzerinde Şahin Bey şehit edilir. Oradaki Ermeni çeteleri ve Fransız askerleri çevreyi ararken değirmende yatan çocukları bulurlar. Bu 14 çocuğa önce ateş ederler, mermilerle öldürürler. Hırslarını alamazlar, bu çocukları süngülerler, süngülerler. Bugün benim şehrimde 14 çocuk şehidin, Dokurcum Değirmeni şehitlerinin hikâyesi Fransızların vahşet vesikası olarak anlatılır. Gaziantep'in etrafını sararak on bir ay şehri kuşatmışlardır. Yiyecek, içecek, ilaç, hiçbir şeyi şehre sokmamışlardır. Bir yandan da en ağır ve modern silahlarla, toplarla şehri yakıp yıkmışlardır. 80 bin adet top atılmış; kan, barut ve toz kokusu her tarafı kaplamış; hastane, cami, imarethane, ne varsa yakılmış yıkılmış; masum insanlar açlıktan öldürülmüş, şehit edilmiş; yiyecek bulamayan insanlar zerdali çekirdeğinden on öğütmüş, sadece karınlarını doyurmaya çalışmışlardır. Bu onun içinde bulunan, insan sağlığına zararlı yani yemeye uygun olmayan ağır metaller onlarca masum insanımızın zehirlenerek ölmesine sebep olmuştur.

Şimdi ise Fransa gibi bir ülkenin 5 bin kilometre öteden gelip Gaziantep'i işgal etmesi, yüzyıllar boyunca birlikte yaşadığımız bazı Ermenileri bize karşı silahlandırıp nüfusumuzun üçte 1'ini şehit etmesi ve bu olaylarda Ermeni çetelerini kullanan bir devletin bugün Ermeni soykırımı iddiasında bulunması cahillikten öte bir şey değildir. Gaziantep'li aralarında kadınların ve çocukların olduğu 6.317 şehidiyle insanlıktan nasibini almamış Fransız'ı iyi tanır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Devamla) – Ayrıca Macron ve çevresindekiler Ermeni tarihine çok meraklıysa önce 26 Şubat 1992'de Hocalı'da 613 Azerbaycan Türkünü katleden Ermenistan'ın hesabını vermelidirler. Seslerini yükselterek haklı çıkacaklarını sanıyorlarsa, unutmazınlar, dünya eski dünya değil; artık herkes bizi de biliyor, onları da biliyor.

Sayın milletvekilleri, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin Fransa'da yaşanan son olaylarla ilgili şu açıklamasına dikkat kesilmeliyiz: "Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle 24 Nisanı anma günü ilan etmesi, utanç verici bir rezalettir. Fransa eğer anacaksa Afrika'da katlettiği masumları, bir asır önce Çukurova'da döktüğü kanları anmalı, Türk milletinden özür dilemelidir."

Gaziantep gibi gazi olan yüce Meclisimizi saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Arabuluculuk Kanunu hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'a aittir.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, arabuluculuk sisteminde yaşanan sorunlara ve çözüm önerilerine ilişkin gündem dışı konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum. Daha güzel güzel baharlar diliyorum.

Konumuz, ara buluculukla ilgili yaşanan sorunlar ve bazı çözüm önerileri.

Değerli arkadaşlar, ara buluculukta -tabii ki Mecliste tartışıldığı zaman hep bunu dile getirdik- şu anda yaşanan sorunların başında gelen, bir, ara bulucunun tarafsız ve eşit olması gerekirken işveren sendikaları ara buluculuk merkezleri kurmuş durumda, ticaret odaları ara buluculuk merkezleri kurmuş durumda ve sanayi odaları ara buluculuk merkezlerini kurmuş durumda.

Ara buluculuk ilkelerinin başında tarafsızlık ve bağımsızlık olması gerekirken sendikaların, ticaret odalarının, sanayi odalarının bu şekilde ara buluculuk merkezleri kurması; bir, rekabeti ihlal ediyor; iki, tarafsızlık ve bağımsızlık ilkesini zedelemiş oluyor. Öncelikle, bu ara buluculuk merkezlerinin bu şekilde taraf olabilecek olan kurum ve kuruluşlar tarafından kurulmasının yasaklanması gerekmektedir.

İkinci bir başka sorun, aynı şekilde, yine bazı kurumsal firmalar belirli ara buluculuk merkezlerini kurarak kendi bünyesinde, ücret karşılığı ara bulucu çalıştırmaktadırlar. Bu ise yine aynı şekilde, ara bulucunun tarafsız ve bağımsızlık ilkesine zarar getirdiği gibi bu, rekabet hukukuna da aykırılık teşkil etmektedir.

Yine, aynı şekilde, ara buluculukla ilgili dava şartı olan... Mesela gerek iş hukukundaki gerek Ticaret Kanunu'ndaki ara buluculukta zorunlu dava şartı hükümleriyle ilgili olarak altı ayı aşan gecikmeler nedeniyle ara bulucular bugüne kadar ücretlerini alamamaktadırlar. Neden? Çünkü Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Dairesi şunu söylemektedir: Ara bulucuların paralarını alabilmeleri için ilk önce serbest meslek makbuzunu kesmelerini istiyorlar, serbest meslek makbuzunu kestikten sonra gecikmeli olarak parayı ödüyorlar. Tabii ki serbest meslek makbuzu keserken ara bulucular KDV'sini ödemek zorunda kalıyor. Ancak, birincisi avukatlar yani hukuk fakültesi mezunları ara bulucu olabiliyor, ikincisi ise kamu görevlisi olan hukuk fakültesi mezunları ara bulucu olabiliyorlar. Ancak, kamu görevi yapan ara bulucular serbest meslek makbuzunu kesmiyor, diğer ara bulucular serbest meslek makbuzunu kesiyor ve bu da arada bir eşitsizliği gündeme getiriyor. Ara bulucu olan kamu görevlileri makbuz kesmediği hâlde diğer ara bulucuların makbuz kesmesi mağduriyete yol açmaktadır. Bu uygulamanın... Nasıl bilirkişilerde makbuz kesmiyorsak, nasıl tanıklardan makbuz kesmiyorsak, ödeme yapıldığı zaman kamu görevlisi ara buluculardan gelir vergisi nasıl kesiliyorsa aynı şekilde ara bulucularda da bunun kaynaktan kesilmesi lazım, makbuzun kesilmemesi gerekir. Buna ne diyoruz? Adaletin KDV'si olmaz diyoruz. Adaletin KDV'si olmayacağına göre, bu makbuzların da kesilmemesi gerekmektedir.

Yine, aynı şekilde... (Uğultular)

Sayın Başkanım, çok gürültü var.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Genel Kurulda gerçekten çok ciddi bir uğultu var. Biraz evvel konuşan Milletvekilimiz Sayın Tanal önemli konulara temas ediyorlar. Sohbeti kulislerde devam ettirirseniz memnun olurum.

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Değerli arkadaşlar, zorunlu ara buluculukta, burada mesela gerçekten bazı firmalar var elimizde. Firmalar dava konusu edilmeyecek çok küçük olan miktarlarda dahi zorunlu ara buluculuğa müracaat ettikleri için sistemi kilitliyorlar. Burada ara buluculuk nedeniyle eğer ticari işse 1.340 TL devlete ödemekte, ticari iş değilse eğer, iş hukukunu ilgilendiriyorsa 680 TL ödemekte. Gerçekten, bedeli, rakamı dava edilmeyecek, çok cüzi, işte, 1-2 TL için bu şekildeki olaylarla ilgili bir başvurunun bir ücret olarak getirilmesinde yarar var.

Aynı şekilde, iş davalarıyla ilgili... Eğer gerçekten amacımız bunları, nizamı bir an önce sonlandırmak ise iş davalarıyla ilgili, işçinin yanında zorunlu avukatlığı getirmek lazım. Zorunlu avukatlığı getirirsek işçiler mağdur olmaz. Buna bir örnek de eğer verecek olursak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Tamamlamak için...

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Teşekkürler Başkanım.

İnşaat firmaları yurt dışına işçileri götürmekte. Türkiye'ye getirmeden önce diyor ki: "Benim ara bulucum var. Sen eğer bu konuların bir daha dava konusu edilmemesi için ara bulucu tutanağını imzalarsan ben sana uçak biletini alacağım, Türkiye'ye getireceğim." Yoksa yurt dışından vatandaşımız Türkiye'ye gelememektedir. Baskı nedeniyle işçiler mecburen yurt dışında bu ara buluculuk belgesini imzalamak zorunda kalıyorlar. Diyeceksiniz "Bu nasıl oluyor?" İşverenin bir tane temsilcisi orada oluyor, maille bu ara buluculuk belgesini gönderiyorlar. Vatandaşımız, işçimiz bu şekilde mağdur olmuş durumda. Yani burada, ara buluculuk alternatif bir uyumazlık yöntemi olarak getirilmiş durumda. 6 trilyonluk, 10 trilyonluk davayı ticaret mahkemesinde kim görüyor? Üçlü heyet hâkim görüyor. Burada tek ara bulucuya gönderilmesi doğru değildir, bunu en azından bir heyet mahiyetinde çalışan bir ara bulucuya göndermek lazım. Ve bu ara buluculukla ilgili denetim mekanizması çok yetersiz. Mevcut olan ara buluculuk 100 kişilik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Sayın Başkanım, biraz da sürem geçmiş.

BAŞKAN – Toparlayın hadi, toparlayın, tamam.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ara bulucuların denetimiyle ilgili husus da şu: Şu anda ara buluculuğa kayıtlı olan 10 bin kişi var. 10 bin kişi kayıtlı ancak bunun denetimi sadece 2 hâkim ve 1 genel müdürle yapılmaktadır. Mevcut olan Arabuluculuk Yasası'nda bu denetim sanki 100 kişi ara bulucu olacakmış gibi düzenlenmiş durumda. Şu anda 10 bin kişi ara bulucu ve aşağı yukarı 30 ve 40 bine yakın kişi de bunun eğitimini almış durumda. Yakında bunun sınavı olacak. Mevcut olan bu denetim yetersiz. Denetim için önerimiz şu: Bu denetimi bakanlık dışında Türkiye Barolar Birliği'ne veya barolara da bu denetimi vermek lazım. Aksi takdirde bu şekildeki mevcut olan, yürüyen bu sistem şu anda tıkanmış durumda. Yeteri kadar, tam anlamıyla yasa koyucunun burada bu yasayı tartışırken, yasayı yaparken bu o amaç doğrultusunda kullanılmamakta.

Yarın 1 Mayıs, işçinin, emekçinin bayramıdır diyoruz. Farklı dillerden 1 Mayıs kutlamak istiyorum: Yaşasın 1 Mayıs diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Kesildi mikrofon.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yeter Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – "Yeter" diyorsunuz. Peki, biz yine bu şekilde Sayın Başkana teşekkür ediyoruz.

Yaşasın 1 Mayıs diyoruz. "..."^(x) diyoruz. "..."^(x) diyoruz. "..."^(x) diyoruz. Hepinize teşekkürler, saygılarımı, sevgilerimi sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, 1915 olayları hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'ya aittir.

Buyurun Sayın Özşavlı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı'nın, 1915 olaylarına ilişkin gündem dışı konuşması

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1915 yılında yaşanan elim hadiselerle ilgili olarak söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlamadan önce yüce heyetinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, biraz sonra söyleyeceklerimin kesinlikle günümüzde Türkiye'de yaşayan Ermeni vatandaşlarımızı hedef almadığını hassaten belirtmek istiyorum ve şunu ifade etmek istiyorum: Yaklaşık on beş yıldır dünyanın bütün arşivlerinde; Amerikan, İngiliz, Milletler Cemiyeti, Cenevre arşivlerinde bu konuyu çalışmış bir tarihçi olarak sizlere bu konuyla ilgili olarak belki de ilk defa duyacağınız bilgiler sunmak istiyorum ve bazı belgeler göstermek istiyorum.

Vaktim çok kısa olduğu için şunu baştan söylemek istiyorum: Ermeni milliyetçilik hareketlerinin 1850'lerde başladığını, 1895-1896 yıllarında had safhaya ulaştığını ve Anadolu'nun her yerinin âdeta kan gölüne dönüştürüldüğünü sadece hatırlatmak

^(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

istiyorum ve sizleri bir an evvel 1914 yılına götürmek istiyorum.

Tarih 1914, Birinci Dünya Savaşı henüz başlamamış fakat başlayacağı kesin olarak bilinmekte. Dönemin Ermeni basınına baktığımız zaman ("Mşak" çiftçi demek, "Horizon" ufuk demek, "Azk" millet demek) Ermeni aydınların yazılarını görebiliyoruz. Ermeni aydınlar bu yazılarda Ermeni halkını isyana davet etmektedirler. Ermenilerin bağımsız bir Ermenistan için mutlaka ve mutlaka bu savaşa girmelerini ve İtilaf Devletlerinin yanında taraf tutmalarını istemektedirler.

Birçok yazı var, onlarca, hatta binlerce; birini çok kısa okumak istiyorum. Arşak Çobanyan'ın 17 Ekim 1914 tarihinde Mşak gazetesinde çıkan şöyle bir yazısı var: "Biz böyle bütün dengelerin altüst olduğu bir zamanda seyirci gibi hareketsiz kalamayız. Ne kadar zayıf ve küçük olursak olalım bir rol üstlenmeli, bir şey yapmalıyız. Hak ve özgürlük için bu mücadeleye sürüklenmiş ırkımıza karşı görevimizi olabildiğince yerine getirmeliyiz. Yarının esaretten ve zincirlerinden kurtulmuş dünyasında hürriyet payımızı almak için biz Ermeniler de bu evrensel savaşa mutlaka girmeliyiz. Belki küçük bir şey yapacağız ama bunu tüm kalbimizle yapacağız.

Paris'teki Ermenilerin böyle bir anda sorumluluklarının büsbütün farkında olduklarını bildirmekten mutluyum. Daha dün yüz elli Ermeni yiğit, Fransa'nın parlak bayrağı altında kanlarını dökmek için gönüllü yazılarak Fransa'dan ayrıldı. Rahip Yeğişe bu gönüllüleri kutsadı. Aynı haberi Marsilya'dan alıyorum. Orada da onlarca Ermeni, gönüllü olarak yazılmaktadır."

Sayın milletvekilleri, dönemin Ermeni basınına baktığımız zaman bunun gibi yüzlere, binlerce çağrı var. Ermeni aydınlar Ermeni gençleri askere yazılmaya fakat Rusya'nın ve Fransa'nın yanında askere yazılmaya davet etmektedirler.

Bugün, Taşnak arşivi Boston'dadır. Hiçbir Türk tarihçi bu arşive giremez, yanından dahi geçemez fakat onlar bu arşivdeki belgeleri peyderpey tıpkıbasım yayımlamaktadırlar. Bu arşivin içindeki bir belgede şöyle deniyor: Tarih 1914, Erzurum. Ağustos ayının son iki haftası. Taşnaklar evrensel kongreyi düzenlemişler. "Savaşta nasıl bir tutum takınacağız?" diye tartışıyorlar. Vramyan, İstanbul'a yazdığı mektupta diyor ki: "Bugün İttihatçılar adına Bahattin Şakir ve Ahmet Bey geldi. Bizden milletsadık unvanımıza layık olarak devletin yanında taraf tutmamızı istediler fakat biz onlara dedik ki: Kusura bakmayın, biz tarafsız kalacağız." Düşünebiliyor musunuz, devletin kendi tebaası devlet savaşa girmiş olduğu bir zamanda tarafsız kalacağını söylüyor. Fakat bu tamamen zaman kazanmaydı, bir ay sonra Tiflis'te yapılan kongrede Taşnaklar Rusya'nın yanında savaşa girme kararı almıştır. Kongreye katılanların isimleri, fotoğrafları, hepsi elimizde mevcuttur. Savaş başlayacak ve Taşnaklar ile Hınçaklar ne yapacaklardır? Topladıkları 200 binden fazla Ermeni gönüllüyle Ruslar için savaşacaklardır. Karşımızda 300, 500 ya da bin kişilik bir Ermeni çetesi yoktu o zaman, Rus silahlarıyla mücehhez bir ordu vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Dönemin Erzincanlı, Sivaslı, Kesaplı Ermeni gönüllü askerlerin hatıratlarını bulabiliyoruz, onların hepsini Türkçeye çevirdik. "Bir Gönüllünün Hikâyesi" diyor, Erzincanlı Ardaşes Demirciyan hatıratı, tarih 1916. Bir tarihçi için çok ama çok orijinal bir bilgi kaynağıdır. Neyi anlatıyor burada Ardaşes? Amerika'dan başlayarak nasıl para topladıklarını, gemi kiraladıklarını, Kıbrıs'a gelip bir yıl eğitim aldıktan sonra, 1919'da Fransız askeri olarak Adana'yı, Mersin'i, Gaziantep'i, Urfa'yı, Maraş'ı nasıl işgal ettiklerini ve Türklere karşı nasıl katliamlarda bulunduklarını anlatmaktadır. Taşnakların 1916'da yayımlamış olduğu bir kitapçık, şu gördüğünüz Ermeni 7. Alayıdır. Bu alay Doğu Anadolu'da on binlerce Müslümanı katletmiştir. Bakınız, bir ordu âdeta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Son bir dakika Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilim, toparlayın ama sizdeki bu bilgileri toparlayıp bütün arkadaşlara gönderirseniz çok faydalı bir şey olur.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Sağ olun Sayın Başkanım.

Bakınız, karşımızda bir çete yok, bir ordu var. Bu fotoğrafları ilk kez görüyorsunuz. Katolikos -Ağrı Dağı'nın arkasında Eçmiyazın Kilisesi vardır- Ermeni ordusunu kutsamaktadır. Bir öğle yemeği, upuzun bir sofraya dizilmiş Ermeni askerler birazdan Türk sınırını geçip katliamlar yapacaklardır. Böyle onlarca fotoğraf, bilgi ve belge mevcuttur.

Değerli milletvekilleri, bugün, 1915 olaylarının soykırım olduğunu iddia eden devletlerin kendi kirli tarihlerini kapatma gayesiyse bu tezleri öne sürdüklerini, aynı zamanda bugün, Amerika'da 1 milyon, Rusya'da 1,5 milyon, Fransa'da 600 binin üzerinde ve dünyanın birçok yerinde Ermeni olduğu için, onların oylarına talip oldukları için bu tür yasalarla onlara göz kırptıklarını ifade ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Bu sözlerin ardından, sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Buyurun Sayın Göker.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutlandığına ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkanım, 1 Mayıs İşçi ve Emekçiler Bayramı ülkemizde ve tüm dünyada emekçiler tarafından birlik, dayanışma ve haksızlıklarla mücadele günü olarak kutlanmaktadır ancak bu kutlamalar her sene artarak devam eden işçi ölümlerini ve emek sömürsünü bir türlü engelleyememektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün verilerine göre ülkemiz işçi ölümlerinde maalesef Avrupa'da 1'nci, dünyada 3'üncü sırada yer almaktadır. Son on yedi yılda Türkiye'de iş kazaları nedeniyle en az 22 bin işçi hayatını kaybetmiştir. Türkiye'de günde ortalama 3 ila 5 işçi ne yazık ki denetimsizlik kurbanı olarak yaşamını kaybetmektedir. Her 10 çocuktan 8'inin kayıt dışı çalışma ortamına zorlandığı, emeğin yok sayıldığı bir dönemde böylesi bir bayramın nasıl kutlanabileceğini Hükûmete ve yetkililere bırakıyorum. İş güvenliği konusundaki önlemlerin acilen artırılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Genç Erkekler Futbol Turnuvası'nda şampiyon olan Denizli Bozkurt Spor Lisesi öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 6 bin takımın mücadele ettiği Genç Erkekler Futbol Turnuvası'nda şampiyon olan Denizli Bozkurt Lisesi Genel Kurulumuzu ziyaret etmişlerdir. Genç sporcularımıza başarılar diliyoruz. (Alkışlar)

Sayın Durmuşoğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Osmaniye Milletvekili Mucahit Durmuşoğlu'nun, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümü vesilesiyle şehit olanları rahmetle yâd ettiğine ve 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarihimizin en önemli ve anlamlı zaferlerinden biri olan Kutulamare Zaferi, 29 Nisan 1916'da Türk Bayrağı'nın Kutulamare surlarına çekilerek İngilizlerin yenilgiye uğratıldığı ve sömürgeci devletlere tarihî bir tokadın atıldığı şanlı bir zafer olarak kayıtlara geçmiştir.

Geniş bir coğrafyada iki bin iki yüz yılı aşkın süredir kesintisiz devam eden devlet geleneğimiz boyunca yüreğimizle ve bileğimizle hakkını vermediğimiz hiçbir zaferimiz yoktur. Bin dört yüz yıllık İslam tarihinin bilhassa son bin yılında millet olarak bizim içinde olmadığımız hiçbir büyük mücadeleye rastlamak neredeyse mümkün değildir. Tüm medeniyetlerin, tüm milletlerin göz bebeği Anadolu'yu yıllar boyunca vatanımız olarak muhafaza edebilmemizin gerisinde işte böyle büyük bir birikim vardır. Bu toprakları bize vatan kılmak için Malazgirt'ten beri sürdürdüğümüz mücadelenin her bir aşamasında şehit olan, gazi olan, başta Gazi Mustafa Kemal olmak üzere kurucu Meclisimizin ve ordumuzun mensuplarını rahmetle, şükranla yâd ediyorum. Yarın kutlanacak olan işçilerimizin 1 Mayıs İşçi ve Emekçiler Bayramı'nı da yürekten kutluyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

3.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz gerektiğinde tüm fertleriyle inancı, vatani, bayrağı, devleti uğruna savaşılabilen, bunu göze alan bir milletiz. Bu millet Malazgirt Zaferi'nden Çanakkale destanına tarihindeki gerçek kahramanlık hikâyelerini hiçbir zaman unutmamıştır, unutmayacaktır. Dün, ecdadımızın yazmış olduğu bir başka eşsiz destanın, Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümünü idrak ettik. Kutulamare, milletimizin tüm imkânsızlıklarına rağmen vatanını nasıl sahip çıktığını gösteren en önemli ve en açık örneklerden biridir. Yıllardır milletimizin hafızasından silinmeye çalışılan Kutulamare Zaferi, her zaman hatırlamamız gereken unutulmayacak bir destandır. Bu zaferin kazanılmasında emeği geçen Süleyman Askeri, Ali İhsan Sabis Paşa, Nurettin Paşa ve Halil Paşa'yı rahmetle anıyorum.

Başta Kutulamare Zaferi'nin mimarı olan şehitlerimiz olmak üzere tüm şehit ve gazilerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyor, kendilerine Allah'tan rahmet diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

4.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ölüm saçmaya devam eden Adıyaman Çelikhan-Malatya kara yolunda gerekli tedbirlerin alınması çağrısında bulunduğu ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Keskin virajları, meydana gelen ölümlü trafik kazalarıyla nam salmış, "ölüm yolu" olarak tabir edilen Adıyaman-Çelikhan-Malatya kara yolu bu ay da ölüm saçmaya devam etti. Mart ve nisan aylarında meydana gelen 5 trafik kazasında 1'i bebek 2 yurttaşımız hayatını kaybetmiş, 32 yurttaşımız da ağır şekilde yaralanmıştır. Bütün çağrılarımıza rağmen, Ulaştırma Bakanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğü bu yolda gerekli tedbirleri bugüne kadar alamamıştır.

Ben buradan bütün Adıyaman halkı adına çağrıda bulunuyorum: Artık bu yolda gerekli tedbirlerin alınması, bu yolda gerekli çalışmaların yapılması için daha kaç yurttaşımızın can vermesini bekliyorsunuz? Bir an evvel bu yolda gerekli çalışmaların başlamasını bütün Adıyaman halkı adına talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

5.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İngiliz işgal kuvvetleri, Basra Körfezi üzerinden Bağdat'ı ele geçirip Anadolu'ya girmeyi hedeflemişler fakat 29 Nisan 1916 günü Kutulamare'de tarihi imkânsız bir bozguna uğramışlardı. Kutulamare Zaferi, İngilizlerin Birinci Dünya Savaşı'nda Çanakkale'den sonraki en ağır yenilgisidir. Bu zafer, aynı zamanda ecdadımızın Çanakkale'den sonra ikinci büyük zaferidir. İngilizlerin 30 bin zayıf verdikleri bu savaş neticesinde 13 general, 481 subay ve 13.300 asker de esir edilmiştir.

Bu zaferimiz İngilizler için tam bir hayal kırıklığı olmuş ve 1952 yılına kadar Kut Bayramı olarak kutlanmış, NATO'ya üyelik sürecinde kutlanmaktan vazgeçilmiştir fakat hiçbir zaman aziz milletimizin hafızasından ecdadımızın bu eşsiz zaferi silinmeyecektir.

BAŞKAN – Sayın Yüksel...

Sayın Yüksel...

6.- Gaziantep Milletvekili Müslüm Yüksel'in, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MÜSLÜM YÜKSEL (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarihimizin en önemli ve anlamlı zaferlerinden biri olan Kutulamare Zaferi, Osmanlı ordusunun 29 Nisan 1916'da Türk Bayrağı'nı Bağdat'taki Kutulamare surlarına çekerek İngilizleri yenilgiye uğrattığı ve sömürgeci devletlere karşı kazandığı şanlı bir zaferdir. Bu şanlı destanın yıl dönümü dün tüm yurttta düzenlenen çeşitli etkinliklerle kutlandı. Osmanlı Devleti'nin İngilizlere karşı en büyük ve en önemli zaferlerinden biri olan Kutulamare, zor şartlarda imkânsızlıklar içerisinde en büyük silahı imanı olan ordumuzun neler başarabileceğinin tarihteki en önemli örnekleri arasında yer alıyor. Türk milleti kendine yurt edindiği her coğrafyada büyük bedeller ödemiş, tarihini kahramanlıklarla örmüştür. Yakın tarihimizdeki en büyük askerî başarılarından biri olan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yılında kahraman şehitlerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

7.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutlandığına ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yarın 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü. Ülkemizde emeğin sömürülmediği, iş kazaları ve cinayetlerinin fitrat ve kader olarak görülmediği, ağır çalışma koşulları ve düşük ücretle çalıştırılan işçilerin emeklerinin yok sayılmadığı, eşit ve adaletli bir şekilde, insanca yaşam için, emeği en kutsal değer gören bir anlayış umudu, özlemi ve mücadelesiyle alın terinin hakkını veren tüm emekçi kardeşlerimizin 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutluyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin bir milletvekili olarak eşit, adaletli ve insanca yaşam koşullarıyla, ayrımcılık ve emek sömürüsünün olmayacağı bir düzen için her türlü mücadeleyi

vereceğimize, her zaman hak, hukuk ve adaletten yana olacağımıza söz veriyorum.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

8.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutlandığına ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Öncelikli olarak emekçinin hakkını alabildiği bir Türkiye dileğiyle herkesin 1 Mayıs İşçi Bayramı'nı kutluyorum.

Kamu kurumlarında daimî işçi olarak çalışan üniversite mezunu işçiler memurlarla aynı işi yaptıkları hâlde tayin, nakil, görevde yükselme ve imza yetkisi gibi özlük haklardan mahrum olarak çalışmaktadırlar. Çoğunun aile bütünlüğü dahi sağlanamamaktadır. Onlar sadece eşit işe eşit hak talep etmekte. Kamu maliyesine ekstra bir yük getirmeyen bir düzenlemeyle üniversite mezunu işçilerin yaşadığı bu mağduriyetin, adalete ve liyakate uygun bir şekilde, bir an önce giderilerek memur statüsüne geçirilmeleri gerekmektedir.

BAŞKAN – Sayın Karasu...

9.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Ankara ili Çubuk ilçesi Akkuzulu Mahallesi'nde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na yönelik linç girişimini kınadığına ve 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

21 Nisan Pazar günü Çubuk Akkuzulu'daki şehit cenazesinde Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na yapılan hain linç girişimini ve bu linç girişimini meşrulaştırmaya çalışan siyasileri şiddetle kınıyorum.

Yarın 1 Mayıs. Tüm emekçilerimizin Emek ve Dayanışma Günü'nü, bayramını kutluyorum. Ayrıca, 1977'deki 1 Mayıs kutlamalarında hayatını kaybeden tüm emekçilerimizi saygıyla anıyorum.

İktidar krizin faturasını işçilerimize, emekçilerimize çıkarmaya devam ediyor. Ekonomide yaşanan gelişmeler işçi haklarına yönelik saldırıları doruğa çıkarmıştır. Kıdem tazminatı, emeklilik talepleri ve İşsizlik Fonu gibi başlıklarda emekçilerimizin hak taleplerine karşı kulaklarını tıkayan bir iktidarla karşı karşıyayız. Bu bağlamda Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına sormak istiyorum: Emeklilikte yaşa takılanların taleplerini görmezden gelmeye devam edecek misiniz? İşçilerin kıdem tazminatı haklarını ellerinden almaya yönelik girişimlere devam edecek misiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Toprak...

10.- Adıyaman Milletvekili Muhammed Fatih Toprak'ın, 23 Nisan Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümü ile Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı büyük bir gururla karşıladıklarına ilişkin açıklaması

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Millî irade ve ulusal bağımsızlığımızın simgesi olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümünü ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından dünyada çocuklara armağan edilen tek bayram olma özelliği taşıyan 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı büyük bir gururla karşıladık.

Canlarını feda etme pahasına atalarımızın bizlere emanet ettikleri bu önemli mirası bugün her alanda müreffeh, kalkınmış ve tüm dünyada örnek bir millet olma hedefiyle yarınlara onur ve gururla taşıyoruz. Geleceğimizi temsil eden çocuklarımız geçmişten aldıkları güçle milletimizin yarınlарını şekillendirecek, barış içinde bir dünyanın kurulmasında önemli görevler üstleneceklerdir. Yarınlарımızın teminatı çocuklarımızdan beklentimiz iyi yetişmiş, kendine güvenen, millî ve manevi değerlerine bağlı insan olmalarıdır. Bize düşen görev ise çocuklarımızı çalışkan, başarılı, vatanını, devletini ve milletini seven gençler olarak yetiştirebilmektir. Çocuklarımıza gurur duyacakları bir Türkiye bırakmak; 2023, 2053 ve 2071 hedeflerimiz için var gücümüzle çalışmaya ve ülkemizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakbak...

11.- Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın, Cumhurbaşkanı AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü mesajına ilişkin açıklaması

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımız, kurucu Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü mesajını aktarmak istiyorum.

"Emek ve alın teriyle ülkemizin büyümesi ve kalkınmasında önemli rol oynayan işçi ve emekçi kardeşlerimizin 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü tebrik ediyorum. Tüm dünyada işçi ve emekçilerin birlik ve dayanışma günü olarak kutlanan 1 Mayıs, hakkaniyetli ve adil şartlarda bir çalışma ortamına vesile olmasını temenni ediyorum.

Göreve geldiğimiz günden bu yana işçi ve emekçilerimizin sorunlarına her zaman samimiyetle çözüm üretmeye çalıştık. İstihdamı artırmak, işsizlik oranını düşürmek için pek çok tedbiri, programı hayata geçirdik. Bu anlayışla, emekçilerimiz ücretten sosyal haklara kadar her alanda önemli kazanımlar elde ettiler. Emekçilerimizin demokratik yollarla dile getirdiği tüm taleplerini dikkate alarak devletimizin tüm kurumlarıyla, sendikalarımızla, sivil toplum kuruluşlarımızla..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Osmanağaoğlu...

12.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, terörle mücadele eden kahramanlarımızın önünde saygıyla eğilerek şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Onlarca yıldır Türkiye Cumhuriyeti devletinin muasır medeniyetler seviyesine ulaşmasının önündeki en büyük engellerden biri olan terör, kahraman ordumuzun ve emniyet güçlerimizin başarılı operasyonları neticesinde çok büyük kan kaybetmiştir. Terörle mücadele eden, terörün kökünü kazımayı namus borcu addeden kahramanlarımızın bu mücadele azminin önünde saygıyla eğiliyorum. Bu mücadeleden rahatsız olanların ve bu mücadelenin kaynağını hedef alanların da sonuna kadar karşısında olduğumuzun bilinmesini isterim.

Bu vesileyle, kutlu vatan toprağına düşen kahramanlarımıza Allah'tan rahmet, kahraman gazilerimize ömürlerinin geri kalanında mutlu bir yaşam diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arık...

13.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Ankara ili Çubuk ilçesi Akkuzulu Mahallesi'nde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na yönelik linç girişimini kınadığına ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şehit cenazesinde planlı bir linç girişimine maruz kalan Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na geçmiş olsun

diyor, bu alçak saldırıyı şiddetle, nefretle kınıyorum. Bölücü PKK terör örgütünün amacı neyse bu saldırıyı planlayanların amacı da odur. Bu saldırı, 31 Mart yerel seçimlerinin sonuçlarını hazmedemeyenlerin gerçekleştirdiği bir saldırdır. Kayseri’de bir şehit cenazesinde teröristlerle pazarlık masası kurulmasına, Habur’da çadır mahkemeleri kurulmasına öfkelenen bir vatandaş, dönemin Enerji Bakanı Sayın Taner Yıldız’a bir yumruk attı. Vatandaşın hayatı karartıldı, tutuklandı, aylarca hapis yattı, öğretmenlikten atıldı, ekmeğe muhtaç hâle getirildi, sürüm sürüm süründürüldü; Sayın Genel Başkanımıza yumruk atan inek hırsız ise elini kolunu sallayarak geziyor. Takdir yüce milletimizin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

14.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan’ın, 24-30 Nisan Dünya Bağışıklama Haftası vesilesiyle bulaşıcı hastalıklarla mücadelede aşının önemine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – 24-30 Nisan Dünya Bağışıklama Haftası’dır. Bağışıklık, bir bulaşıcı hastalığa karşı vücudun dirençli hâle getirilmesidir. Bağışıklığın oluşmasında, bulaşıcı hastalıklara karşı mücadelede aşılarda çok önemli bir araçtır. Aşılarla milyonlarca ölüm ve sakatlık önlenmiştir. Fakat son zamanlarda bağışıklama hizmetlerinde aksamalar vardır. Sağlık hizmetlerinin ulaşamadığı çocuk sayısı artmaktadır. Ayrıca, ebeveynlerin aşığı reddetmesi nedeniyle aşı olmayan çocuk sayısı da artmaktadır. Aşı yapılmaması, tekrar bulaşıcı hastalıkların artmasına, ölüm ve sakatlıklara sebep olacak bir durumdur. Bu nedenle, Sağlık Bakanlığını ve ebeveynleri uyarmak istiyorum. Ebeveynler bilmelidir ki ülkemizde kullanılan aşıların tümü Sağlık Bakanlığından ruhsatlıdır, kaygı duyulacak, endişe edilecek bir durum yoktur. Aşı yaptırmalarını öneriyorum.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sibel Özdemir...

15.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir’in, Ankara ili Çubuk ilçesi Akkuzulu Mahallesi’nde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve Meclis Başkan Vekili Levent Gök’e yönelik linç girişimini kınadığına, iktidarın gündeminin ekonomik kriz, işsizlik ve yüksek enflasyon olması gerektiğine ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, ana muhalefet lideri, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’na, Meclis Başkan Vekili Sayın Levent Gök’e ve değerli milletvekillerimize yönelik şehit cenazesi sırasında gerçekleştirilen organize linç girişimini kınıyor, linç girişiminde bulunanların ve sorumluluğu olanların yargı karşısına çıkarılmasını bekliyoruz.

Sayın Başkan, 31 Mart seçimlerinde yurttaşlarımız, ayrıştırmacı ve düşmanlaştırmacı dilin bir devamı olan işte bu linç kültürüne karşı tepkisini göstermiş, bu dili kabul etmedikleri ve ayrıştırmacı dilin terk edilmesi gerektiği mesajını vermişlerdir. Bu anlamda, iktidarın ve Meclis üyesi olarak bizlerin öncelikli gündemi yurttaşlarımızın, esnafımızın, sanayicimizin çözülmesini beklediği ekonomik kriz, işsizlik, yüksek enflasyon ve refah kaybı olmalı, bu sorunların dışı vurumu olan sosyal patlamalar olmalı, normalleşme yolunda hukuk, demokrasi ve şeffaf bir yönetim olmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Buyurun Levent Bey.

16.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Suriye’nin Azez kentinde şehit olan askerimize Allah’tan rahmet, yaralılara şifa dilediklerine, 29 Nisan Kutulamare Zaferi’nin 103’üncü yıl dönümünü tebrik ettiğine, Türk devletinin millî birlik ve beraberlik şuuruyla cumhuriyetin 100’üncü yılı olan 2023 hedefine kararlı adımlarla yürümeye devam edeceğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; basına bugün düşmüş olan, Azez’de 1 şehidimizin ve 3 yaralımızın olduğu haberini üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktayız. Bu nedenle, milletimize ve şehidimizin ailesine başsağlığı dilerken yaralı askerlerimize acil şifalar dilemek istiyoruz.

Yine aynı şekilde, tarihimizde çok fazla bilinmese de bu yakın zamanda milletimizin daha fazla vâkıf olduğu Kutulamare Zaferi’mizi de ayrıca tebrik etmek istiyorum.

Türkiye çok yönlü ve çok katmanlı hem iç hem dış hem de iç ve dış bağlantılı problemlerle çetin bir mücadele içerisinde. Bu mücadele beka seviyesinde bir mücadeledir. Bu meselelerde, Türkiye’nin oluşturmuş olduğu millî politikalar çerçevesinde birlik ve beraberlik içerisinde olmak zaruridir.

Türkiye’nin 360 derece etrafına bakıldığında ihtilafsız bir alan bulunmadığı görülecektir. Dünyada iddia sahibi olan veya olmak isteyen ne kadar güç varsa bu coğrafyada kanlı bir hesaplaşma içerisinde. Böyle bir ahvalde Türkiye Cumhuriyeti devletinin mazlumun yanında, zalimin karşısında olan sağlam duruşu ve kendi hedeflerine varmak için kan ve gözyaşından beslenen güçlere karşı tavizsiz tutumu, zaten hedef durumunda olan ülkemize saldırıların artmasına neden olmaktadır. Bu şartlar altında, Türk milleti, tarihte olduğu gibi bugün de devletin ve milletin bekasını her türlü dünyevi menfaatin üzerinde tutarak geleceğine sahip çıkacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Siyaset kurumuna düşen mesuliyet ise içinde olduğumuz ateş çemberini yok saymamak, görmezden gelmemektir. Siyasi rekabetle millî meselelerin, millî politikaların altını oymak arasındaki tehlikeli oyunların içerisinde olmamak, kurulan oyunları bozmaktır. Böyle bir sıkıntı yumağıyla mücadele eden Türkiye’yi, kuşatma altındayken meleklerin dışı mı, erkek mi olduğunu tartışan Bizans gibi gaflet çukuruna düşürmeye kimse heveslenmemelidir.

Türk devleti, gücü ve kudretiyle, millî birlik ve beraberlik şuuruyla cumhuriyetimizin 100’üncü yılı olan 2023 hedefine kararlı adımlarla yürümeye devam edecek, bu yürüyüşü hiçbir muhasım odak engelleyemeyecektir diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkan, buyurun.

17.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan’ın, 3 Mayıs Türkçülük Günü’ne, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü’ne, 24 Nisan Irak Türkmen Cephesinin kuruluşunun 24’üncü yıl dönümüne, 29 Nisan Kutulamare Zaferi’nin 103’üncü yıl dönümüne, Yunan asıllı İngiliz yazar Hamza Andreas Tzortzis’i Atatürk’e yönelik sözlerinden dolayı kınadığına, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron’un 24 Nisanı sözde Ermeni soykırımını anma günü ilan etmesine sessiz kalınmaması ve 8 Mayısın Cezayir katliamını anma günü olarak kabul edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cuma günü Meclisimiz açık olmadığı için ben bugünden Mecliste bulunan bütün arkadaşlarımızın 3 Mayıs Cuma günü kutlayacağımız Türkçülük Günü’nü kutluyorum, Türk milletinin Türkçülük Günü’nü kutluyorum.

Yetmiş beş yıl önce Nihal Atsız ve Başbuğ Alparslan Türkeş başta olmak üzere Türk milliyetçiliği fikrini dönemin tüm

baskılarına rağmen savunan ve bu uğurda işkence gören çilekeş dava adamlarını saygı ve rahmetle anıyorum. 3 Mayıs Türkçüler Günü kutlu olsun.

Tüm işçi kardeşlerimizin emeklerinin karşılığını aldığı, iş sağlığı ve güvenliği noktasında sıkıntı yaşamadan çalıştığı, iş kazalarının bundan sonra yaşanmayacağı bir Türkiye dileğiyle 1 Mayıs emeğin bayramını, tüm emekçilerin bayramını kutluyorum. 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü kutluyorum. İşçi ve emekçilerimiz tarafından dünya çapında kutlanan bu anlamlı günün birlik, beraberlik ve dayanışmamıza vesile olmasını temenni ediyorum.

Dün, Birinci Dünya Savaşı'nda İngilizlere karşı Irak cephesinde kazanılan Kutülamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümüydü. Başta bu zaferin kahramanı Halil Paşa olmak üzere şehadete ulaşan tüm askerlerimizi rahmetle anıyorum.

Bu vesileyle de Irak Türkmen Cephesinin kuruluşunun 24'üncü yıl dönümünü tebrik ediyorum, verdikleri haklı mücadelede omuz omuza olduğumuzu bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Boğaziçi Üniversitesinde Boğaziçi İslam Araştırmaları Topluluğu tarafından düzenlenen bir programda konuşan Yunan asıllı, İngiliz bir sözde yazar, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ten şeytan olarak bahsetmiştir. Bu mesnetsiz benzetmeyi şiddetle kınıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Türkkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ülkemizin kurucusu, cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e hakaret etmek demokrasi, hürriyet ya da ifade özgürlüğü demek değildir. İYİ PARTİ olarak, ilgili makamların, bu sözde yazara gerekli hukuki işlemleri başlatmasını bekliyoruz.

Geçtiğimiz hafta Fransa'nın Cezayir halkına yönelik insanlık ve vicdan dışı eylemlerinin soykırım olarak tanınması ve 8 Mayısın Cezayir katliamını anma günü olarak kabul edilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisine kanun teklifi verdik. Fransa 1915 Ermeni olaylarını 2001 yılında soykırım olarak tanımıştı. Kısa bir süre önce ise Fransa Cumhurbaşkanı Macron, 1915 olaylarının yıl dönemi olan 24 Nisanı Ermeni soykırımını anma günü ilan ettiğini açıklamıştı. Türkiye, Fransa'nın attığı bu adımlara sessiz kalacak bir ülke değildir, kalmamalıdır. Mesele parti meselesi değildir, mesele Türkiye'nin dış politikadaki itibarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Grup Başkan Vekili.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu çerçeveden bakıp Meclise sunduğumuz kanun teklifimizin parti gözetmeksizin tüm vekillerimizden destek görmesini bekliyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Kurtulan...

18.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, 98 cezaevinde 3 bin tutsağın açlık grevine, 4 cezaevinde 15 tutuklunun ölüm orucuna başladığına, Leyla Güven, Dersim Dağ, Murat Sarısaç, Tayip Temel'in açlık grevine girdiğine, mevcut yasanın hayata geçirilerek Öcalan'ın da diğer tutukluların sahip olduğu haklardan yararlanmasını talep ettiklerine, "Leylalar yaşasın, açlık grevindekiler yaşasın." diye oturma eylemi başlattıklarına ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, selamlar saygılar herkese.

Bugün yine, tekrar, bir kez daha açlık grevlerinden ve başlayan ölüm oruçlarından bahsetmek istiyorum ben de. Belki aramızda bu sözleri duyunca hâlâ burun kıvrıyanlar "Yine mi aynı mesele?" diye düşünenler vardır. Öncelikle söylemek gerekir ki yöntem tartışmalarının çok geride kaldığı günlerden geçiyoruz. Bu Meclisin üyelerinden biri olan Leyla Güven 8 Kasım 2018 tarihinde açlık grevine başladı. Tek bir talebi vardı, Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması, avukatları ve ailesiyle görüşmesinin önündeki engelin kaldırılmasıydı. Yani bu ülkenin Anayasası'nın herkes için eşit uygulanmasıydı.

İlk günden itibaren açlık grevlerinin gidişatına yönelik öngörülerimizi paylaşmıştık ve sorumluları, üzerine düşeni yapmaya davet etmiştik. En son bu sıralarda, 21 Şubat'ta 106'ncı gününde olan Leyla Güven'i ve açlık grevlerini bir kez daha gündeme getirmiştik. Uyardığımızda 68 cezaevinde 335 eylemci grevdeydi, sonrasında 98 cezaevinde 3 bin tutsak açlık grevine başladığını duyurdu. Meclisin 3 üyesi daha, Dersim Dağ, Murat Sarısaç, Tayip Temel açlık grevine girdi. Tabutlar çıkmasın demiştik, 7'si cezaevinde olmak üzere tam 8 insan tecrit kalksın diye yaşamlarına son verdi bu süre içerisinde. İnsanlar hayatlarını kaybediyor, artık kulak tıkamaktan vazgeçtin dedik, bugün 15 insan açlık grevini ölüm orucuna çevirdiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bakırköy, Gebze, Van ve Diyarbakır cezaevlerinde 15 tutuklu hâlihazırda açlık grevindeyken bugün itibarıyla ölüm orucuna başladı, açlık grevlerini 136'ncı günde ölüm orucuna dönüştürdüler. Ölüm orucu, istenmeyen sonuçlara giden süreci çok daha hızlandıracaktır. Leyla Güven'in ve tutukluların istediği yeni bir yasal düzenleme değil, yeni bir yasa hiç değil. Mevcut olan yasanın hayata geçmesi gerektiğini söylüyor ve tutukluların hepsinin sahip olduğu bu haktan Öcalan'ın da yararlanmasını talep ediyorlar. Gidişatın daha kötüleşmemesi için buradan bir kez daha çağrı yapıyoruz Adalet Bakanlığına. Meclis Başkanlığının sorumluluk almasını, bu taleplere kulak vermesini bir kez daha belirtmek istiyoruz.

Bizler de grup olarak bugün Genel Kurul çalışmalarına katılamayacağımızı belirterek bugün Mecliste, dışarıda tüm grup olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Mersin) - ...örgütlerimizle "Leylalar yaşasın, açlık grevindekiler yaşasın." talebiyle oturma eylemi yaptığımızı duyurarak, size kolaylıklar dileyerek Genel Kuruldan ayrılıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Altay...

19.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Suriye'nin Azez kentinde şehit olan askerimize Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un 24 Nisanı sözde Ermeni soykırımını anma günü ilan etmesinin kabul edilemez olduğuna, 29 Nisan Kutülamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümü vesilesiyle destan yazanlara Allah'tan rahmet dilediğine, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce, bugün öğlen saatlerinde Azez ve Afrin üs bölgesine giden Türk Silahlı Kuvvetleri konvoyuna yapılan bir havan saldırısı sonucu maalesef 1 askerimiz şehit olmuş, 3 askerimiz de yaralı. Şehidimize Tanrı'dan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyoruz. İnşallah bu son olur diye temenni ediyoruz Sayın Başkan.

Öte yandan, Fransa Devlet Başkanının yayımladığı bir kararnameyle 24 Nisanı Ermeni soykırımı anma günü ilan etmesini kabul etmemiz mümkün değil. Bu kararnamenin kaldırılmasını tabii ki talep ediyoruz. Ermeni soykırımı iddialarını

Cumhuriyet Halk Partisi olarak kabul etmemiz mümkün değildir. Bunun da altını çizmek istiyoruz. Elbette, o dönemde üzücü olaylar karşılıklı olarak olmuştur ama Anadolu'da bir soykırım yapıldığı iddiası bu milletin hak ettiği, edeceği, edebileceği, kabul edebileceği, kaldıracabileceği bir iddia değildir. Bunun da altını çizmek istiyorum.

Yine bu vesileyle yüz üç yıl önce Kutulamare destanını yazanlara Allah'ımdan rahmet diliyorum, minnet ve şükran duygularımızı gösterdikleri kahramanlık karşısında ifade etmeyi de bir görev sayıyorum.

Sayın Başkan, bildiğimiz gibi yarın 1 Mayıs; işçinin, emekçinin bayramı; Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü. Ve elbette bu Parlamentoda, bizlerin de içinde bulunduğu bu Parlamentoda 1 Mayıs resmî olarak da bayram ilan edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Milletvekilim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bunu bir kazanım görmekle birlikte 1 Mayısın da diğer özel günlerimiz, millî, dinî bayramlarımız gibi bütün milletin ve bütün siyasi partilerin ortak değeri olduğu kanaatini taşımak istiyoruz. Ve İstanbul'un belli meydanlarının kapatılmasını, 1 Mayısı kapatılmasını doğru bulmadığımızı da belirtmek istiyoruz. İşçisinden, emekçisinden, işçinin, emekçinin kutlayacağı bayramdan korkan devlet olmaz. Bu bakımdan -bu, yarın için belki artık mümkün değil ama- bundan sonraki süreçte Taksim Meydanı'nda 1977'de yaşanan olaylardan, oralardan ders almak ve o acıları unutturmamak babından, 1 Mayısın Taksim Meydanı'nda kutlanmasının işin olağanı ve doğal olduğu kanaatindeyiz.

Demokrasi toplumun tüm kesimlerinin ortak sesidir, ekonomik özgürlüğün, dayanışmanın ve adaletin de dayanağı da demokrasi kültürüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Demokrasinin, temel hak ve özgürlüklerimizin gasbedilmediği ve kısıtlanmadığı oranda güçlü olduğunu unutmamak dileğiyle tüm emekçilerimizin 1 Mayıs Bayramı'nı, Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü'nü Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye Büyük Meclisi Grubu olarak kutluyor ve tebrik ediyor ve yarın Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin Türkiye'nin 81 vilayetinde işçilerimizle, emekçilerimizle birlikte alanlarda olacağını bu vesileyle beyan etmek istiyorum efendim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Muş...

20.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Suriye'nin Azez kentinde şehit olan askerimize Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, Venezuela'daki darbe girişimini lanetlediğine, 29 Nisan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümü vesilesiyle şehitleri rahmetle andığına, sözde Ermeni soykırımını tanıyanların Kurtuluş Savaşı'nda bir yere varamadıkları gibi bugün de bir yere varamayacaklarına, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü tebrik ettiklerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Suriye'nin Azez bölgesinde oradaki teröristler tarafından askerî birliklerimize yapılan saldırıda şehit düşen askerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun. Aynı zamanda oradaki saldırıda yaralanan 3 askerimiz bulunmaktadı, askerlerimize de acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Venezuela'da darbe girişimi olduğuna dair haberleri üzüntüyle almış bulunuyoruz. Dünyanın neresinde olursa olsun “ama” “fakat” demeden tüm darbeleri kınıyoruz. Hiçbir gerekçe darbelere mazeret olamaz. Hiçbir gerekçe, silahlı cuntacıların kendi halklarına ve seçilmiş hükûmetine silah doğrultmasına gerekçe olamaz. Darbeler, halkın iradesini gasbeden, demokrasi dışı illegal müdahalelerdir. Daha önce Venezuela halkının iradesini hiçe sayarak muhalefet başkanını devlet başkanı olarak tanıyan bazı Batılı ülkeleri de bu yanlış tutumlarından dönmeye davet ediyoruz. Özellikle bazı Batılı devletlerin, diğer ülkelerde kendi çıkarlarına uymayan bir yönetimin iktidara gelmesi durumunda bu tip demokrasi dışı müdahalelere destek vermeleri aslında demokrasi ve insan hakları konusunda ne kadar ikiyüzlü olduklarının göstergesidir. Ülkelerde iktidarlara, silahlı çetelere, ordu içindeki cuntalar ve onların dış destekçileri değil, demokratik seçimlerle halk belirler. Demokrasilerde karar halkındır. Bu temel demokratik ilkeyi çiğneyenler demokrasinin düşmanıdır ve gayrimeşrudur. Geçmişte birçok kez darbeye ve darbe girişimine maruz kalmış bir ülke olan Türkiye, ilkesel duruşunu koruyarak Venezuela'daki bu darbe girişimine karşı duruşunu koruyacaktır. Bir kez daha Venezuela'daki darbe girişimini lanetliyor, tüm dünyayı Venezuela halkının iradesine saygılı olmaya davet ediyorum.

Aynı şekilde, şanlı tarihimizdeki büyük kahramanlıklardan olan Kutulamare Zaferi'nin 103'üncü yıl dönümünde, şehit ve gazilerimizi rahmetle anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ecdadımız çok zor şartlarda, dönemin güçlü kuvvetli ordularına karşı çok önemli bir başarı elde etmiştir Kutulamare'de.

Ve burada şunu da ifade etmek isterim: Sözde Ermeni soykırımını, sözde bunu dünyanın gündemine taşımaya çalışan diasporanın gayretleriyle çeşitli ülke parlamentoları bunu tanımayı âdet hâline getirdiler; buna en son Fransa da katıldı. Şunu ifade etmek isterim: 1915 yılında yaşanan, o dönemin hükûmetin kendi sınırları içerisinde yaşanan bir olayda o bölgedeki belli bir nüfusu yine kendi sınırları içerisindeki başka bir bölgeye naklettiğinden başka bir şey değildir, aynı sınırlar içerisinde bir yerden başka bir yere nakil yapılmıştır. Ama bir şekilde dünya devletleri, ülkelerindeki siyasi hesaplarla ya da Türkiye'yi bu anlamda sıkıştırır mıyız hesabıyla bu tip siyasi kararlar alarak bir yere varmaya çalışıyorlar. Şunu ifade etmek isterim: Bu tip gayretlerin peşinde olanlar ne Kurtuluş Savaşı'nda bir yere varabildiler ne de bugün bir yere varamayacaklardır, karşılarında dimdik 82 milyon Türk milleti duracaktır.

Yarın 1 Mayıs, biz de AK PARTİ Grubu olarak tüm emekçi kardeşlerimizin, alın teri döken işçilerimizin bayramını tebrik ediyoruz; kutlamaların kazasız belasız, şiddetten uzak bir bayram havası içerisinde geçmesini temenni ediyoruz.

Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Suriye'nin Azez kentinde şehit olan askerimize Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Suriye'nin Azez kentinde üs bölgesine giden Türk Silahlı Kuvvetleri konvoyuna PKK/PYD'li teröristler tarafından havan saldırısı gerçekleştirilmiştir. Saldırıda 1 askerimiz şehit olmuş, 3 askerimiz yaralanmıştır. Aziz şehidimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyoruz Meclis Başkanlığı olarak. Ve teröristlerin, bu millete ihanet edenlerin, kahpece eylemlerine devam edenlerin her gün nefesinin kesildiğini biliyoruz, bunların da nefesi kesilecektir. Allah milletimizin birliğini, devletimizin yüceliğini korusun.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.
Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Sayın milletvekilleri, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan, Diyarbakır Milletvekili Adnan Selçuk Mızraklı ve Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet, 31 Mart 2019 tarihinde yapılan mahallî idareler seçimlerinde belediye başkanı seçilerek mazbatalarını almışlardır.

Sayın milletvekillerinin Mahallî İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuş oldukları yazıları okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2019 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatasını alan Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/629)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

31 Mart 2019 tarihinde yapılan mahallî idareler genel seçiminde Kars ilinden belediye başkanı seçildim. Belediye başkanı seçilmiş olduğuma dair mazbata örneği ektedir.

Mahallî İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyeti Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde yer alan "Milletvekilliği, belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği ile muhtarlık, bir şahıs uhdesinde birleşemez. Bu görevlerin birisinde bulunanlardan bir diğerine seçilenler, seçim sonuçlarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün içinde tercih haklarını kullanırlar." hükümleri uyarınca belediye başkanlığını tercih ederek 12/4/2019 tarihi itibarıyla belediye başkanlığı görevine başlamış olduğumu bilgilerinize arz ederim.

Ayhan Bilgen
Kars Milletvekili

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2019 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatasını alan Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/630)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

31 Mart 2019 tarihinde yapılan mahallî idareler genel seçiminde Van büyükşehir ilinden belediye başkanı seçildim. Belediye başkanı seçilmiş olduğuma dair mazbata örneği ektedir.

Mahallî İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyeti Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde yer alan "Milletvekilliği, belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği ile muhtarlık, bir şahıs uhdesinde birleşemez. Bu görevlerin birisinde bulunanlardan bir diğerine seçilenler, seçim sonuçlarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün içinde tercih haklarını kullanırlar." hükümleri uyarınca belediye başkanlığını tercih ederek 10/4/2019 tarihi itibarıyla belediye başkanlığı görevine başlamış olduğumu bilgilerinize arz ederim.

Bedia Özgökçe Ertan
Van Milletvekili

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2019 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatasını alan Diyarbakır Milletvekili Adnan Selçuk Mızraklı'nın, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/631)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

31 Mart 2019 tarihinde yapılan mahalli idareler genel seçiminde Diyarbakır ilinden Büyükşehir Belediye Başkanı seçildim. Belediye başkanı seçilmiş olduğuma dair mazbata örneği ektedir.

Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyeti Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde yer alan "Milletvekilliği, belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği ile muhtarlık, bir şahıs uhdesinde birleşemez. Bu görevlerin birisinde bulunanlardan bir diğerine seçilenler, seçim sonuçlarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün içinde tercih haklarını kullanırlar." hükümleri uyarınca belediye başkanlığını tercih ederek 16/4/2019 tarihi itibarıyla belediye başkanlığı görevine başlamış olduğumu bilgilerinize arz ederim.

Adnan Selçuk Mızraklı
Diyarbakır Milletvekili

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2019 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatasını alan Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/632)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

31 Mart 2019 tarihinde yapılan mahalli idareler genel seçiminde Kocaeli ili İzmit ilçesi belediye başkanı seçildim. Belediye başkanı seçilmiş olduğuma dair mazbata örneği ektedir.

Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyeti Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde yer alan "Milletvekilliği, belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği ile muhtarlık, bir şahıs uhdesinde birleşemez. Bu görevlerin birisinde bulunanlardan bir diğerine seçilenler, seçim sonuçlarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün içinde tercih haklarını kullanırlar." hükümleri uyarınca belediye başkanlığı görevini tercih ettiğimi bilgilerinize arz ederim.

Fatma Kaplan Hürriyet
Kocaeli Milletvekili

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu tercih sonucunda Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan, Diyarbakır Milletvekili Adnan Selçuk Mızraklı ve Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelikleri, belediye başkanlığını tercih ederek göreve başladıkları tarih itibarıyla daha önceki uygulamalara da uygun olarak kendiliğinden sona ermiş bulunmaktadır.

Bilgilerinize sunulmuştur.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve arkadaşları tarafından, 31 Mart 2019 tarihinde gerçekleşen mahalli idareler seçimlerinde siyasi partilerin ve oy veren vatandaşların devletin kurumu olan Anadolu Ajansı'na inancı sarsılmıştır. Yıllardır seçim sonuçlarının verilerini aktaran Anadolu Ajansı'na kamuoyunun güveninin yeniden sağlanması, yaşanmış ve yaşanacak olan mağduriyetlerin giderilmesi ve devletin tarafsız kurumu hâline gelebilmesi amacıyla 24/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Nisan 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

30/4/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 30/4/2019 Salı günü (Bugün) toplanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İçtüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan
Kocaeli
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş tarafından "31 Mart 2019 tarihinde gerçekleşen mahalli idareler seçimlerinde siyasi partilerin ve oy veren vatandaşların devletin kurumu olan Anadolu Ajansı'na inancı sarsılmıştır. Yıllardır seçim sonuçlarının verilerini aktaran Anadolu Ajansı'na kamuoyunun güveninin yeniden sağlanması, yaşanmış ve yaşanacak olan mağduriyetlerin giderilmesi ve devletin tarafsız kurumu hâline gelebilmesi" amacıyla 24/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 30/4/2019 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş'a söz veriyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi İYİ PARTİ adına saygıyla selamlıyorum.

Mahallî seçimlerimizin, başta, seçilen belediye başkanlarımıza, encümen azalarımıza, muhtarlarımıza, il encümen azalarımıza ve büyük Türk milletine hayırlar getirmesini Yüce Mevla'dan niyaz ediyorum.

Seçimler sonrası Meclisimizin bu, 2'nci toplantısı. Gerçekten Türk milletine yakışmayan, Türk siyasi hayatına yakışmayan bir yerel seçim süreci yaşadık. Önümüzdeki günlerde bunları burada çok tartışacağız.

Bunların bir tanesi de ne yazık ki Anadolu Ajansı. Bu ajansın seçim gecesi yayımlanmış olduğu veriler gerçekten, tabiri caizse, Türk milletine saç baş yoldurmuştur. Güya devletin ajansı, güya doğru haber vermekle mükellef; ama, gelin görün ki, seçimleri sabote etmiştir, seçim sonuçlarını sabote etmiştir. Yani, böyle bir ajansın başkanı, o geceden sonra, bugüne kadar nasıl hâlâ başkan olarak tutulur, genel müdür olarak tutulur, gerçekten şaşıyorum, kırk yıl devlette çalışmış biri olarak buna çok şaşıyorum. Ha, yandaş olunca, diyeceksiniz ki: "Mahzuru yok." İyi de, kardeşim, yani, iki kurumu birbirine düşürdünüz. Yüksek Seçim Kurulu diyor ki: "Bizim verilerimizi kullanmıyor. Nereden çıktı bu?" Vatandaş dinliyor, 80 milyon dinliyor; Anadolu Ajansı'na mı inansın, Yüksek Seçim Kuruluna mı inansın? İkisi birbiriyle tezat, kavgalı. İktidar ne yapıyor? Oynanan orta oyununu seyrediyor. Hani, seçimler bitti. "Yahu, biz şu..." Yüksek Seçim Kurulu da kamunun, Anadolu Ajansı da kamunun. Hele bir de TRT'leri var, o zaten evlere şenlik. Yahu, Allah aşkına, on yedi senedir şu ülkeyi yönetiyorsunuz. Hadi, siyaseten iktidarınızı, partinizi düşünmüyorsunuz; yahu, kamunun, Atatürk'ün kurduğu yüz yıllık kurumlarını da mı düşünmüyorsunuz? Sizde hiç mi kamu yararı, kamu anlayışı yok arkadaşlar ya?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Yok.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Olabilir mi? Anadolu Ajansı bu hâllere nasıl düşer? Yüksek Seçim Kurulu bu hâllere nasıl düşer? TRT bu hâllere nasıl düşer? Yani, vatandaşın cebinden çıkan parayla, 80 milyonun vergileriyle yandaş yayın yapacak, milleti provoke edecek, gerçekten provoke edecek... Bugün, eğer, bu millet bu ülkede birbirine güvenmiyorsa, siyasetin bölücü dili, kavgacı dili yüzünden ayrılmış ise bu ayrılmayı sağlayan en önemli unsurlardan üç tanesi de yönetemediğiniz, mahvettiğiniz Yüksek Seçim Kurulu, Anadolu Ajansı, TRT. Allah aşkına, bunları kapatın, vallahi de billahi de Türkiye itibar kazanır. Niye, biliyor musunuz? Bu yayınları, bu kurumları dünya da seyrediyor; Anadolu Ajansının haberlerine dünya da bakıyor. Sizin güvenmediğiniz, benim güvenmediğim, yalan yanlış üzerine olan bir Ajansa dünya niye itibar etsin? Türkiye'nin de itibarını düşünmüyorsunuz. Ama düşünün diye biz size söylemeye devam edeceğiz. Belki bu seçimler geçti, hani diyorsunuz ya "Yeni bir ittifak, Türkiye ittifakı." Gelin, samimiyetiniz varsa, Türkiye ittifakına buradan başlayalım; Anadolu Ajansı'nı, Yüksek Seçim Kurulunu, TRT'yi gerçekten devletin TRT'si yapaalım, milletin kurumları yapaalım; iktidarınız, parti devleti, parti kurumu hâline getirdiği buralardan elini bir çeksin ve bir yerden başlayalım. Bakın, yarın 1 Mayıs, yeni bir dönem, gelin başlayalım ama başlamazsınız; sıfır, sizlerde böyle bir ümit yok. Onun için, Anadolu Ajansı başkanının evlere şenlik şu beyanını okuyayım da siz de gururla dolaşın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Bir dakika alayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Diyor ki beyefendi: "Her iki aday da ayrı ayrı 'Kazandım.' diye açıklama yaptı. Benim veri akışım durdu. Ben ne yapabilirim ki? Veri gelmedi. YSK veri göndermedi. Beni hedef gösterdiler. Ben bunlara şerbetliyim. Ekrem İmamoğlu'nun da Binali Yıldırım'ın da kazandığı sonucunu vermedim. Kazandıklarını görmedim ki vereyim. Bu kararı tek başıma aldım." İmamoğlu'nun reisliğini de hedef alan Kazancı "Kazandığını açıklayan, kazandığını zannediyor." dediği, devamında daha ilginç, diyor ki... "Erdoğan" yazan şapkalı fotoğrafına da konuyu getiren Kazancı şöyle devam etti: "Olanlara kızım çok üzüldü. Ona 'Yanlış hiçbir şey yapmadım.' dedim. Kafama taktığım şapkamın olduğu fotoğraf danışmanken çekildi. Baykal şapkası olsaydı kimse bir şey söylemezdi. O şapkayı ben tasarladım. Erdoğan'ın yanımdayım. Sevsen de sevmesen de ben onun adamıyım arkadaş. Hakaret ve küfürler yedim. Yediğim küfürler de maaşımın içinde."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Maşallah ya, küfürler yemiş, kimin adamıymış? "Ben, Erdoğan'ın adamıyım." diyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Parayla yiyor... Ver parayı küfret.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Yahu adamcılık mı oynuyoruz ya? Devlet yönetiyoruz beyler, devlet, devlet! Anadolu Ajansı başkanı bu devletin adamıdır, parti liderinin değil. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Öğreneceksiniz.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler Sayın Milletvekili.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ali Öztunç'a söz veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, az önce, belediye başkanı seçilen sayın vekillerimizin dilekçeleri okundu; ben belediye başkanı olan bütün milletvekillerimizi kutluyorum, başarılar diliyorum. Ben de böyle bir dilekçe okutmak istedim. Son seçimde büyükşehir adayydım ama seçimi kaybettim; nasip değilmiş. Sayın Binali Yıldırım da kaybetti, ben de kaybettim; ikimiz de kaybettik. Ben yeniden geldim Meclise, Binali Bey'i de bekliyoruz artık, yakında inşallah gelir. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Geldi Binali Bey, geldi.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – Artık onun da gelip İzmir halkına destek olması, İzmir halkı için çalışması gerekiyor. Bekliyoruz kendisini.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Binali Bey geçen hafta buradaydı; geldi.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – Konumuz, Anadolu Ajansı.

Değerli arkadaşlar, bakın, Anadolu Ajansı, bu Türkiye Büyük Millet Meclisi kurulmadan on yedi gün önce kurulmuş. Kurtuluş Savaşı'nı tüm Türkiye'ye, tüm Anadolu'ya, dışarıya anlatmış, Meclisin, yeni Meclisin aldığı kararları haberleştirmiş, duyurmuş. Türk milletinin teslim olmadığını hem içeriye hem dışarıya duyurmuş Anadolu Ajansı ama şimdi bakıyoruz teslimiyete kalkışmış, teslim olmuş Anadolu Ajansı. Kime? Adalet ve Kalkınma Partisine.

Veriler nereden geliyor? Verileri açıklayamıyor. Genel Müdüre soruluyor “Ya, bu veriler nereden geliyor?” “Bilmiyorum” diyor, çalışanlar “bilmiyoruz” diyorlar. Gizli bir örgüt mü var? Anadolu Ajansı, devletin istihbarat örgütü mü? Millî İstihbarat Teşkilatı var, başka bir örgüte gerek yok. Yüksek Seçim Kurulunun paralel örgütü mü ki paralelliği seversiniz, her şeyin paralelini çıkartınız; paralel devlet, paralel örgüt. Hepsini yaptınız maşallah; aranız da çok iyidir. Anadolu Ajansı, YSK'nin paralel örgütü gibi çalışmaktadır.

Bakın, Anadolu Ajansı, verileri nereden alıyor biliyor musunuz? Fahrettin Bey, Anadolu Ajansı, verileri AK PARTİ Genel Merkezinden alıyor. AK PARTİ'nin müşahitleri, sandık görevlileri verileri bildiriyor genel merkeze, Anadolu Ajansı da genel merkezden o verileri alıyor, sanki kendi muhabirlerinden gelmiş gibi Türkiye'ye duyuruyor. Oysa muhabiri yok ki Anadolu Ajansı'nın. Anadolu Ajansı'nın muhabirleri geçmişte vardı, artık hiçbir ilçede, daha doğrusu çoğu ilçede Anadolu Ajansı muhabiri yok. Yani gidip seçim kurulundan oy sonucunu alacak muhabir kadrosu yok Anadolu Ajansı'nda, bitirdiler, perişan ettiler. AK PARTİ Genel Merkezi ne verirse onu yayınlıyorlar. Genelde de AK PARTİ Genel Merkezi, yüksek oy aldığı sandıklarla başlatıyor. Hani böyle yüzde 60'larla, yüzde 55'lerle çıkar ya, sonra düşmeye başlar. Anadolu Ajansı bu numarayı yaptığı için ilk başta yüksek oyla gösteriliyor.

Bakın, Anadolu Ajansı inanılmaz kötü yönetiliyor. Defalarca soru önergesi verdim, dedim ki: “Yahu, bu Anadolu Ajansı'nda kaç tane makam arabası var?” Sayın genel müdürün altında makam arabası var, eşinin altında makam arabası var; genel müdür yardımcılarının altında makam arabaları var, eşlerinin altında makam arabaları var.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Helal onlara, helal!

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – Yahu, böyle bir şey olmaz, yazıktır, günahtır. Koca Almanya devletinin kullandığı makam arabaları kadar neredeyse bizim Anadolu Ajansı makam arabası kullanacak ya! Yazık, günah değil mi! Bunu sorduk, Türkiye Büyük Millet Meclisi aracılığıyla Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısına sordum, gelen cevabı okuyorum: “Anadolu Ajansı, kamu tüzel kişiliğini haiz olmayıp faaliyetlerini Türk Ticaret Kanunu'na bağlı yürüten anonim şirket statüsündedir.” diye yanıt gelmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Milletvekilim.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – İşine gelince anonim şirket, işine gelmeyince AK PARTİ'nin genel merkezinden yönetilen resmî bir kurum. Naci Hocam da benim hocamdır, üniversitede hocalığımı yaptı. Bakın, eski bir gazeteci olarak söylüyorum: Hocam, Anadolu Ajansı'nın bir an evvel eski günlerine dönmesi gerekiyor, partiliğin orada bitmesi gerekiyor. Genel Müdürün “Ben filanca'nın adamıyım.” dememesi gerekiyor. “Ben bu devletin, bu milletin adamıyım.” demesi gerekiyor. Ama bugün o, onu söylerse yarın bir başkası söyler, bilmem kimin adamıyım der. Bundan da en çok siz rahatsız olursunuz çünkü bize üniversitede medya etik derslerini verenlerden biri de sizdiniz. Eğer içiniz elveriyorsa Anadolu Ajansı'nın Genel Müdürü devam etsin diyorum.

Saygılar sevgiler sunuyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ağır geldi hocam o. Naci Hoca, bu ağır geldi be.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Yok, hocama ağır laf etmem ben.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Abdullah Güler'e söz veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; İYİ PARTİ'nin grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Saygıdeğer Genel Kurulu saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Müddei, iddiasını ispatla mükelleftir. Çok güzel bir meclle tabiri.

Biraz önce 2 saygıdeğer hatip, çok garip, kahvehane dedikodularını burada sanki bir gerçekmiş gibi ifade etmeye çalıştılar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Şu anda sen kahvehane ağzıyla konuşuyorsun. Adamların kahvehane dedikodusunu...

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Hayır, dedikoduları söyledim.

Ben Anadolu Ajansı'nı biraz anlatacağım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hangi kahveyse onu söyle. Darüzzıyafe'nin yanında bir kahve vardır, hep çıktığın, o kahve miydi?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Duyumları...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Burası, Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Vekilim; burası, kahve değil. Meclise “kahve” diyemezsin Sayın Vekilim; burası, Türkiye Büyük Millet Meclisi.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Bir müsaade edin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – O Darüzzıyafe'nin yanında bir kahve vardı, o kahveye mi çıkıyordun sen?

BAŞKAN – Buyurun, hitap edin Sayın Milletvekili.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Bakın “ifadeler” dedim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Darüzzıyafe'nin yanındaki kahvede olur, orada mıydın?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Bir müsaade edin arkadaşlar, müsaade edin.

Bakın, dedikodu mahiyetindeki ifadeleri burada gerçekmiş gibi ifade ettiğinizi buyuruyorum. Söylemeyelim mi bunları?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Buyur, buyur.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – O dedikodular, Darüzzıyafe'nin oradaydı. Merkezinde en çok da sen vardın.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Peki.

Evet, saygıdeğer milletvekilleri, Anadolu Ajansı, uluslararası bir haber ajansı olarak 100 ülkede 3 binden fazla çalışanıyla ürettiği haberi, fotoğrafı, video ve diğer zengin içeriğini 13 ayrı dilde dünya medyasının kullanımına sunmaktadır. Bir asra yakın yani 6 Nisan 1920’de kurulan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden on yedi gün önce kurulmuş ve bir asra yakın tecrübesiyle ajans haberciliği yapan Anadolu Ajansı, özellikle haberciliğin çok zor olduğu coğrafyalardan geçtiği haber ve güçlü görsellerle dünya medyasında fark oluşturmaya devam etmektedir. 4 bölge müdürlüğü, 88 yurt içi ofis, 100 ülkede temsilcisi, 41 ülkede yurt dışı ofisleriyle bu hizmetlerini büyüterek devam ettirmeye çalışmaktadır.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Seçim gecesine gel.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – 9 milyon takipçisi vardır, aylık 17 milyon sayfa gösterimiyle de dikkat çekmektedir. 13 dilde yayın, gün içerisinde 1.600 haber, gün içerisinde 400 video, gün içerisinde 2.300 fotoğraf, gün içerisinde aynı zamanda 15 canlı yayın yapabilen devasa bir kuruluştur. İçerik dağıtımı olarak 93 ülkede kullanıcı, 6 bin farklı mecra, 3.600 dönemsel abone, 2.400 sürekli abone, 10 partner dağıtım ajansı, 54 uluslararası iş birliğiyle bu çalışmalarını artırarak devam ettirmektedir.

Anadolu Ajansı, özellikle son seçimlerde... 194.390 sandıkta, 6 bine yakın okuldaki 31 Mart seçimlerinin müthiş bir organizasyon ve çalışma gerektirdiği, değerli milletvekillerimizin bilgisi dâhilindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Seçim gecesi neredeydi?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Son cümlelerim, tamamlayayım.

BAŞKAN – Toparlayın sayın vekil.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Bu çalışmasını, bu büyük, devasa çalışmasını Türkiye’nin önünde, 81 şehrimizde ve 194.390 sandıkta 31 Mart akşamına kadar ciddi bir şekilde sürdürmüş ve bu konularda da Saygıdeğer Genel Müdür, basına her türlü açıklamayı yapmıştır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sonra ne oldu, sonra?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Saygıdeğer Genel Kurulu sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ne söyledi?

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, şehit cenazesi töreninde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’na yönelik linç girişiminin aydınlatılabilmesi, güvenlik açığı ve istihbarat zafiyetlerinin nedenleri ve sorumlularının tespit edilmesi amacıyla 23/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Nisan 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

30/4/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 30/4/2019 Salı günü (Bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay
İstanbul Milletvekili
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili, Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili, Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili, Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından “Şehit Cenazesi Töreninde CHP Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’na Yönelik Linç Girişiminin Aydınlatılabilmesi, Güvenlik Açığı ve İstihbarat Zafiyetlerinin Nedenleri ve Sorumlularının Tespit Edilmesi” amacıyla 23/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesi’nin (856 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 30/4/2019 Salı günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:16.22

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Barış KARADENİZ (Sinop)

---- 0 ----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 72’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin görüşmelerine başlıyoruz.

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Engin Özkoç’a söz veriyorum.

Süreniz beş dakika.

Buyurun Sayın Özkoç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, anlayışınız için teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, biliyorsunuz Ankara’nın Çubuk ilçesi Akkuzulu köyünde bir şehit cenazesi esnasında Sayın Genel Başkanımıza bir linç girişi yapılmıştır.

Değerli arkadaşlarım, öncelikle şunu ifade etmek istiyorum. Türkiye Cumhuriyeti hepimizin. Şu Mecliste bulunan bütün arkadaşlarımız, hangi siyasi partiye mensup olurlarsa olsunlar onlar, bu ülkenin daha güçlü bir ülke olması, daha demokratik bir ülke olması için mücadele veren arkadaşlarımız. Birlikte mücadele edeceğiz, yanlışları birlikte düzelteceğiz. Çubuk ilçesinde Genel Başkanımız 82 milyonun şehidi olan cenazeye katılarak orada Cumhuriyet Halk Partisinin görevini yerine getirdi. Ancak daha önceden organize oldukları kesinlikle görülen, Çubuk Başsavcılığı olay yeri tutanaklarından da anlaşıldığı üzere, bir ya da birkaç grup şehit cenazesini provoke etmiş; Genel Başkanımızı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Başkan Vekilimizi, milletvekillerimizi darbetmişlerdir. Bu, çok üzüntü verici bir olaydır. Burada İçişleri Bakanlığının iddiaları vardır. Bir, deniyor ki: “Bu

şehit cenazesine Genel Başkanın geleceği haber verilmedi.” Bu iddia çürütülmüştür. Saat 22.10’da cumartesi günü, Genel Başkanımızın cenazeye geleceğiyle ilgili Ankara Koruma Şube Müdürlüğünden bilgi alınmıştır, pazar günü saat 10.03’te de Genel Başkanımızın geleceği bildirilmiştir. Telefon kayıtları mevcut, görüntüleri mevcut, geleceği biliniyor. Gündüz saat 09.45’te öncü korumalar gitmişler, Çubuk İlçe Emniyet Amiriyiyle görüşmüşler, tören komutanıyla görüşmüşler, tekrar Genel Başkanımızın geleceğini bildirmişlerdir. Bu tamamen çürümüştür.

İkincisi: “Provokasyon yok.” denilmektedir. Genel Başkanımız gelirken -yine olay yeri tutanaklarına bağlı olarak konuşuyorum, savcılığın olay yeri tutanakları- 15 kişi su deposunun üstünde Genel Başkanı protesto ederek başlamışlardır. Protestoda herhangi bir sıkıntı yok. İnsanlar özgürce genel başkanı da bir siyasi lideri de protesto edebilirler. Ancak daha sonra şehit cenazesi namazı kılınırken şehit cenaze namazına insanlar saygı göstermemişler, hiç durmadan provokasyon başlamıştır. Resimleriyle, video kayıtlarıyla gösteriyoruz provokatörleri tek tek, kimler orada nasıl provokasyon yapmıştır video kayıtlarında gösteriyoruz.

Şimdi, İçişleri Bakanı diyor ki: “Orada sopa yoktu, demir çubuk yoktu.” İşte, bir arkadaşın demir çubukları insanlara dağıtırken resmi gözüküyor. “Taş yoktu.” diyor. İşte, taş atarken resimler. “Orada linç yoktu.” deniliyor. Bir kadın bağıriyor “Yakın bu evi.” diye, bir başkası yanında “Öldürün bunları.” diye. Bir başkası bağıriyor orada “Bunları yere yıkın, öldürün, vurun.” diye. Arkadaşlar, ne oluyor?

Bu İçişleri Bakanının muhakkak bu olayın ciddiyetinin farkına varması gerekiyor. Bir genel başkana hangi gerekçeyle, hangi nedenden dolayı şehit cenazesinde öldürmek kastıyla linç girişiminde bulunulmuştur? Eğer bunun üstünü örtersek, eğer bunu görmezlikten gelirsek linci meşru hâle getiririz. Ve bu, bugün bizim başımıza, yarın başka bir liderin başına gelir; bu olay görmezlikten gelinir ve o zaman daha vahim olaylarla karşı karşıya kalırız.

Şimdi, diyorum ki Mecliste grubu bulunan bütün siyasi partilerle, hep birlikte Meclis kendisine sahip çıkmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Meclis bir genel başkana yapılan bu öldürme kastıyla ilgili harekete “Dur.” demeli. Elimizdeki görüntüleri basına veriyoruz ama o köy halkını korumaya çalışıyoruz. Elimizdeki çubuk dağıtan insanların fotoğraflarını veriyoruz ama o gencin yüzünü kapatıyoruz. “Vurun, öldürün!” kastıyla hareket edenleri gösteriyoruz ama resmi flulaştırıyoruz. Ama lütfen siz bunu yok saymayın, siz bunu görmezlikten gelmeyin. Bunu hep birlikte, burada, Mecliste oturup görüşüp bir karara bağlamalıyız. Bu ne demektir? Bu, Türkiye Cumhuriyeti kendi Meclisine sahip çıkıyor demektir. Türkiye Cumhuriyeti Meclisi bundan sonra kavga ederek, birbirini yok ederek değil, birleşerek daha güçlü bir Türkiye yapacak demektir. Bunun karşısında olmak doğru değildir. Ben hiçbir grubun bunun karşısında olacağına inanmıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Belediye seçimleri bitti, yerel yönetim seçimleri geride kaldı. Birbirimizi ayırıştırmanın, karşı karşıya gelmenin doğru olmadığını hepimiz görüyoruz. O zaman önümüzde başka bir şey var: Türkiye’nin sorunları var. Birlikte eğer elimizi taşın altına sokarsak, Mecliste bunları tartışırsak, birbimizi yok etmek için değil, var etmek için mücadele edersek bizim başaramayacağımız hiçbir şey yoktur. Karar yüce Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararıdır. Bu karara saygı duymamızı, çocuklarımızın ve bu ülkenin saygı duymasını sağlayın.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkoç.

İYİ PARTİ Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Aytun Çıray’a söz veriyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 21 Nisan 2019 ne yazık ki hafızalarımıza kazınmıştır çünkü biz o gün çok büyük bir felaketin kıyısından geriye döndük. Şimdilik kim olduğu bilinmeyen bir mihraktan âdetle kontrolü bir yangın çıkarıldı. Bu yangın bir an için kontrolden çıkıp yayılmış olsaydı bu travmanın şiddeti, inanın, 15 Temmuz FETÖ hain darbesinin şiddeti kadar kuvvetli olabilirdi. Kısacası, kanlı kardeş kavgasının kıyısından dönüldü. Sayın Meral Akşener’in evini basmaya çalışan korkak ahlaksızlardan sonra bu ikinci denemedir. Hümanistliğiyle bilinen CHP Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu ölümcül olabilecek bir yangının içinde kaldı. Ölümcül diyorum çünkü nem azalır, rüzgâr yön değiştirip şiddetlenir, bir de bakmışsınız ki yangın önce Akkuzulu köyünü sarmış, sonra Türkiye’ye yayılmış; yerel seçimler sonrasında baharın gelişi de böylece gölgede kalmış ama çok şükür ki provokatörlerin istedikleri olmadı.

Değerli milletvekilleri, bu araştırma önergesini kabul etmek bu Meclisin namusudur, aksi hâlde hiçbir milletvekili bundan sonra güvene atılamaz. Çünkü bu kontrollü yangını çıkaranlar ister dış mihraklar ister iç mihraklar isterse devletin yönetimini eline geçirmek isteyen yetersiz muhterisler olsun, sonuç değişmez, bunların hedefi demokrasi ve hukuk devletini yıkmaktır. Bu nedenle, hedef devletti, hedef milleti.

Değerli milletvekilleri, saldırılar millet ittifakının liderleri üzerinden bir kaos politikasının işaretlerini veriyor. Siyasetin yetkili makamlarında olanlar böyle zamanlarda ise yangının üzerine körükle gitmemeliler. Şimdi, Sayın Bahçeli’ye soruyorum: 2014’te Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde “illet” “zillet” demeden ortak hareket ettiğiniz Sayın Kemal Kılıçdaroğlu şehit edilseydi ne diyecektiniz?

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Varsayımlar üzerinden konuşmayın lütfen.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – “Sayın Kılıçdaroğlu kendini öldürtüp kardeş kavgası çıkardı.” mı diyecektiniz? Ya da Sayın Cumhurbaşkanı böyle bir durumu yine bir “gaz sıkışması” olarak mı tarif edecekti?

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz İstanbul’u Sayın Ekrem İmamoğlu kazanmıştır. Şimdi buradan, devletimizin ve milletimizin yüksek çıkarları için, zaten tam kanunsuzluk yapmakla malul Yüksek Seçim Kuruluna seslenmek istiyorum: Önünde sonunda kaynağı ortaya çıkarılacak olan bu kontrollü yangınlar sürecine dikkat edin, sakın içine düşmeyin; Anayasa’ya, kanunlara ve içtihatlarınıza bağlı kalın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Başkanım, rica etsem...

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Muhalefet partileri bu defa, hukuken meşru olmayan bir kararın sonucunu meşrulaştırmak istemeyebilirler. Artık yeni bir manipülatif seçimi meşrulaştırmanın figüranı olmak istemeyebiliriz. Muhalefetsiz bir demokrasi olmayacağı gibi muhalefetsiz girilecek yeni bir seçim meşru olamaz. Sayın İmamoğlu nasıl olsa hakkını yedirmez, Anadolu yollarına düşer ama ekonomiden dış politikaya kadar zar zor kontrol altında tutulan tüm yangınların bu defa sebebi YSK olur, YSK.

Bir kez daha, Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun şahsında Türk milletine geçmiş olsun diyor ve tüm şehitlerimize Yüce Allah'tan rahmet diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Erkan Bey, söz mü istiyorsunuz?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hayır Sayın Başkan, tutanaklara girmesi bakımından söylüyorum.

Sayın konuşmacı anlaşılan odur ki dersini özel olarak çalışıp ajitatif bir dil kullanmıştır ve bu dile cevap vermeyeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Mehmet Naci Bostancı'ya söz veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Çubuk'ta yaşanan esef verici bir hadisedir. Bu olayın çok çeşitli biçimlerde değerlendirmeleri yapıldı, çeşitli siyasetlerin yaklaşımları oldu, lehinde-aleyhinde sayılabilecek, öyle yorumlanabilecek birtakım görüşler dile getirildi.

Bu tür konulara yaklaşırken varsayımlar oluşturuyorsak hayra yönelik varsayım oluşturmak daha doğru olur. Şer gibi anlaşılabilecek varsayımların barışçı, uzlaşmacı çizgideki bir siyasete, memleketi kucaklamaya yönelik bir dil olmadığını vurgulamak isterim. O yüzden hayır üzerine konuşmak, varsayımlar kuruyorsak o istikamette değerlendirme yapmak daha doğru olur.

Hepimizin kaderi ortak, Engin Bey çok doğru söyledi. Kader ortaklığımızın zemini demokratik siyaset. Demokratik siyasetin de en temel unsuru şiddete karşı olmaktır, hiçbir biçimde şiddetin yanında olamaz. Şiddeti biz her hâlûkârda, her şartta, kesin bir dille reddettik, bu olaya ilişkin olarak da reddettik ve kınadık. Yaşanan olay...

Biraz önce yine Engin Bey de ifade etti protesto hakkının olabileceğini, provokasyonun olamayacağını. Çok doğru. Fakat garip bir şekilde protesto ile provokasyon birbirinin kardeşidir. Eğer bir toplumsal protesto varsa provokasyonculara gün doğmuş demektir çünkü durup dururken kimse provokasyon yapmaz, bir toplumsal iklim varsa yapılır. Tabii, sorun şudur: Bu toplumsal iklim nasıl teşekkül etti? Bu konuda herkesin görüşleri muhtelif, bizim de görüşlerimiz var, sizin de görüşleriniz var. Ama eminim ki Cumhuriyet Halk Partisinin değerli yöneticileri bu toplumsal iklime ilişkin nedenlerin doğmasına yönelik olarak akıl yürütürken sahada yapılan tartışmaların ötesindeki ihtimalleri, hususları da değerlendirmeye katıyorlardır. Niçin kendi hâlindeki insanlar böyle bir protesto unsurunun parçası oluyorlar ve sonra niçin bu zehirli provokasyonun hiç olmazsa bir kısmı paydaş oluyor bir kısmı itiraz ederken? Şuna emin olun ki orada şu Meclisten hangi arkadaşımız olsa -ki olanlar vardı- olayların önüne geçmek, atılan yumruğun önüne geçmek, atılan sloganların da önüne geçmek için çaba gösterirdi. Dolayısıyla demokratik siyasetin refleksleri ve aklı konusunda bir problem yok.

Benim kanaatim, bu konuya ilişkin bir araştırma önergesi kabul de edilebilir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Hocam.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - ...ama bunu kabul edersek, siyasetin polemikçi diliyle, hepimizin ümit ettiği, uzlaşma talep ettiği, Türkiye'nin de çok ihtiyaç duyduğu atmosfere yönelik olumsuz bir durum ortaya çıkabilir. Bir taraftan da idari ve adli soruşturmalar yapılıyor. Devlete güvenmek gerekir, bu idari ve adli soruşturmaları takip etmek hepimizin boynunun borcudur. Devlet görevini yapacak, provokasyon varsa açığa çıkartacak çünkü geçmişte bu işler oldu, orada da vardır bilemiyoruz ama biz amatörler neyin ne olduğunu bilemeyiz. Profesyoneller, yaşanan olaylara ilişkin birçok görsel var, bunun üzerinden değerlendireceklerdir. İdari ve adli soruşturmaları takip etmek boynumuzun borcudur.

Biz bu önerenin kabul edilerek böyle bir istikamette kurul oluşturulmasını uygun bulmuyoruz. Türkiye'nin geleceği bakımından, uzlaşması bakımından, kızgın demirin ateşinin sönmesi bakımından, ki herhâlde hepimizin talebidir, o bakımdan biz ret vereceğiz.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Engin Bey.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, çok üzülerek dinledim.

Birincisi şu: Açık provokasyon olduğu artık herkes tarafından kabul edilen olayda sopa kullanılmış, demir çubuk kullanılmış, yumruk atılmış, “Yakın!” denilmiş, “Öldürün!” denilmiş. Şimdi, AKP Grubu bize soruyor “Buna neden olacak ne yaptınız?” diye. Biz cevap veriyoruz: Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak buna neden olacak bir şey yapmadık ama -bunu söylemedim, söylemek istemiyordum, bu noktaya gelmek istemiyordum- AKP'nin Genel Başkanı seçimlerden önce millete seslenirken “Bunlara oy vermeyin, çünkü bunlar aşağılıktır; bunlara oy vermeyin, çünkü bunlar teröristtir.” dedi. Bu İçişleri Bakanı “Cumhuriyet Halk Partili il başkanlarını ve ilçe başkanlarını şehit cenazelerine almayın.” dedi. Demiri kızdıran bunlardır. Demiri soğutmak gerekiyorsa, demiri kim kızdırdıysa demiri onun soğutması gerekir.

Biz adalete müdahale edeceğimizi söylemedik, tam tersine, Türkiye Büyük Millet Meclisinde hiçbir milletvekili adalete müdahale etmez ama adalete yardımcı olur, adaletin önünü açar. Türkiye Büyük Millet Meclisini adaletin dışında tutmak, anayasal yaptırımların dışında tutmak, ülkenin yürütmesinin dışında tutmak ülkeyi bir felakete sürükler. Biz birbirimize anlayış göstermek zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Epey uzun süre tanıdık, buyurun, toparlayın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kimseyi suçlamıyoruz, kimseyi töhmet altında bırakmıyoruz ama diyoruz ki: Yapabileceğiniz en büyük felaket böyle bir linci meşrulaştırmaktır. Böyle bir linci meşrulaştırmak için başvuracağınız yöntem... “Linci hak edecek ne yaptınız?” diye sorarlarsa o zaman cevap veriz: Linci hak edecek bir şeyi biz değil siz yaptınız. O yüzden, kim yasalar karşısında suçluysa Türkiye Büyük Millet Meclisinin bunu araştırmasını talep ediyoruz, başta bu İçişleri Bakanının kendisidir diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Naci Bey, buyurun.

22.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkan, devletin birinci görevi esenliği sağlamaktır. Burada bir şiddet olayı yaşanmıştır, buna ilişkin idari, adli soruşturmaları yürütmek devletin görevidir.

Biz hiçbir biçimde şiddeti meşru ya da mazur gösterecek bir değerlendirme yapmayız. Bunun niçin ortaya çıktığına ilişkin muhakemeyi ortalıkta söylenen çok çeşitli sözleri tekrar hatırlatarak burada dile getirmek istemem ama herkes eminim ki kendisi Türkiye'ye karşı duymuş olduğu sorumluluk çerçevesinde bu ortamlar niçin teşekkül ediyor, buna yönelik bir muhakeme yapıyordur; bütün siyasetlerin kendi şartlarına ve durumlarına ilişkin rasyonel muhakemeleri kaçınılmazdır, bunu yapmak durumundalar. Bunu bir suçlayıcı unsur, şiddeti meşrulaştırıcı bir değerlendirme, kesinlikle o manada söylemiyorum, anlamak bakımından söylüyorum.

Bizim pozisyonumuz her zaman şiddete karşı olmaktır, şiddeti reddetmektir. Kızgın demiri soğutmak meselesinde "Demiri kim kızdırdı?" diye başlarsak yani bu konuda herkesin birbirine söyleyeceği çok söz var, onları tekrar etmeyi faydalı görmem Engin Bey.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayhay.

BAŞKAN – Peki.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Türkiye'nin barışı ve uzlaşması bakımından da faydalı görmem çünkü herkesin karşılıklı söylediği sözler var, bizim de yaptığımız değerlendirmeler var.

"Bu aşağılıklara oy vermeyin." Hiç duymadım yani muhtemelen yanlış hatırlıyorsunuz, öyle bir değerlendirme yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Zillet ne demek, zillet?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Bakın, o değerlendirmelere girmeyelim gerçekten, uygun değil.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Siziniz zillet!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Şu anda mesele, yaşanan şiddete ilişkin siyasetin ortak bir tavır alması, bunu reddetmesi ve kınaması, onun ötesindeki her tür değerlendirmenin de ilgili kişilerin kendilerine bırakılması daha uygun olur. Devlet de elbette kendi üstüne düşen görevi yapacaktır, hepimiz takipçisi olacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

23.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, konunun hassasiyeti açısından saygı duymanızı rica ediyorum.

Sayın Başkanım, Türkiye Büyük Millet Meclisi ne zaman devletin dışında kalmıştır? Türkiye Büyük Millet Meclisi ne zaman bu ülkenin yasalarının, Anayasa'sının dışında kalmıştır?

"Zillet" kelimesinin Türkçe karşılığı nedir? Biz bir adım daha ileriye atıyoruz, diyoruz ki Türkiye Büyük Millet Meclisine: Ne konuşmak istiyorsanız hepsini konuşalım. Bu ülkede kim terör örgütlerine yardım ve yataklık yaptıysa ve bunların kimler olduğu milletvekilleri arasında da varsa Türkiye Büyük Millet Meclisi bunun gereğini yapsın. Buradan bir kere daha sesleniyorum: Hangi siyasi parti terör örgütlerine yardım ve yataklık yapıyorsa...

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Kahpedir, kahpe!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ...bugüne kadar kim yaptıysa o siyasi partinin adını Türkiye Büyük Millet Meclisinde hep beraber koyalım ve temizleyelim Türkiye'yi. Fetullahçı terör örgütüne kim yataklık yaptıysa, PKK'ya kim yardım ve yataklık yaptıysa, onlarla kim görüştüyseniz, generalleri kim göreve getirdiyse, Türkiye'yi darbe kalkışmasına kim getirdiyse komisyon kuralım ve bunu açığa çıkaralım, talep ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, şehit cenazesi töreninde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na yönelik linç girişiminin aydınlatılabilmesi, güvenlik açığı ve istihbarat zafiyetlerinin nedenleri ve sorumlularının tespit edilmesi amacıyla 23/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Nisan 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun 30 Nisan, 2, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Mayıs 2019 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesi gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 30/4/2019 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Mehmet Muş

İstanbul

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

Genel Kurulun; 30 Nisan, 2, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Mayıs 2019 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesi gündemin "Kanun Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kırıkkale Milletvekili Sayın Ramazan Can'a söz veriyorum.

Buyurunuz Sayın Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Grup önerimizde Mayıs ayından itibaren denetim konularının görüşülmemesini öneriyoruz. Zira, denetim konularıyla ilgili gruplar arası mutabakat oluşmuştur. Bu mutabakatlar çerçevesinde 5 komisyon kurulmuştur. Bunlardan biri Hayvanların

Haklarının Korunması ile Hayvanlara Eziyet ve Kötü Muamelelerin Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu. İki: ALS, SMA, DMD, MS Hastalıklarında ve Kesin Tedavisi Bilinmeyen Diğer Hastalıklarda Uygulanan Tedavi ve Bakım Yöntemleri ile Bu Hastalıklara Sahip Kişiler ve Yakınlarının Yaşadıkları Sorunların ve Çözümlerinin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu. Üç: Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu. Dört: Tıbbi ve Aromatik Bitki Çeşitliliğinin Korunmasında, Bunların Üretiminde ve Pazarlanmasında Karşılaşılan Sorunlar ile Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu. Beş: Bilişim Teknolojileri Bağımlılığının Etkilerinin İncelenerek Olası Zararlarının Bertaraf Edilmesi ve Bu Teknolojilerin Kontrollü Kullanımının Sağlanması İçin Yapılması Gerekenlerin Saptanması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu.

Meclis, kamuoyunda oluşan, kamuoyunu, toplumu ilgilendiren hassasiyetlerle ilgili her daim bir araya gelerek hem toplumsal mutabakat hem de gruplar arası mutabakat çerçevesinde denetim konularını Meclisin gündemine getiriyor ve burada komisyonlar kuruluyor. Komisyonlar gündemleriyle ilgili çalışma yapıp bir rapor hazırlıyor. Bu raporu da yeri geldiğinde Meclis gündemine alarak burada müzakere edeceğiz. Dolayısıyla, Meclis, denetim konularına öncelik vermektedir. Yeterince komisyon kurulmuştur. Yine toplumu ilgilendiren bir konu olursa gruplar arasında mutabakatla tekrar Meclis araştırma komisyonu kurulabilir. Bu manada mayıs ayından itibaren beş komisyon -zaten çoğu üye verildi- üye aşamasında, komisyon kurulacak, komisyonlar kurulup çalışmalarına başlayacak. Bu çerçevede Meclis komisyonları kurulduğunda da müzakereler edilecektir. Gündemle ilgili komisyonlara kanunlar sevk edilmiştir. Komisyonlar önümüzdeki günlerde inşallah Genel Kurula raporlarını tevdi edecek ve kanunları görüşeceğiz diyorum.

Grup önerimize desteklerinizi bekliyor, tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplardan konuşma talebi yok.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 30'uncu maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır. Okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler

1.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, (2/764) esas numaralı Hatay ili Reyhanlı ilçesinin Adının Gazireyhanlı Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/25)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlığınıza vermiş olduğum (2/764) esas no.lu Kanun Teklifimin İç Tüzük'ün 37'nci maddesi gereği doğrudan gündeme alınmasını talep ediyorum.

Gereğini arz ederim.

Serkan Topal
Hatay

BAŞKAN – Teklif sahibi olarak Hatay Milletvekili Sayın Serkan Topal'a söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır.

Serkan Bey burada mı arkadaşlar, Serkan Topal...

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.04

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.26

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Barış KARADENİZ (Sinop)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 72'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca verilen doğrudan gündeme alınması önergesi üzerinde teklif sahibi olarak Hatay Milletvekili Sayın Serkan Topal'a söz veriyorum.

Süreniz beş dakika.

Buyurun Sayın Topal. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, az önceki tutumunuzdan dolayı, bu hassasiyetinizden dolayı sizlere teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Çubuk'ta yapılan saldırıyı bir kez daha kınıyorum ve bu provokasyonu yapanları... Bir an önce sorumluları göreve davete diyorum.

Az önce Sayın Bostancı'yı da dikkatlice dinledim, özellikle bir cümle kullanmıştı: "Demokratik siyasetin refleksi."

Sayın Bostancı'ya şu soruyu sormak istiyorum: Demokratik siyasetin refleksi bir genel başkana yapılan saldırının araştırılmasını reddetmek midir? Açıkçası bunu beklemiyordum. Ayrıca, kendilerini de rasyonel muhakeme yapmaya davet ediyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, özellikle Suriye'de ve Orta Doğu'nun diğer bölgelerinde sürdürülen küresel terörün her türlü etkisinden en çok etkilenen il Hatay ve Hatay'da en çok etkilenen ilçe Reyhanlı.

Değerli arkadaşlar, yaklaşık bir yıl önce Reyhanlı ilçemize "gazi" unvanı verilmesi için bir kanun teklifi vermiştim.

Burada, Cumhuriyet Halk Partisinin 4 Hatay milletvekili adına konuşuyorum ve özellikle Reyhanlı milletvekilimiz Sayın Tokdemir bir yıl önce yoktu, kendisinin de rızası ve desteğiyle burada ben onun adına da konuşmuş oluyorum, kendilerine desteklerinden dolayı da teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, hepimiz çok iyi biliyoruz, Reyhanlı'ya roketler düştüğünde bir tek Reyhanlılı vatandaşımız Reyhanlı'yı terk etmedi. Her roket atılışında bir bayrak dikiliyordu. Onlarca şehit verdik -şehitlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum, ruhları şad olsun- ve yüzlerce kişi yaralandı, binlerce kişi mağdur oldu. Bu yüzden, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak özellikle Reyhanlı halkının bu millî duruşunu, birlik ve beraberliği perçinleştirmek adına Reyhanlı'ya "gazi" unvanının verilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, özellikle Reyhanlı'nın birkaç sorununu anlatmak istiyorum. Bakın, sadece Reyhanlı değil, ova şu

anda su altında; çiftçi mağdur, mazot alamıyor; elektrige sürekli zam var. Değerli arkadaşlar, bakanlar geliyor oraya, bakanlar geliyor, söz veriyor ama bakanlar sadece bakmakla kalıyor, bakmakla yetiniyor. Reyhanlı'ya, oveya, Hatay'a iş lazım, ekmek lazım, gübre lazım, mazot lazım ama duyan yok.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Sayın Cumhurbaşkanını bir ara demişti ki: "Hatay'da 6 baraj var." Özellikle Reyhanlı Barajı bitirilmedi, Reyhanlılı milletvekillerimiz burada, çok iyi biliyor. Hani uçaktan iniyor ya, uçaktan indiğinde orada bir gölet var, muhtemelen o göleti baraj sanıyor; yine Sayın Cumhurbaşkanını kandırıyorlar, maalesef, Hatay'da 6 baraj yok, bitmedi; özellikle Reyhanlı Barajı da bitmedi.

Değerli arkadaşlar, Kumlu, Hassa, Kırıkhan, Altınözü ve Yayladağı Suriye'ye sınır ilçelerimiz ve gerçekten, orada bütün vatandaşlarımız etkilendi, esnaf mağdur. Şimdi, bakanlar Hatay'a gitti, dediler ki: "Çiftçimizin kredisi ötelenecek." Ötelenmedi arkadaşlar, ötelenmedi. "Esnafa yardımcı olacağız." Maalesef, esnafa yardımcı olunmadı. Şu ana kadar giden bakanlar hangi sözleri verdiyse maalesef yerine getirilmedi. Bunu araştırabilirsiniz, bunu sorabilirsiniz. Bakın, yaklaşık 400 bin Suriyeliyi barındırıyor Hatay ve Suriyeli kayıt dışı işte çalışıyor, vergisiz iş açıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Son bir dakika...

BAŞKAN – Toparlayalım.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

...ama orada mağdur olan bizim Hatay esnafı, Reyhanlı esnafı, Kumlu esnafı, Kırıkhan esnafı. Bu konuda sayın Hükümet yetkililerinden ivedi bir şekilde çözüm bekliyoruz.

Özellikle AK PARTİ'li ve MHP'li değerli milletvekili arkadaşlarımıza sesleniyorum: Şu ana kadar devletin bekası için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan Reyhanlı halkı, kendisine gazi unvanının verilmesi noktasında sizi beka için bugün test edecek. Dolayısıyla, bugün, sizden Reyhanlı'ya gazi unvanının verilmesi noktasında destek bekliyorum ve Hatay halkının, esnafın, çiftçinin sorunlarının çözülmesi noktasında da destek bekliyorum.

Reyhanlı'da yaşanan birkaç olayı da burada göstermek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Allah bir daha kimseye böyle olaylar yaşatmasın.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkürler sayın milletvekili.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, pek kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin İç Tüzük 37'ye göre vermiş olduğu Reyhanlı ilçemize gazi unvanı verilmesiyle alakalı bir talep söz konusu.

Şunu ifade etmek isterim: Türkiye'de, ülkemizde başka yerlerle ilgili de buna benzer talepler bulunmaktadır. Dolayısıyla, bunların hepsinin topluca bir değerlendirmeye tabi tutulması gerektiği kanaatindeyiz. O açıdan, biz şu an verilen teklife olumlu yönde bir oy kullanmayacağız.

Bir de az önce, burada bir önerge üzerinde müzakereler yürütülüyorken şöyle bir iddia ortaya atıldı: Anadolu Ajansı Genel Müdürü ve genel müdür yardımcılarının eşlerine de makam araçları tahsis edildi şeklinde. Ben Anadolu Ajansının Genel Müdürüyle görüştüm, böyle bir durum söz konusu değildir, bunu da Genel Kurulun bilgilerine sunuyorum.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler (Devam)

1.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, (2/764) esas numaralı Hatay İli Reyhanlı İlçesinin Adının Gazireyhanlı Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/25) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

60'a göre söz istiyorsunuz.

Buyurun Sayın Taytak.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, Boğaziçi Üniversitesinde düzenlenen konferansta konuşan Yunan asıllı İngiliz yazar Hamza Andreas Tzortzis'in Kadir Mısıroğlu'ndan mı etkilendiğini öğrenmek istediğine, bu konferansı düzenleyen ve Ata'sına hakaret edenleri alkışlayanları kınadığına ilişkin açıklaması

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kendisine "Müslüman" diyen İngiliz asıllı bir Yunanlının cumhuriyetin kurucusu Ulu Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk hakkında akla mantığa sığmayacak ifadelerle Boğaziçi Üniversitesinde verdiği konferansta üzülerək gördük ki Damat Ferit'in ruhu hâlâ ayaktadır. Anlaşılan, Millî Mücadele kahramanlarıyla ilgili idam fetvası veren sahte din adamları yeniden hortlamıştır. Bilinmelidir ki Kuvayimillîye ruhuyla yaşamaktayız.

Ülkemiz, ecdadımız ve istikbalimizle ilgili her konuda gereğini yapmaya her daim hazırız. Atatürk'e "şeytan" diyen dilleri koparıyoruz. Bu kişi Kadir Mısıroğlu'ndan mı etkilenmiştir, aynı yere mi bağlıdır, merak etmekteyiz. Bu konferansı düzenleyen, organize eden ve Ata'sına hakaret edenleri utanmadan alkışlayanları da kınıyor, takip edilecek bir suçun Adalet Bakanlığımızca gereğinin yapılmasını arz ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

VIII.- SEÇİMLER

A) Başkanlık Divanında Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Başkanlık Divanında boş bulunan kâtip üyeliğe seçim

BAŞKAN – Başkanlık Divanında boş bulunan ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna düşen Türkiye Büyük Millet Meclisi kâtip üyeliği için Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, 33 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite’nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması’nın ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II’sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararınının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan 29 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite’nin Serbest Ticaret Anlaşması’nın ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararınının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan 17 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti, Gürcistan Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1187) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 17)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4’üncü sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nijer-Türkiye Dostluk Hastanesinin Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devredilmesi ile İlgili Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışışleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nijer-Türkiye Dostluk Hastanesinin Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devredilmesi ile İlgili Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1188) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 18) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 18 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Ümit Özdağ’a aittir.

Buyurun Sayın Özdağ. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT ÖZDAĞ (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, Türk siyaseti çok zor günlerden geçiyor. Cumhuriyet tarihinin en ağır ekonomik kriziyle karşı karşıyayız. Bu kriz birkaç ayda bitecek bir krize benzemiyor, muhtemelen önümüzdeki yıllara yayılacak. Ancak sadece cumhuriyet tarihinin en ağır ekonomik krizini yaşamıyoruz. Bu en ağır ekonomik krize eşlik eden üç kriz daha var. Bunlardan bir tanesi devletin taşıyıcı kolonlarının çökmesi neticesinde yaşamış olduğumuz devlet krizi. Diğer milletimizin ayrışmışlığının neticesinde gerçekleşen millî birlik krizi ve üçüncüsü de -nihayet- kayıtlı 3,8 milyon, kayıtsız 1,5 milyon, toplam 5,3 milyon Suriyeli ve değişik uluslardan gelen ve ülkemizi modern bir kavimler göçüyle karşılaştıran 900 bin sığınmacının oluşturduğu kriz. Ülkemiz bu dört krizin pençesindeyken Türkiye’yi çevreleyen ve dış politikamızı ağır baskı altında bırakan gelişmeleri de görüyoruz. Bugün Nijer ile ülkemiz arasında gerçekleşen bir protokolün kanunlaştırılması vesilesiyle dış politikayla ilgili değerlendirmelerimizi de sizinle paylaşmak istiyoruz.

Dış politikamızı çok ağır baskı altında bırakan gelişmeleri teker teker ele alıp incelersek gördüğümüz birinci husus Suriye’de sürecin sürekli aleyhimize geliştiğidir. Irak, 1990-2010 arasındaki süreçte savaş, istila, iç savaş süreçlerini yaşayarak jeopolitik olarak parçalanmaya hazır hâle getirildi. Irak’ın parçalanmaya hazır hâle getirilmesinden sonra, 2011’de Suriye’de Suriye iç savaşı başladı. Bu süreçte Suriye’nin kuzeyine bir PKK devletçisi yerleştirildi. ABD bu bölgede PKK/YPG unsurlarını düzenli bir orduya karşı ileri silah teknolojileriyle teçhiz edilmiş ve ileri gerilla savaşı eğitimi verilmiş bir hibrit ordu olarak yetiştiriyor. Bu hazırlığın amacı PKK/YPG’nin ne IŞİD’e karşı ne de Suriye ordusuna karşı bir çatışma için hazırlanmasıdır; PKK/YPG Türkiye’de çıkarılacak bir iç karışıklıkta TSK’ye karşı hazırlanmakta ve eğitilmektedir. Türkiye’nin Suriye’deki yaşamsal çıkarı, Suriye’de iç savaşın sona ermesi ve Şam’ın PKK/YPG bölgesi dâhil bütün Suriye’de hâkim olmasıdır.

Değerli milletvekilleri, Suriye’de Türkiye’nin güvenliği, güvenlik şeridi kurarak veya Cerablus bölgesine askerî birlikler yerleştirerek, Afrin’de konuşlanarak, İdlib’de durumu idare ederek sağlanamaz. Suriye’de Türkiye’nin güvenliğini sağlayacak tek şey, Suriye’nin toprak bütünlüğünü gerçekten destekleyen politikalar uygulamaktır. Bunun için de yapılması gereken şey, Beşar Esad rejimiyle Türkiye’deki Suriyelilerin de ülkelerine dönmelerini sağlayacak bir anlaşma yaparak komşumuzun toprak bütünlüğünün sağlanmasına katkı vermektir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, Suriye’nin dışında Doğu Akdeniz’de de yoğun bir kuşatmayla karşı karşıyadır. Kıbrıs, Kıbrıs Rum kesimi, İsrail, Mısır tarafından oluşturulan ittifak, Amerika Birleşik Devletleri tarafından da son süreçte desteklenmeye başlanmıştır. Bu ittifakın amacı, Türkiye’nin Doğu Akdeniz’deki çıkarlarını Doğu Akdeniz Havzası’nda boğmaktır. Doğu Akdeniz’de gerçekleşen kuşatmayı kırma konusunda Türk dış politikasını ve Türk Dışışleri Bakanlığını ne yazık ki etkisiz görüyorum. Doğu Akdeniz kuşatması devam ederken her nedense Kıbrıs’ta Rum kesimiyle Türkiye ve KKTC’nin taviz üstüne taviz vermesine dayalı görüşmeler bir başlıyor, bir kesiliyor ama sürekli canlı tutuluyor. Oysa bu noktada yapılması gereken tek şey, Türkiye’ye karşı

^(x) 18 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

düşmanca her türlü eylem ve ittifaka son verilene kadar Rum kesimiyle her türlü görüşmeyi askıya almak ve Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki çıkarlarından vazgeçmeyeceğini bütün uluslararası alanlarda ve kurumlarda, kuruluşlarda en etkili şekilde dile getirmek olmalıdır. Evet, donanmamızın zaman zaman yapmış olduğu tatbikatlar faydalıdır ancak yeterli olduğunu söylememiz ne yazık ki mümkün değildir. Türk dış politikası Doğu Akdeniz alanını çok daha hayati bir alan olarak görmek zorundadır, eğer görmez ise bunun bedelini sadece biz bugün değil, gelecek nesiller de ödemek zorunda kalır.

Doğu Akdeniz'deki çıkarlarımızdan bahsederken Kıbrıs'a yönelik son dönemde gerçekleşen askerî üslenme çabalarının -yabancı unsurlar tarafından- dikkatle altını çizmek istiyorum. Bu üslenme çabaları karşısında da Türkiye'nin sessizliğini artık bozması gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, Türk dış politikası üzerindeki önemli bir yük de "S400 ve F35 sorunu" diye kamuoyunda bilinen ve adlandırılan Rus hava savunma sistemleriyle Amerikan savaş uçaklarının eş zamanlı olarak ülkemiz tarafından satın alınması ve Türk silah envanterine, savunma sistemine entegre edilmesinden kaynaklanan sorundur.

Hiç şüphesiz, Türkiye'nin çevresinde füze sistemlerine sahip ülkelerin sayısı arttıkça ve bu ülkelerin elindeki füze teknolojilerinde kullanılan teknoloji seviyesi ilerledikçe ülkemizin kendi füze savunma sistemlerine sahip olması gerekliliği de artmaktadır.

Amerikan yetkililer, Türkiye'nin Amerika Birleşik Devletleri'nden bu sistemleri almak için yapmış olduğu girişimlere olumlu cevap vermemişlerdir. Bunun üzerine Ankara, haklı olarak, Çin Halk Cumhuriyeti'yle görüşmelere başlamıştır. Pekin'le yapılan görüşmelerde başlangıçta önemli bir mesafe kaydedildiği görülmüşse de sonunda Çinlilerin Türkiye'nin istediği teknoloji transferini reddetmesi ve Çin'den alınan sistemlerin NATO sistemlerine entegre edilememesinden ötürü Çin'den bu sistemlerin alınmasından vazgeçmiştir. Çin'den bu sistemlerin alınmayacağı ortaya çıktıktan sonra alternatif olarak Rusya'yla görüşmelere başlanmıştır. Moskova'yla yapılan görüşmeler neticesinde S400'lerin alınmasında karar kılınmıştır ancak Ruslarla yapılan görüşmelerden anlaşılmaktadır ki Moskova da teknoloji transferinde çok istekli görünmemektedir. Kabul edilen teknoloji transferi -ki görüşmeler hâlâ devam ediyor, sonuçlanmış değil- çok kısıtlı ve âdeta yasak savma kabilinden verilecek teknolojiler olarak görülmektedir. Ve S400'ler de NATO savunma, hava savunma sistemlerine entegre edilemeyeceği için alınacak S400'lerin füze savunma sistemi olarak değil, hava savunma sistemi olarak kullanılmak istendiğini duyuyoruz.

Özetle S400'leri Türkiye'ye karşı kullanılması muhtemel değişik füzelere karşı değil, Türk hava sahasını ihlal ederek ülkemizde değişik hedeflere saldırma niyeti taşıyan savaş uçaklarına karşı kullanacağız. Oysa bu görev yani ülkemize yapılacak bir hava saldırısına karşı savaş uçaklarıyla Türk hava sahasını savunma görevi Türk Hava Kuvvetlerine ait savaş uçaklarının, F16'ların görevidir. Ancak Türk Hava Kuvvetlerindeki FETÖ'cü darbe ve FETÖ'cü örgütlenme 15 Temmuz sonrasında haklı ve doğru geniş tasfiyelerle sonuçlanınca ortaya büyük bir savaş pilotu açığı çıkmıştır. Türk Hava Kuvvetleri bütün savaş uçaklarını kullanma yeteneğini pilot açığından dolayı ne yazık ki yitirmiştir ve Türk hava savunması ağır bir darbe almıştır. Şimdi savaş uçaklarının yapması gereken şeyi S400'lerle yapma yoluna gittiğimizi anlıyoruz.

Türkiye'nin egemen bir ülke olarak, hangi silah sistemini satın alacağı ve bunu hangi ülkeden alacağına kendisinden başka kimse karar veremez. Bu sadece Türkiye'nin karar verebileceği bir husustur ve Türkiye kendisini füze sistemlerine karşı koruma hakkına da sahiptir ancak görünen odur ki saray bu süreçte iki önemli hata yapmıştır. Birinci hata "S400'leri almamıza Amerikan devleti karşı çıksa da Başkan Trump araya girer ve biz bu sorunu aşarız." şeklinde bir varsayımla hareket edilmiştir. Evet, Amerikan devleti içindeki değişik dengeleri tahsil edebilirsiniz. Amerikan yerleşik sistemi ile Trump arasındaki gerilimler, anlaşmazlıklar bütün dünya kamuoyunun malumudur. Bunlara oynayarak Amerika Birleşik Devletleri'nde yerleşik sisteme veya sistemin muhalefetine Trump'ın konuyu yönetmesiyle aşabileceğini düşünmüş olabilirsiniz –bu, benim ifadem değil; bu, İbrahim Kalın'ın ifadesi- ancak Türkiye gibi bir ülkeyi varsayımlara dayanarak yönetemezsiniz. Amerika Birleşik Devletleri'nde Başkan Trump'ın gücünün ne olduğunu sistem karşısında, en son "Suriye'den çekiliyoruz." kararını aldıktan sonra bir defa daha test ettik ve Amerikan devleti Suriye'den çekilmeme kararını aldı ve bunu Başkan Trump'a kabul ettirdi. Türkiye'yi varsayımlarla yönetmeye girişmek büyük hataları beraberinde getirebilir.

İkinci hata ise bu noktada, milyarlarca dolar ödeyerek ve büyük politik gerilimlere neden olarak aldığımız bu sistemi, Türkiye'yi füze saldırılarına karşı korumak için değil de hava savunmasında değerlendirecek olmamızdır. Oysa bunun çok daha ucuz ve politik olarak böyle maliyetleri olmayan yolları vardır.

Gelinen aşamada değişik ihtimaller olduğunu duyuyoruz. Türkiye'nin parasını ödediği bu füzelerin komşu ülkelere konuşlandırılacağı... Umarım böyle bir şey gerçekleşmez, umarım Türkiye böyle bir hataya AKP Hükümeti tarafından sürüklenmez. Bu hepimizin yüzünü kızartır, hepimizin başını öne eğer. Bu sistemleri eğer "Arkasında duracağız." diye aldıysanız "Egemen bir devletiz ve istediğimiz savunma sistemini istediğimiz ülkeden alır ve kullanırız." diye yola çıktıysanız... Yola çıkarken değerlendirme hatası yapmış olabilirsiniz, bunu kendi içimizde biz tartışırız. Biz bu konuda sizi eleştiririz ama bir defa bu kararı aldıysanız bu karar artık siyasi bir parti kararı olmaktan çıkar, Türkiye'de 82 milyonu bağlayan bir karar olur ki o kararın arkasında duracağınızı söylediyse o kararın arkasında sonuna kadar durursunuz, bu sistemler sadece ve sadece Türkiye'ye gelir, başka hiçbir ülkeye gitmez, bu sistemlerden baskı üzerine vazgeçemezsiniz. Yapılacak tek şey, sonuna kadar hem bu sistemleri almak hem de parçası olduğumuz F35'ler projesinin parçası olarak kalmayı muhatabımıza yani Amerika Birleşik Devletleri'ne kabul ettirmektir. Bunu yaparken de yanlış varsayımlardan hareket edilmemelidir. Bugün Sayın Erdoğan yapmış olduğu bir konuşmada Türkiye'nin çekilmesi durumunda F35 projesinin çökeceğini kamuoyu önünde deklare etti.

Değerli milletvekilleri, bu açıklama ne yazık ki doğru değildir, doğru olmasını canıyürekten arzu ederdim. Keşke Türkiye çekildiği zaman F35 projesi çökseydi, keşke böyle bir etkimiz olsaydı. Yapılan anlaşmada F35'in biz belirli parçalarını üretiyoruz ama aldığımız uçaklara takılan parçaları üretiyoruz, Amerika Birleşik Devletleri aynı parçaları zaten üretiyor; üretmeseydi de Türkiye'nin yerine koyabileceği bir ülkeyi bulması çok zor olmazdı.

Özetle: "Trump S400 krizini bize atlatır, bir şekilde Amerikan devletini ikna eder." varsayımının hatalı olduğu meydana çıkmıştır. Şimdi bir başka yanlış varsayımdan hareket etmeyelim. F35'den Türkiye dışlanırsa proje çökmez. Mesele, dış politikada başarı ancak her iki silah sisteminin de arzu ettiğimiz şekilde Türkiye'ye getirilmesiyle ve Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından kullanılmaya başlanmasıyla olur.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Kamil Aydın konuşacaktır.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Saygıdeğer Başkanım, çok kıymetli milletvekili arkadaşlar; grubum adına söz aldım. Ben sözlerime başlamadan önce yüce heyetinizi en kalbî duygularıyla, saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Evet, bugün ikili bir anlaşma üzerinde konuşacağız, uluslararası bir anlaşma. Ben de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına genel düşüncelerimizi ifade etmek üzere huzurlarınızdayım.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlar, malumunuz insanlığın ortak değeri ve kazanımı olan bilimsel gelişmelerin doğal bir sonucu olarak gerçekleşen teknolojik atılımlar ışığında oluşan yeni enerji, ulaşım, iletişim, savunma anlayışları beraberinde

ilişkiler anlayışını da yakından etkilemiştir. Bu etkileşim o kadar önemli bir boyut kazanmıştır ki siyasi, ekonomik, kültürel, sosyal ve teknolojik herhangi bir olay dünyanın herhangi bir yerinde vuku bulduğunda inanın ondan olumlu ya da olumsuz etkilenecek bir coğrafya ya da bir topluluktan söz etmek mümkün değildir. Dolayısıyla böylesine birebir etkileşimin söz konusu olduğu dünya gerçeğini göz önünde bulundurarak oluşan sorun ve sıkıntılardan kurtulmak adına çok taraflı, bölgesel veya en azından ikili anlaşmalara dayalı oluşturulan uluslararası kurum, kuruluş ve yapılarla birlikte uyum içinde çalışılması gerekmektedir. Tabii, bu uyum ve ilişkiler ağının temelinde çok önemli bir husus vardır uluslararası ilişkilerde. Bu da ilkesel bir duruştur yani iletişim kurmak istediğiniz, muhatabınız olan bir ülke, bir yapı, bir devletle gerçekten ilişkilerinizi ortaya koyarak konuşursunuz, anlaşırırsınız. Bu ilkeler bir milletin, bir devletin genelgeçer, ebet müddet kaideleridir aslında tarihe not düşmüş olan. Biz de kadim bir devlet geleneğinin temsilcileri olarak böyle bir not düşme sonucu hep şunu söyledik; evet, zaman zaman savaşın kartalı, zaman zaman barışın güvercini olduk ama hepsini oluşturan temel felsefe şuydu, genel ilkimiz şuydu uluslararası ilişkiler söz konusu olduğunda: Efendim, bizim amacımız, kadim bir milletin vücut bulmuş devlet geleneği içerisinde nerede bir mazlum, nerede bir garip gureba, nerede aman dileyen bir topluluk var ise ona el uzatmaktır; barışı, düsturu, güvenliği sağlamaktır. İşte bunu Mustafa Kemal de ete kemiğe büründürerek “Yurtta sulh, cihanda sulh.” dedi. Şimdi bakın, yurtta sulh, cihanda değil olmaz; yurtta değil, cihanda sulh da olmaz. Burada siyaseten gerçekten bir tutarlılık arz etmek zorundayız ama maalesef mütekabiliyet noktasında aynı davranışlara, aynı tutuma muhatap olamıyoruz. Yani biz bir taraftan yurtta sulh, cihanda sulh derken ve buna gönülden inanıp gereğini yapmaya çalışırken ama maalesef muhataplarımızdan aynı tutum ve davranışı görmemekteyiz. Bunu somut birkaç örnekle açıklayacağız zaten. Niye böyle yaptık? Çünkü gerçekten içeride barış olmazsa dışarıda da barışı temin edemezsiniz, inandırıcı olmazsınız. Onun için, Allah'a şükür, biz bugüne kadarki süreçte, yaşadığımız bütün coğrafyalarda ve kurduğumuz bütün resmî devlet yapılarında bu düsturun bir şekilde yansımaları sağladığımızı ama dediğim gibi, uluslararası ilişkilerde gerçekten mütekabiliyet çok önemli bir husustur. Yani “Ne yapıyorsam karşılığında onu görmeliyim, neyi hak ettiler verdim hak ettiğimi almalıyım.” temel düşüncesini hâkim kılmak lazım ama yakın tarihimize baktığımızda gerçekten hiç de böyle olmadığını, biz her ne kadar içinde bulunduğumuz uluslararası organizasyonlarda –buna Birleşmiş Milletler diyebilirsiniz, NATO diyebilirsiniz, Avrupa Birliği diyebilirsiniz- herhangi bir yapı içerisinde mütemadiyen biz bu düstura bağlı kalmaya çalıştıkça muhataplarımızdan inanın benzer davranışı görmedik. Yani bir bakıma şunu rahatça söyleyebiliriz: Türkiye çifte standarda her zaman maruz bırakılmış, her zaman ötelenmiş ve böyle bir muameleye taraf olmuştur. Şimdi, bunu somutlaştırmak gerekirse, nedir? Son dönemlerde Türkiye'yi bir köşeye sıkıştırma politikaları... E, şimdi ne yapıyoruz? Uluslararası boyutta bunu iki türlü, çok net bir şekilde ifade edebiliriz. Bir tanesi, diploması kanalıyla yapılmaya çalışılan yani toplantılarda, görüşmelerde -bunu daha da somutlaştırayım- NATO Parlamenter Asamblesinde, Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu toplantılarında, Birleşmiş Milletler nezdinde, Güvenlik Konseyi nezdinde yapılan görüşmelerde Türkiye'yi, önceliklerini yok sayarak, yaptıklarını, katkıda bulunduklarını olabildiğince yok sayarak tamamen bir düşüncenin, bir köşeye sıkıştırma politikasının kurbanı etmeye çalışılma girişimlerine tanıklık ettik. Nedir bu diplomaside? Bu da gerçekten, baktığımızda, özellikle geçmiş yüz yıllık tarihimizde sürekli ısıtılarak artık biz de bir nisan sendromu oluşturan bir 24 Nisan muhabbeti var. Tarihçi arkadaşlarımız vardır ya da tarihe merak saranlar bilir. Şöyle dünya tarihine baktığımızda inanın, birbirini hiç görmemiş uluslar, birbiriyle hiç tanışmamış hatta... Ben Amerika Birleşik Devletlerinde bir eğitim demonstrasyonunda rastlamıştım: “Ya, çocuklar, bana Türkiye'nin nerede olduğunu bir gösterebilir misiniz?” İnanın, 20 kişilik sınıftan 18 kişi Türkiye'nin nerede olduğunu söyleyemedi. “Niye bilmiyorsunuz evladım?” Mazeret de şuydu: “Biz Amerikalıların okyanusun ötesiyle ilgili herhangi bir önceliği, düşüncesi yoktur.” Avrupa'dan bir ülke sordum, inanın, bu 18'lik grup 12'lere falan düştü. Yani Türkiye'yi tanımıyorlar ama Almanya'yı da tanımıyorlar, Fransa'yı da tanımıyorlar.

Şimdi, böyle bir bigâne yapı içerisinde, halk tarafından... Allah aşkına, bir Latin Amerika ülkesi düşünün, Türkiye'yi soykırımla suçlayabilme cüreti gösteriyor. İnanın, parmağıyla haritada Türkiye'nin nerede olduğu gösteremez, hayatında hiçbir Türk'le de karşılaşmamıştır, Bolivyalıdır ama Türkiye'nin soykırım yaptığı düşüncesinden hareketle mecliste karar çıkarmıştır. Şimdi, bunu nasıl izah edeceğiz? Bu örnekleri çoğaltabiliriz.

Şimdi, dönüyoruz, burada Türkiye'yi diplomatik bir köşeye sıkıştırma hamlesi. Mücadelenin bir ayağı bu, masadaki mücadele. Bunu sırayla bütün ülkeleri ısıtıp ısıtıp önümüze koydular. Peki “soykırım” tanımına bakıyoruz, Birleşmiş Milletlerin “soykırım” tanımına, ifadelerine bakıyoruz, sözleşmeye bakıyoruz, inanın hiçbir açıdan –o kadar çok madde var ki tek tek okuyup sizin vaktinizi almak istemiyorum- ne tarih uyumu var ne içerik uyumu var ne olan olayların doğasıyla ilgili, tehcirle toplu, sistematik, organize bir devlet yok etme girişiminin nasıl bir arada tutulduğuna çok net bir şekilde gerçekten bakıyoruz, izah etmekte zorlanıyoruz ama onlar, yüzleri kızarmadan “Bu bir parmak hesabı.” diyor, kaldırıyor ve kabul ettiriyor.

Peki, bir mahkeme kararı var mı? Yok. Peki, bu yasadaki sonraki soykırımı çağrıştıran olaylara geçerli kılınan bu madde Srebrenitsa'da nasıl uygulandı, nasıl kabul edildi? 90'lı yıllarda bir katliam yapıldı, değil mi? Bosnalı soydaşlarımıza bir katliam yapıldı. E, bu geçmişe geçerli olsaydı inanın ben de kendi tarihimden çok rahat bir şekilde örnek vererek bir başvuruda bulundurdum çünkü gerçekten 1915'te –işte bir milletvekili arkadaşımız da o köylüdür, burada oturuyor şu anda, aramızda- Erzurum'un birçok ilçesinde, köyünde, Alaca'sından Ilıca'nın bütün ilçelerine varana kadar toplu katliamlar yapılmıştır; camilere doldurulmuş, yakılmıştır; affedersiniz, ahırlara doldurulmuş, yakılmıştır ve kemikler müzede bekliyor. Ya, bir tane gözlemci, o Bolivyalı gelse de bir görse şunu ya, bu kararı alırken bir gelse baksa.

Geçen bir makale okudum, Maraş'ta, Urfa'da, Adana'da, Antep'te inanın öyle iğrenç soykırımlar uygulanmış, yapılmış ki; yapan da inkâr etmiyor, ya, 21'inci yüzyılın başındayız, hâlâ inkâr etmiyor, Zori Balayan diye bir adam hâlâ inkâr etmiyor, diyor ki: “Ben deneysel olarak bakmaya çalıştım.”

Şimdi daha somut bir örnek vereyim: Avrupa Karma Parlamentosu toplantısında zaman zaman üye ülkelerin dışişleri bakanları ya da başbakanları seviyesinde sunuşlar olur, karşılıklı soru-cevap teatresi gerçekleşir. En son toplantıda Ermenistan Başbakanı Paşinyan misafir olarak kabul edilmiş. Soru sorma şansını bulan bir vekil de bendim. Toplam sekiz soru alındı, Türk delegasyonundaki arkadaşlar adına ben de bir soru sordum. Bekledim ki, o günlerde sürekli “24 Nisan, 24 Nisan.” diyen o sözüm ona insan hakları havarileri, barışın, demokrasinin, sevginin, kardeşliğin, özgürlüğün yegâne temsilcileri bir iki şey de şu 92'deki Hocalı katliamı için sorarlar belki diye. Azerbaycan topraklarının yüzde 30'u işgal altında, Dağlık Karabağ'dan Fuzuli'ye, Gence'ye bir sürü coğrafyası şu anda mezalim altında. Ben soru sordum, soruyu muhatap almadı, onu geçirtirdi, başka şeylere cevap verdi. Bir başkası dedi ki: “Şu anda Kırım kime ait, onu söyle bari.” “Ben önce Ermenistan'ın hakları noktasında duruşumu belirlerim.” dedi, bu mealde bir şey söyledi. Ya, 42 üyeden bir tane temsilci demez mi? “Ya, bu soykırımdır. Minsk niye oluşturuldu? Çözüm girişimleri var sözüm ona, bunlar, bu kararlar alındı Birleşmiş Milletlerde. Siz buna nasıl bir çözüm üreteceksiniz?” Çıt yok. Şimdi çifte standardı görüyor musunuz?

Saygıdeğer milletvekilleri, onun için gerçekten zaman zaman böyle dilimize pelesenk olmuş bazı ifadeler çok havada kalıyormuş gibi ama inanın ruhuna, özüne indikçe her bir sözün çok derin anlamları olduğu kanaati geliyor hepimizde, bende öyle. Gerçekten “Bizim bizden başka dostumuz yok.” düşüncesi yani “Türk'ün Türk'ten başka dostu yok.” ifadesi inanın iliklerimize kadar hissettiriliyor. Bakın aynı komisyon, benzer günlerde, bu sefer Türkiye'yi köşeye sıkıştırma noktasında bir teflik getirdi. Teklif

ne, biliyor musunuz? Leyla Birlik ve ondan hareketle Öcalan'a giden, bir özgürlük kısıtlamasına yönelik, Türkiye'yi köşeye sıkıştırma teklifi. Yani, soykırımın babası ya! "Soykırımın kişisel simgesi kim?" diye sorsalar -Allah'ın izniyle, yaşadığımız sürece de aynı şeyi söyleyeceğiz- "Bebek katili Abdullah Öcalan!" deriz her zaman, bunu söyleriz. (MHP sıralarından alkışlar) Şimdi, onunla ilgili, onun hapishane şartlarının iyileştirilmesiyle ilgili bir teklif. İnanın, o 3 bin nüfuslu, 5 bin nüfuslu, bizim bir kasabamız büyüklüğünde olmayan devlet temsilcileri dahi aslan kesildi. "Evet, Türkiye'de, insan hakları, demokrasi, özgürlükler, hatta hapistekilere yönelik birtakım soyutlanma, tecrit falan kaldırılсын, kaldırılmalı ey Türkiye!" Ve oylama yapıldı: 20'ye 70. Şimdi, benim biraz önce söylediğim lafın gerçekten altının dolu olduğunu rahatça hissedebiliyorsunuz değil mi benim gibi? Altı dolu. 4 Azerbaycan temsilcisi dışında kimse bizim lehimize parmak kaldırmadı. Onların gözünde Öcalan terörist değil. Onların gözünde teröristler için açlık grevine gitmek, efendim, bir hak ve bu hakkın da müdafaası, temini ve bu hakkın çok sağlıklı ortamlarda yapılması noktasında da yükümlülükler sağlıyorlar.

Şimdi, bu kadar ince eleyip sık dokuyorsunuz bu diplomatik ayağı, bir de bizim sürekli, ısıtılarak gündemimize getirilen, uluslararası ilişkilerde çok önemli ikinci bir mesele var: Kıbrıs. İnanın Kıbrıs'ın iki tarafı da şunu diyor kayıt dışı konuştuğumuz zaman: "Ya, bu mesele ben doğmadan önce başlamış, ben yaşılanıyorum, hâlâ devam ediyor." Peki, kim bunun müsebbibi? İşte, samimiyetsiz, mütakabiliyet kuralına uymayan, Türkiye'yi yok sayan, Türkiye'yi ötekileştiren, efendim, her an bir avuç suda boğmaya çalışan, iki yüzlü, çifte standartlı kurum ve kuruluşlar, müttefiki olduğumuz yapılar.

Şimdi, Kıbrıs'ta yeni bir perde, efendim "Doğu Akdeniz enerji koridoru" söylemi adı altında hem Amerika Birleşik Devletleri'nin Suriye'deki planlarına destek olma mukabilinde hem de aynı zamanda Kıbrıs'ı da bir şekilde, efendim, Türkiye'den koparma girişimlerini birlikte deruhte etmeye çalışıyorlar. Nasıl yapıyorlar? "Doğal enerji arayışı" mantığı içerisinde, hiç olmadık benzemezler bir araya geliyor. Mısır giriyor bu işin içine, Güney Kıbrıs giriyor, Yunanistan ta öte taraftan giriyor ama Türkiye yok. Peki, başaktör kim? Bu üçlünün içerisinde asıl 4'üncü, moderatör İsrail. Peki, hepsini bir araya getiren kim? Amerika Birleşik Devletleri. İsim ne? Enerji arama düşüncesiyle, efendim, ekonomik bir kalkınma sağlamak. Peki, Türkiye niye yok, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti niye yok? Yok çünkü biz hep yok hükmünde olduk onların gözünde. Ama Allah'ın izniyle -tarih bunu defalarca ispatladı, Türk milletinin bir Anka kuşu özelliği olduğunu bilmiyorlar- biz, yok saydığınız yerde tekrar dirilir yeniden var oluruz, yeniden var oluruz, olduk; belki de bizim bu mukavemetimizi bu şartlar oluşturdu. İyi ki öyle düşünüyorlar; bizim varlığımızı, dirliğimizi, birliğimizi teminat altına alıyorlar bir bakıma, bizim saflarımızı sıklaştırıyorlar bir bakıma. Şimdi, Allah aşkına, nasıl bir enerji arayışı anlayışı? Amaç üzüm yemek değil, bölgenin ekonomik kalkınması değil, efendim, doğal gaz teminatı değil, Türkiye'yi bir şekilde diplomatik olarak köşeye sıkıştırmak.

Şimdi, bu iki ayağından bahsettim. Vaktim çok yok ama bunun asıl bir ayağı da doğrudan mücadele, yani sahada gerçekten zaman zaman güvenlik merkezli bir mücadele. Şimdi, bu mücadelede epey bir mesafe katettik Allah'a şükür. Hani, "Yurtta sulh, cihanda sulh." Sınırımızı güvenlik altına almadığımız sürece yurtta sulhun imkânı yok, bunu böyle bilin. Onun için Mustafa Kemal'in zihninde hep Kerkük bir anı olarak kalmıştır, onun için Hatay vardı zihninde. Bunu gerçekten tarih şuuruyla iyi değerlendirmek lazım. Şimdi, neyin mücadelesini veriyoruz? Bir bakıyoruz ki S400'ler problem oldu. Ya, niye problem oldu? Allah aşkına ilk alan biz miyiz? İlk anlaşma yapan biz miyiz? Ya da -NATO müttefiki olup da- Stoltenberg'in de söylediği gibi "Ya, hiçbir yasak yok ki istediğiniz şekilde silah anlaşması... Yeter ki NATO'ya karşı kullanma cüretini göstermeyin, öyle bir girişimde bulunmayın, alabilirsiniz." Yani kimsenin, uluslararası sözleşmelerin koymadığı bir yasağı, söz sahibi diyor ki: "Ben koyuyorum. Hatta yaptığınız anlaşmaları da iptal ediyorum. F35, evet, pilotlarınız geldi, burada uçuşlar yapıyor, deneme uçuşları..."

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Parasını da ödedik.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Bir kısmının paraları da verildi, teslimat da yapılacak ama "Ben anlamam. Kongreye gönderirim, kongreden bir karar çıkarırım." Şimdi, kongreden ne kararlar çıkardılar? Sıcaklığı sıcaklığına çıkan bir iki kararı okuyacağım size, çok yeni. ABD Kongresi'nin nisan ayı başında çıkardığı çok önemli üç karar.

Bir: Tutuklu ABD vatandaşları ve konsolosluk görevlileri için yaptırım tasarısı. Bize yaptırım uygulayacaklar. Biz FETÖ'nün iadesini konuşurken, beklerken FETÖ'ye yandaşlık etmiş o konsolosluk görevlilerinin de bırakılmaması noktasında bize bir yaptırım uygulama tasarısı çıkarıyor.

İki: Yine, 1915 olaylarını, bu tehciri bir soykırım kararı altına bir an önce alalım. İkinci bir tasarı, teklif.

Üçüncüsü de ABD'nin Doğu Akdeniz'de -biraz önce bahsettiğim- bu üçlü sacayağını kurup Mısır'ı da oraya eklemleyerek Türkiye karşıtı bir bölgesel güç oluşturma girişimi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Milletvekili.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Bunları niye yapıyor? Menbic ve Fırat'ın doğusundaki kararlılığımızı kırmak, bizim tekrar içimize çekilip kendi iç meselelerimize yoğunlaşıp oraya bir nefes aldirmek, oraya bir oksijen çadırı kurdurmak, orada bir toparlanma fırsatı oluşturmaktan başka bir şey değil ama son söz olarak şunu söylüyorum: Ne yaparlarsa yapsınlar kararlıyız, Allah'ın izniyle son terörist yok edilinceye kadar, nerede, nasıl, ne yapıyorsa yapsın yok edilinceye kadar Türkiye Cumhuriyeti devleti mücadele azim ve kararlığı içerisinde diyorum, bu anlaşmanın hayırlara vesile olması dilekleriyle saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Milletvekili.

Teklifin tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Çeviköz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Uluslararası anlaşmaların kabulüne ilişkin tekliflerin görüşülmesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, elbette dış politikamızla ilgili birçok konu daha önceki konuşmacılar tarafından dile getirildi, özellikle son zamanlarda Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasında ciddi bir gerginlik yaratan S400'ler ve ona bağlı olarak F35 uçakları konusu ifade edildi. Ben bunun üzerinde durmayacağım ancak uluslararası anlaşmaların kabulüne ilişkin görüşlerimizi dile getirmeden evvel yüce Meclisimizin kapalı olduğu süre zarfında uluslararası kamuoyunu yakından ilgilendiren gelişmelerden kısaca söz etmek ve sizlere bazı konuları hatırlatmak istiyorum.

Hatırlayacaksınız, 15 Mart 2019 tarihinde Yeni Zelanda'nın Christchurch kentinde düzenlenen bir terör saldırısında 50 kişi hayatını kaybetti, 49 kişi yaralandı. 21 Nisan 2019 tarihinde de Sri Lanka'nın başkenti Kolombo dâhil olmak üzere farklı şehirlerindeki otelleri ve Paskalya ayını yapılan kiliseleri hedef alındı; terör saldırılarında 253 kişi hayatını kaybetti, 500'den fazla kişi de yaralandı.

Bu iki ülkeyi vuran terör saldırılarını buradan bir kez daha kınıyor, Sri Lanka'daki saldırılarda hayatlarını kaybeden vatandaşlarımız Serhan Selçuk Nariçi ve Yiğit Ali Çavuş'a Allah'tan rahmet diliyor ve acılı ailelerine sabır dileklerini tekrar iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, uluslararası anlaşmalar ülkelerin sosyoekonomik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yapıldığı kadar ülkeler arasındaki diyalogu güçlendirerek karşılıklı iş birliğini artırmayı da amaçlar. Ayrıca, ülkeler arasındaki diyalogun güçlenmesi uluslararası barışın sağlanmasına ve terörizmin önlenmesine büyük katkılar sağlar. Ülkemizin tapusu niteliğindeki Lozan Barış Anlaşması'na imza atmış bir partinin temsilcisi olarak uluslararası anlaşmaların barışa sağladığı katkının altını bir kere daha çizmek isterim.

Terörle mücadelede büyük bedeller ödeyen bir ülke olarak bugünlerde terör saldırılarıyla kana bulanmış ülkeleri en iyi anlayanlardanız. Terör değişik ülkelerin kentlerinde de karanlık yüzünü göstererek masum insanların canlarını almaktadır. İnsanların hiçbir ayırım gözetmeden daha mutlu ve huzurlu bir dünyada yaşayabilmelerinin ancak ve ancak yurttaki barış, dünyada barış ortamında sağlanabileceğini, bu anlayışın kalıcı dünya barışına önemli katkı sunacağını, bir kez daha, altını çizerek vurgulamak istiyorum.

Yeni Zelanda'daki terör saldırılarının dünyada yankı uyandırması kadar Yeni Zelanda Başbakanı Jacinda Ardern'in "Hepimiz biriz, onlar biziz." söylemlerinin etkisiyle tüm ülkenin tam bir birlik ve beraberlik içinde, ırk, dil, din, mezhep, cinsiyet ayrımı gözetmeksizin birbirini kucaklaması tüm dünyada büyük yankı uyandırdı. Yeni Zelanda saldırısı karşısında Başbakan Jacinda Ardern'in duyarlı, empatik ve sorumlu yaklaşımı dünyada birçok lidere örnek olması gereken bir model oluşturdu. Saldırının adını telaffuz etmeyi reddeden, kurbanların cenazesinde dayanışma için başını örten Ardern, bu tür şiddet olayları karşısında tüm insanlığın birleşmesi ve ortak bir cephe sergilenmesi çağrısında bulundu. Birçok liderin Ardern'den alması gereken dersler var.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne yazık ki Yeni Zelanda saldırıları ülkemizde seçim kampanyasına alet edildi. Görüntüler mitinglerde sansürlü bir biçimde kullanıldı ve özellikle de Çubuk mitinginde 49 kişinin katledildiği Yeni Zelanda'daki saldırının görüntülerinin izletilmesinin ardından ekrana Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun aşırı sağcı ve gerici şiddeti eleştiren konuşması yansıtıldı, ardından da "Yahu, senin Avustralyalı senatörden ne farkın var?" dendi ve Genel Başkanımız Sayın Kılıçdaroğlu'nun oradaki kitle tarafından saygısız bir davranış içinde protesto edilmesine zemin yaratıldı. Elbette bu konuda sorulacak çok soru var, birçok soru soruluyor ama sırf bu hadiseden dolayı, herhâlde "Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na linç girişiminde bulunulması için ne yaptınız?" sorusunu gayet haklı ve meşru bir soru hâline getiren bir davranıştır Çubuk mitinginde yaşanan bu olay. Bunu özellikle tekrar hatırlatmak ve daha evvel reddedilen teklifimizin de ne kadar manasız bir şekilde reddedildiğini hatırlatmak istiyorum.

Yeni Zelanda Başbakanı Ardern gibi halkların duygularına duyarlı liderlerin ne kadar önemli olduğunu Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na yapılan linç girişimi ve sonrasında yapılan açıklamalarda da hissettik. Bir ülke düşünün ki Ana Muhalefet Partisinin Genel Başkanına linç girişimi oluyor ve ülkenin partili de olsa Cumhurbaşkanı arayarak geçmiş olsun dileklerinde bulunmuyor, halkının yarısına "zillet ittifakı" diyerek terörist ilan edip seçim kampanyası yürütüyor. Ülkemiz hem demokrasi alanında hem ekonomik hem de siyasi kültür alanında geriye gitmiştir. Linç siyaseti yürütülen bir ülkenin geleceği nasıl olacaktır? Bunu hiç kendinize sordunuz mu?

Değerli milletvekilleri, Sayın Erdoğan Avrupa Birliği süreciyle ilgili olarak "Türkiye'yi beğenmiyorsanız bu işi bitirelim. Havadan sudan bahaneler uyduruyorsunuz. Türkiye, Avrupa Birliği müzakereleriyle ilgili çok kan kaybetti. Biz verilen sözlerin yerine getirilmesini sabırla bekliyoruz." diyor. Avrupa Parlamentosu seçimleri için aşırı sağcıların Türkiye aleyhine propaganda yürüttüğü bir süreçte, iktidarın, itibarlı bir Avrupa Birliği adayı olarak Avrupa Parlamentosunun yeni dönemi açısından çok daha dikkatli bir dil kullanması gerekiyor; aksi takdirde, son tahlilde, zararlı çıkacak olan yine Türkiye ve maalesef Türkiye demokrasisi olacaktır. Bildiğiniz üzere, AKP iktidarının demokrasiyi sandığı indirgemesi en tipik siyasi özelliği olmuştur. Demokrasinin araçları ve boyutları konuşulmazken, siyasi iktidar şimdilerde neredeyse seçimlere indirgenmiş bir demokrasi anlayışını bile kabul etmemektedir. Şüphesiz bu süreç Türkiye'nin demokratik oluşumlardaki varlığını da eleştiriye açacaktır. Kopenhag Kriterlerinden uzaklaşmış, seçimlerin dahi sorgulandığı ve demokrasinin en temel kriterlerinden biri olan özgür ve adil seçimlerin dahi gerçekleştirilemediği bir ülke olmak kuşkusuz itibarlı bir Avrupa Birliği adayı olmanın şartları arasında yer almamaktadır. Bunun için iktidarın Yüksek Seçim Kuruluna olan baskıları keserek bu itiraz sürecinin yasalara uygun bir şekilde işlemlerini sağlaması gerekir. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi gerilemeden çıkabilmenin yolu demokrasinin işlevsel hâle getirilmesidir.

Değerli milletvekilleri, bu içinde bulunduğumuz yeni amorf başkanlık sisteminin en belirgin özelliği Meclis denetim araçlarının çoğunu kaldırmış olmasıdır. Var olan denetim araçlarına bakanlar cevap vermeye tenezzül dahi etmeyerek Parlatmentonun önemini yitirmesine katkı sağlıyorlar. Yazılı soru önergelerimize cevaplar ya süresi geçince geliyor ya da hiç gelmiyor. Meclis Başkanımız Sayın Mustafa Şentop'un verdiği bilgilere göre, 10 Ocak 2019 tarihi itibarıyla 27'nci Yasama Dönemi'nde kendisine yöneltilen 402 yazılı soru önergesinden hiçbirine cevap vermeyen tek kurum ise Dışişleri Bakanlığı. Bu yüzden, kendilerine yöneltilmiş olduğum bir soru önergesinin Genel Kurul huzurunda yinelenmesini istiyorum ve Sayın Başkan aracılığıyla yanıt verilmesini talep ediyorum. Önergemizin kamuoyuna sunulmasıyla birlikte kamuoyunda da ciddi bir merak konusu olmuştur.

"Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakan Yardımcısı Charles Summers Pentagon'daki 18 Nisan 2019 tarihli basın toplantısında 'Suriye'nin kuzeyinde Türkiye kontrolünde bir güvenli bölge kurulacak mı?' sorularına, Suriye Demokratik Güçleri ile Türkiye arasında birçok meşru konuda doğrudan görüşmelerin devam ettiğini söyleyerek yanıt vermiş ve 'Müttefikimiz Türkler ve ortağımız SDG arasında süren görüşmelerle alakalı yorum yapamam.' demiştir. AKP Hükümetinin Suriye'deki gelişmeler konusunda iç kamuoyunda takındığı tutumla çelişen bu ifadelerin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Bu konuyla ilgili olarak;

1) Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakan Yardımcısı Charles Summers'ın Türkiye ile SDG arasında görüşmeler yapıldığını açıklaması size danışılabilir mi yapılmıştır?

2) SDG ile Türkiye arasında doğrudan görüşmeler hangi tarihte başlamıştır? Günümüze kadar toplam kaç görüşme yapılmıştır?

3) SDG'yle üzerinde görüşülen konular hangileridir?

4) Görüşmelerin detaylarını Türkiye kamuoyuyla ne zaman paylaşacaksınız? Görüşmeleri kamuoyundan bugüne kadar gizleme gerekçeleriniz nelerdir?

5) Suriye'deki durum hakkında SDG dışında başka hangi gruplarla görüşüyorsunuz?"

Değerli milletvekilleri, soru önergesinden yola çıkarak ve bugünlerde İdlib'de yaşanan hareketliliği de göz önüne alarak Suriye konusundaki bazı hatırlatmaları yapmak ve uyarılarımızı yinelemek isterim.

İdlib'de olası bir operasyonun işareti Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov tarafından verilmişti. Nitekim, Suriye ordusu İdlib'de çok ciddi bir hareketliliğe başlamış ve Rus uçaklarının da bombardımanıyla, onların desteğiyle faaliyetlerini hızlandırmıştır. Bu bağlamda İdlib'den Türkiye'ye sızma ihtimali olan teröristlere karşı Suriye'yle diyalog kurmak artık zaruri bir hâl almıştır. Bugün Esad rejimine karşı olan ülkeler bile Suriye'yle diyalog kurmaya başlamıştır. Yıllardır Adana Mutabakatı'nın Türkiye-Suriye ilişkileri için büyük önem taşıdığının altını çizen ve söz konusu mutabakatın özüne uygun olarak sınır komşumuz Suriye'yle iyi ilişkiler içinde olmamız gerektiğini savunan Cumhuriyet Halk Partisi olarak Suriye yönetimiyle de temasa geçilmesinin ve 1998 Adana

Mutabakatı ruhunun iki komşu ülke arasında yeniden canlandırılması için çalışılmasının zamanı gelmiştir.

7 Eylül 2018 tarihinde gerçekleşen Tahran Zirvesi'nden hemen sonra sunduğumuz 6 maddelik çözüm önerisinden biri olan Adana Mutabakatı'nın gereklerini yerine getirmek için AKP iktidarını derhâl Suriye'yle doğrudan temas kurmaya çağırıyor, mutabakatta işaret edildiği üzere terörle mücadele konusunda "karşılıklılık ilkesi" çerçevesinde Suriye'yle iş birliği yapması gerektiğini hatırlatıyoruz.

Değerli milletvekilleri, dış politikada gündemde olan bir diğer konu da Ermeni sorununun bazı ülkeler tarafından yeniden gündeme taşınması olmuştur. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un 24 Nisanı sözde Ermeni soykırımını anma günü olarak tanıdığı Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin resmî gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesini bir kez daha şiddetle kınıyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Fransa Cumhurbaşkanı ve uluslararası kamuoyuna, yürürlüğe giren karardan duyduğumuz rahatsızlığı iletmek ve parti olarak, Fransa Cumhurbaşkanının açıklamalarına ilişkin olarak daha önce yaptığımız açıklamayı da yeniden hatırlatmak isteriz.

1915 yılında hem Ermeniler için hem Türkler için büyük bir travma yaratan olaylar her iki halkın hafızasında derin yaralar bırakan bir trajediyi oluşturmaktadır. Bu trajedinin izlerini silmek ve hafızalarda bıraktığı yaraları onarmak için her iki toplumun aynı kararlılıkla hareket etmesi gerekmektedir. Bu konuyla ilgili olarak üçüncü ülkelerin yersiz kararlar almaları çözümsüzlüğü büyötmektedir.

Macron'un 24 Nisanı anma günü olarak tanıması, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin konuyla ilgili kararlarına aykırıdır. Bu sembolik hareketin barışa hizmet etmeyeceği ve Türkiye ile Ermenistan ilişkilerine yarar sağlamayacağı açıktır.

Değerli milletvekilleri, aynı tarihlerde İtalya Hükûmeti de sözde Ermeni soykırımıyla ilgili olarak bunun resmî olarak tanınması ve bunu uluslararası alanda savunmayı isteyen bir önergeyi parlamentosunda kabul etti ve uluslararası hukuka aykırı olarak atılan bir diğer adımı İtalya da attı.

Avrupa Parlamentosu seçimleri öncesinde popülist yaklaşımlarla alınan bu tür kararlar, Türkiye ile Ermenistan arasında kurulmaya çalışılan köprüleri temelinden sarsacak nitelik taşımaktadır. Bu durumun bilinciyle hareket etmek bütün üçüncü ülkelerin ve toplumların vicdanını ilgilendiren bir konu olmalıdır. Parlamentolar, tarihî konuların ilgili ülkelerin kendi aralarında çözüme kavuşturulmasını desteklemeli ve bu konulara taraf olmamalıdır.

Değerli milletvekilleri, bugün gündemimizde olan uluslararası anlaşmalara gelecek olursak, Nijer'le yapılan Dostluk Hastanesi Anlaşması'na Cumhuriyet Halk Partisi olarak muhalefet şerhimiz var. Nijer Cumhuriyeti Hükûmetiyle imzalanan protokol iki ülke arasında 8 Ocak 2013 tarihinde imzalanan Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşma'ya dayandırılıyor. 2013 tarihli anlaşmanın taraflar arasındaki iş birliğini düzenleyen 2'nci maddesindeyse hastane yapımına ilişkin somut bir ifade yok. Nijer Cumhuriyeti Hükûmetiyle imzalanan protokolün "Konu ve amaç" başlıklı 1'inci maddesinde Türkiye'de uygulanan Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın uygun bileşenlerinin Nijer Cumhuriyeti'ne aktarılmasının amaçlandığı ifade ediliyor. Ancak Türkiye'de uygulanan Sağlıkta Dönüşüm Programı birçok yönüyle tartışma konusu olmaya devam ediyor. Bu sebeplerle Nijer Cumhuriyeti Hükûmetiyle imzalanan söz konusu protokole Cumhuriyet Halk Partisi olarak muhalifiz.

22'nci ve 26'ncı Dönemlerde partimiz üyeleri tarafından verilen muhalefet şerhleriyle aynı hassasiyetleri taşıyoruz ve Nijer Cumhuriyeti'yle imzalanan bu anlaşmayla ilgili muhalefet şerhimizi bir kez daha hatırlatarak bu anlaşmanın doğru bir içerik taşımadığını dile getiriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, pek kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz'ün 18 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, az önce hatibi dikkatle dinledik, dış politikaya dair belirli eleştiriler ifade etti. Kendisi diplomat fakat yıllarca yaptığı görevin çok hassas bir görev olması hasebiyle, ifade ettiği, ortaya attığı iddiaları da dikkatli bir şekilde araştırıp ortaya atması lazım. Cumhurbaşkanımıza ve Genel Başkanımıza atfen millete "terörist" dediğini ifade etmiştir, kendisini bunu ispatlamaya davet ediyorum çünkü bu, partimize yönelik ağır bir ithamdır. Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Genel Başkanımızın hiçbir zaman halka yönelik böyle bir ifadesi olmamıştır. Dolayısıyla bunu ispata davet ediyorum. İspat edemediği takdirde bizim kendisini müfteri ilan edeceğimizi buradan ifade etmek isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Engin Bey, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ünal Bey'in biraz önce yaptığı konuşmayı mesnetsizlikle, dayanaksızlıkla itham etmek suretiyle... İç Tüzük'ün amir hükmü gereğince sataşma var efendim.

BAŞKAN – Buyursun, yerinden söz vereyim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama sataşma var Başkanım.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kime sataşmışım ya?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – "Mesnetsiz..."

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hayır, ispata davet ediyorum. "Mesnetsiz" falan demedik.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bak "Ortaya atacağı iddialara dikkat etmesi lazım..." Mesnetsiz olduğunu söyledi. Bundan daha bariz sataşma olmaz.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sataşmaya sebebiyet vermeden Sayın Büyükelçi.

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz'ün, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Her şeyden evvel, siyasete başlamadan evvelki kariyerimle ilgili sözleriniz hakkında çok teşekkür ederim. Ben hakikaten diplomasi mesleğini çok büyük bir zevkle, severek ve hakkını vererek yaptım; herhangi bir şekilde de diplomasi geleneklerine aykırı bir davranış içinde bulunmam. (CHP sıralarından alkışlar) Bu, siyasete başladıktan sonra da aynen devam eder.

Sizin söylemiş olduğunuz, benim ağzımdan çıktığını ifade ettiğiniz sözleri ben kendi konuşmamda bulamadım. Ben Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın herhangi birisine "terörist" dediği şeklinde bir ifade kullanmadım, zabıtlara bakabilirsiniz. Onun

için, zannediyorum, her ne kadar diplomatik konuştuğunuzu söylemeniz de siz diplomatik nezakete sığmayan bir şekilde bana bir ithamda bulundunuz. Bunu da asla kabul etmiyorum ve beni “müfteri” ilan etmenizi çok büyük bir yakışıklılık olarak gördüğümü dile getirmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bizim kendisini doğrudan “müfteri” ilan ettiğimizi ben söylemedim, böyle bir iddia ortaya atılmıştı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Nerede tutanaklar?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kendisi “Böyle bir şey yok.” demişti. Bizim için kendisinin beyanı kabuldür.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Muş, nerede?

BAŞKAN – Peki, oldu, teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nijer-Türkiye Dostluk Hastanesinin Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devredilmesi ile İlgili Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1188) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 18) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE NİJER CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA NİJER-TÜRKİYE
DOSTLUK HASTANESİNİN AÇILMASI, ORTAK İŞLETİLMESİ VE DEVREDİLMESİ İLE İLGİLİ PROTOKOLÜN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 19 Nisan 2018 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nijer-Türkiye Dostluk Hastanesinin Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devredilmesi ile İlgili Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz talebi yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz talebi yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümünün oylanması açık oylamaya tabidir. İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrasında “Başkanın gerekli görmesi halinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir.” denmektedir. Bu hüküm çerçevesinde, teklifin tümünün açık oylaması 2 Mayıs 2019 Perşembe gününe bırakılmıştır. Belirtilen gündeki birleşimde gündemin “Oylaması Yapılacak İşler” kısmında teklifin tümünün açık oylaması yapılacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

5’inci sırada yer alan 19 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1189) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 19)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

6’ncı sırada yer alan 20 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 23 Haziran 1994 Tarihinde Akdedilen Hava Taşımacılığı Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1190) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 20)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

7’nci sırada yer alan 21 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 21)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

8’inci sırada yer alan 22 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1192) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 22)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

9’uncu sırada yer alan 23 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

9.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 23)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

10'uncu sırada yer alan 24 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

10.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1195) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 24)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

11'inci sırada yer alan 25 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

11.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 25)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

12'nci sırada yer alan 26 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

12.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 26)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

13'üncü sırada yer alan 30 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

13.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 30)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

14'üncü sırada yer alan 31 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

14.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

15'inci sırada yer alan 32 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

15.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 32)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

16'ncı sırada yer alan 34 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

16.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 34)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

17'nci sırada yer alan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

17.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1243) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 35 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan... (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok uzun bir süre geçti, Meclisi kapattık, seçimler bitti, Meclisi bir türlü açamadık. Sebep de sizin İstanbul seçimlerine takılı kalmanız aslında. Yani bir sürü bahane filan sunduk ama asıl mesele hâlâ İstanbul seçimlerine takılı kalmanız. Tabii, demokrasi içselleştirilmesi gereken bir konu yani yenmek, yendiğiniz gibi yenildiğinizde de pehlivan gibi peşrevle elinizi vurup rakibin elini kaldırmak diye bir şey var. Onu henüz beceremediniz, o noktaya gelemediniz ama geleceksiniz. Netice itibarıyla demokraside bunlar var; tadacaksınız, göreceksiniz, içselleştireceksiniz ve ondan sonra gerçekten demokrat olduğunuza siz de inanacaksınız. Şu anda hâlâ patinaj yapmaya devam ediyorsunuz, nereye kadar sürer bilmiyorum.

Zaman zaman toplumda vatandaşlar açık olmadığı dönemde serzenişte bulunuyor, size de gelmişlerdir. Zaten milletvekilliği öyle bir nokta hâline geldi ki meslek değil neticede bu, bir hizmet meselesi ama tefessüh etmiş. İlk serzeniş şu: “Ya, siz para alıyorsunuz, çalışmıyorsunuz.” Vatandaşa baktığımızda o da haklı, diyor ki: “Gitmiyorsunuz Meclise.” Yani o, milletvekillerinin çalışmasını sadece Parlamento olarak değerlendiriyor ama bunun dışında teşkilat çalışmalarınız var, bulduğunuz, seçtiğiniz bölgedeki çalışmalarınız var, seçim çalışmalarınız var. Vatandaşın gözünde bunlar yok, milletvekili

^(x) 35 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Parlamentoda varsa çalışıyor, yoksa çalışmıyor. Vatandaş nezdinde de böyle bir sıkıntıya uğradık bu kapalı olduğu dönemde. Dolayısıyla bugünkü çalışmasını en azından vatandaşın bu serzenişlerinin karşısında önemli bir mesele olarak görüyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisinin seçim sonrası birtakım sıkıntılara düşer olduğunu da tespit ettik bu arada. Biraz evvel ifade ettim yani seçimin mağlubiyetinin veyahut da hedeflerinin... Mağlubiyet de olmaz seçimde, kaybedilir, kazanılır ama seçimi hedeflediğinin altında bitirmenin getirdiği sıkıntıları da görüyoruz. Bunu her ne kadar "Biz içimizde yaşıyoruz, siz görmüyorsunuz." diyorsanız da biz görüyoruz. Artık Adalet ve Kalkınma Partisi deyince... Sayın Bakanım, size sesleniyorum, siz Millî Savunma Bakanlığı yaptınız, iyi bilirsiniz, bunu dinlemenizi istiyorum. Amerika deyince "Hangi Amerika? Pentagon mu, Temsilciler Meclisi mi, Başkan mı?" Yani hangi Amerika'dan bahsediyorsunuz?" diye sorardık. Şu anda Adalet ve Kalkınma Partisi deyince hangi Adalet ve Kalkınma Partisinden bahsediyorsunuz? Yani seçimin iptalini isteyenler Pelikancılar mı? Berat Albayrak tarafı mı? Metin Külünk tarafı mı veya bizzat Recep Tayyip Erdoğan mı? Böyle bir bölünmüşlük arz ediyor, görüntü itibarıyla öyle. Yani siz her ne kadar bunun çok sezilmediğini zannediyorsanız da bütün vatandaş bunun farkında. Bir daha ifade edeceğim: Bu meselenin hallolması için, toplumun rahatlaması için bu İstanbul seçimleri üzerinde, YSK üzerinde kurduğunuz baskıyı kaldırın. Bu, vatandaşın nezdinde farklı algılanıyor. Bunu bir siyasi muarız olarak söylemiyorum.

Bakın, ben size bir şey söyleyeceğim, bunu da lütfen not edin: Eğer bu seçim ola ki kazayla iptal edilirse, ekseriyetle vatandaşın nezdinde "Artık Türkiye'de seçim olmayacak." kanaati oluşuyor, "Türkiye'de artık seçim olmaz." diyorlar. Bu kanaat seçimden önce 5'ti, şimdi 55 oldu. "Türkiye'de artık bir daha seçim olmaz." Niye? "Seçimi kaybettikleri andan itibaren bunlar demokrasi dışı yollarla müdahale ediyorlar ve seçimi tekrarlatıyorlar veyahut da yeniden manipüle ediyorlar." Türkiye'nin selameti için öncelikle, daha sonra kendinizin, partinizin selameti için böyle bir baskıyı Yüksek Seçim Kurulu üzerinden kaldırın. Oradaki insanların da yarın öbür gün -başta Sadi Güven olmak üzere- emekli olduklarında sokakta rahatlıkla dolaşabileceklerini temin eder bu tavrınız. Aksi hâlde hem Türkiye'yi, hem sizi, hem Yüksek Seçim Kurulunu ciddi anlamda sıkıntıya koyar.

Bir de ben size bir şey söyleyeceğim, hepimizin kabul ettiği, ciddi anlamda bir ekonomik krizle karşı karşıyayız. Doların seçimden sonra nasıl hızlı gittiğini hepimiz görüyoruz. Tahminler çok daha bunun fevkinde. Buradan nasıl çıkabiliriz biz yani ne yapacağız? Bir tek şeyimiz var bizim, daha önce de söylemiştim: Türkiye'nin bu coğrafyada ihracat yapabileceği en önemli enstrümanı demokrasi. Yani bulunduğumuz Orta Doğu coğrafyasının yanında demokrasimizi yok edersek gerçek ihracat enstrümanımızı da yok etmiş oluruz. Paramız var mı? Yok. Satılacak malımız kaldı mı? Yok. Ne lazım? Dışarıdan ya borç para alacağız ya doğrudan yatırım isteyeceğiz. Demokrasinin olduğuna inanmayan bir ülke size ne borç para verir ne de doğrudan yatırıma gelir.

Borç para verirse nasıl verir, biliyor musunuz? Çek günü gelen tacir vardır ya, çeki ödeme günü gelir, tefeciye gider, normal faiz yüzde 25 ise tefeci bilir onun çekinin olduğunu "Yüzde 50'yle veriyorum, alırsan al." der. Türkiye de artık öyle borçlanmaya başladı. Kötü bir hadise bu. Zaten dünyada da bu ekonomik krizin yansımaları mevcut, para kanalları sıkıntılı.

Dün uluslararası fon yöneticisi bir Türk'le görüştüm. Türkiye'ye fon akışıyla alakalı neler var dedim. Yani daha önce Avusturya, Almanya fonlarını ciddi anlamda Türkiye'de birçok iş adamı arkadaşımızın yatırımında kullandırmış önemli bir isim. "Yaklaşık dört aydır Avrupa'dan tek bir fon getiremedik, tamamı 'refuse' yedi." dedi. "Türkiye'nin geldiği noktada demokrasi açısından, güven açısından düştüğü eşik itibarıyla Avrupa'dan Türkiye'ye fon gelişinde asla tek bir başarı sağlayamadık." dedi.

Daha önce ilgilenen Çin ilgisini geriye çekti, elimizde sadece birkaç Arap ülkesi fonu kaldı. Bu, Türkiye'nin gelecekteki süreçte yaşayacağı ekonomik sıkıntıyı da ağırlaştırır. Sadece "İstanbul'da belediyeyi kazanalım, bizim yardım ettiğimiz vakıflara bu yardım kesilmesin, onlar da mutlu olsun." diye çıktığınız yolda birileri mutlu olurken Türkiye'ye zarar verirsiniz. Size yürekten söylüyorum, böyle bir yola tevessül ettiğiniz andan itibaren yarın hepimizin çok pişman olacağı sıkıntılara düşer oluruz.

Bu ülkenin sıkıntıya girmesi hâlinde bu Parlamentoda kimse ayrılmaz. "Bu AK PARTİ'li bunu yaptı; bu İYİ PARTİ'li şunu yaptı; bu CHP'li bunu yaptı..." Vallahi billahi bu toplum var ya, bu millet hepimizi aynı çuvala koyar denize atar, hepimiz sıkıntıya gireriz. Dolayısıyla, sizin yapacağınız hatayı bu Meclis, bu Türkiye hepsi beraber öder. Gelin böyle bir hatayı yapmayın, gelin bundan geri dönün. Bu inattan vazgeçin, seçimde kaybetmeyi de demokrasinin bir gereği olarak kabul edin.

Biz Tunus muyuz ya? Bir ay geçti, daha seçimi açıklayamadık. Bugün bakıyorum, Yüksek Seçim Kurulu bu hafta açıklayacağı kararı pazartesiye bırakmış. Niye bıraktı, sebep ne? Yani bu kadar süreyi aşacak neler var İstanbul'da? 81 milyonluk bir ülke, 24 Haziranda altı saat sonra başkanını ilan etti. Biraz bir şeyler söylenecek oldu "At Üsküdar"ı geçti." lafları edildi. Şimdi bu atın ayağı mı topal ki Üsküdar'ı geçemedi? Ayağına bir şey mi oldu, kurşun mu sıktınız bu atın ayağına, at Üsküdar'ı bir aydır bir türlü geçemiyor. Gelin bu sevdadan vazgeçin.

Bir meseleden daha bahsetmek istiyorum, o da Türkiye'nin karşısında çok ciddi siyasi bir denklem olarak duran F35 ve S400 meselesi. Yani ne yârdan vazgeçebiliyoruz ne serden. Bir taraftan S400'lere ihtiyacımız var, almamız gerekiyor, Türkiye'nin savunma sistemi için çok önemli olduğunu düşünüyorum ama diğer taraftan Amerika'nın baskısının alınmaması yönünde günden güne arttığını görüyorum. Böyle bir dış siyasetin Türkiye'yi getirdiği noktada ben buradan bir şey söylemek istiyorum. Bunu bir kehanet olarak kabul etmeyin, temennim değil ama bir öngörüm; S400'leri alamayacağımız gibi, F35'leri de vermeyecekler. Bunun sebebi de sizlerin basiretsiz dış politikanız. Bu bir temenni değil asla, ben bu ülkenin vatandaşıyım, ben bir Türk milliyetçisiyim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ne yapmamız gerekiyor?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bu ülkenin S400'lere de F35'lere de ihtiyacı olduğuna inanıyorum ama bugüne kadar "Her iki tarafı idare edeyim." veya "Bugün bununla hareket edeyim, yarın diğer tarafla hareket edeyim." şeklinde güven duyulmayan bir ülke konumuna geldik. Türkiye'nin elinde bu konuları halledebilecek birtakım enstrümanları vardı, onları devreye koymak yerine biraz şark kurnazlığı yaptık gibi geliyor. Belki de Trump'a çok inandık, Trump'ın sözlerine çok inandık ama Trump'ın Amerika'daki yaptırım gücünün söylediği kadar olmadığını hiç hesap edemedik. Trump'ın sözleriyle hareket edip öyle bir noktaya getirdik ki şimdi, "Parasını verdiğimiz S400'lerin yerine ne alacağız?" diye düşüneceğiz, parasını verdiğimiz F35'leri -aynı daha önce Osmanlı döneminde İngilizlerin yaptığı, parasını verdiğimiz muharip gemileri vermediği gibi- vermeyecek noktaya geldi.

Arkadaşlar, yorgun bir iktidar var, gerçekten yorgun. Bu yorgunluk hepimizin yüzünden okunuyor. Partinin içinden yükselen sesler de bunun işareti. Sizin içinizden çıkmış arkadaşların parti kurma çabaları da bunun işareti. Artık sizin kendi arkadaşlarınız bile size inanmamaya başladı. Bu gerçeği kabul edin. Ben bu senaryoyu daha önce görmüştüm, benim yaşitlarımın hepsi gördü, bunun benzeri bir örnek yaşanıyor. Aslanan şu: Partiye daha az zararla bu işten çıkartmak değil, Türkiye'ye daha az zararla bu dönemi nasıl geçirebiliriz onun hesabını yapmaya çalışın. Bu parti artık doğru dürüst ayağa kalkabilecek bir parti olmayacaktır, çok zor. Emin olun göreceksiniz, bunu -bir daha söylüyorum- siyasi bir muarız olarak ifade etmiyorum, bir tespitim olarak arz ediyorum. Bu süreci beraber yaşayacağız ama öncelikle Türkiye meseleniz olursa... Partiler netice itibarıyla hayat bulur, ölür, yok olur. Aslımız bizim Türkiye, bu vatandan başka gidecek hiçbir yerimiz yok. Bu bayrağın altında yaşamaya yemin etmiş, bu ezanın durmaması için kan vermiş bir neslin çocuklarıyız biz. Bu vatanın birliği beraberliği için kişisel ihtiraslarınızı, parti fetişisminizi kenara bırakın, biraz Türkiye'yi düşünün diye tavsiye ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum, sağ olun, var olun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Türkkan konuşurken partimize...

BAŞKAN – Yerinizden söz veriyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bu sataşma ama, yani partimize atfen... Siz de dinlediniz.

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne ama, ne dedi? Gerekçesini sormadan herkes kürsüye gelirse olmaz ki böyle. Biraz sonra ben de çıkacağım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, böyle bir şeyde sataşmanın gerekçesi sorulur, usul budur. Siz hiçbir gerekçe sormadan davet ediyorsunuz.

Ben de şimdi hemen yanına gidebilir miyim mesela?

BAŞKAN – Yok, yok, gidemezsiniz de.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – O zaman sorarsınız niye diye, ondan sonra.

BAŞKAN – Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, partimizin birtakım karışıklıklar içerisinde olduğunu ifade etmiştir. Bu, partimize bir cevap hakkı doğurur.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Türkkan'ı dikkatle dinledim. Partimize yönelik ortaya attığı iddialara katılmadığımı ifade etmek isterim. Bazı karışıklıklar olduğunu, farklı fraksiyonlar olduğunu... Sayın Türkkan'a şunu tavsiye ederim: Sayın Türkkan, biz milletin verdiği oyun ne anlama geldiğini, bize hangi mesajları verdiğini enine boyuna araştırıyoruz, tartışıyoruz, değerlendiriyoruz ve milletin bize verdiği mesaja göre de hareket edeceğiz. Fakat bize "Şöyle oluyor, böyle..." diyerken ben önce size şu tavsiyede bulunurum: Siz kendi içinize bir bakın, kendi içinizdeki tartışmalara bir bakın, ondan sonra bize laf yetiştirmeye kalkın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İstanbul'la alakalı itirazımız tamamen hukuki çerçevede yürüyen bir itirazdır. Tüm partiler hukuk nezdinde bu itiraz hakkını kullanabilir. Geçmişte, geçmiş dönemlerde YSK'ya itiraz edilmiş; yetmemiş, Anayasa Mahkemesine gidilmiş; yetmemiş, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine kadar gidilmiş itiraz süreçleri yaşadık. Hakkı var mıydı? Vardı, YSK'ya gitti, olmadı; Anayasa Mahkemesine gitti, olmadı; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitti...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Niye karşı çıkıyordunuz o zaman?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ona göre, hukuk içerisinde sonuna kadar iddiasını ortaya koydu. Dolayısıyla şimdi diğer partiler bunu ortaya koyuyorken onlar haklı ama Adalet ve Kalkınma Partisi kendisiyle alakalı böyle bir hakkı kullanacağı zaman "YSK'ya baskı oluşturuyor, YSK'yı yönlendirmeye çalışıyor." gibi bir şey demeyi kabul etmeyiz.

Bakın, şöyle bir şey var: "YSK Türkiye'yi ya aydınlığa çıkaracak veya kaosa sürükleyecek açıklaması." yapıyor, Sayın Akşener de orada. Şimdi, bu ifade mi -Sayın Akşener kullanmıyor ama o da orada- yoksa "YSK her ne karar verirse başımızın üstündedir." demek mi YSK'nın üzerinde bir baskı oluşturuyor? Bakın, demokrasiden bahsettiniz. Siz partinizi kurdunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Böyle bir süreçte AK PARTİ heyetini kabul eden YSK Başkanının...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sayın Türkkan, Sayın Türkkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – ...üzerinde baskı oluşturmuyorlarsa ne yapıyorlar merak ediyorum.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Şunu ifade edeyim: Demokrasiden bahsettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Toparlıyorum.

Demokrasi hepimizin ortak paydası, bundan asla taviz veremeyiz. Türkiye'de eğer demokratik sistem olmasa... Bakın, zamanı geldi, seçimler yapıldı; bizim kazandığımız belediyeler oldu, kaybettığımız belediyeler oldu. Siz yeni, sıfırdan kurulan bir partisiniz, Parlamenta girdiniz -yanlış olabilir- 20 küsur civarında belde, ilçe belediyesi kazandınız. Demek ki demokratik sistem işliyor; işlemese Parlamenta giremezsiniz, işlemese hiç belediye kazanamazdınız. Ana muhalefet partisinin kazandığı belediyeler var, kaybettığı belediyeler var. Dolayısıyla kendi ülkemize yönelik ortaya koyduğumuz eleştirilerde ben biraz daha ölçülü olmamız gerektiği kanaatindeyim. İstanbul'la alakalı da, bugündür, yarındır, pazartesidir, çarşambadır, neyse, YSK bir karar açıklayacak. Bakın, hangi yönde karar açıklarsa açıklasın biz YSK'nın açıklayacağı karara sonuna kadar saygılı olacağımızı buradan bir kez daha ifade etmek isterim.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfü Bey'le devam ediyor, ondan sonra size vereyim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bize de çattı efendim.

BAŞKAN – Tamam, işte, Lütfü Bey'den sonra vereyim.

3.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında İYİ PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Yüksek Seçim Kurulu, verdiği nihai kararlar bir üst mercisi olmayan son kurum yani netice itibarıyla bütün toplumun kararlarına sonuna kadar inanması gereken bir kurum. Evvelsi gün gazetede gördünüz mü, bir fotoğraf... Balıkesir'in, bizim itiraz ettiğimiz ama itirazımızın asla değerlendirilmediği Balıkesir seçimlerinin kazananı, belediye başkanı, yanında il başkanı ve partililerle beraber Yüksek Seçim Kuruluna gidiyor, hep beraber fotoğraf çektiyorlar böyle kritik bir süreçte, YSK üzerinde böyle şüphelerin olduğu bir süreçte. Siz hukukçular daha iyi bilirsiniz Belma Hocam, ihsasirey gibi bir pozdur bu. Bu Yüksek Seçim Kuruluna bu milletin güvenmesini nasıl bekliyorsunuz? Sadi Güven'e bu millet soyadından dolayı güvenemiyor. Özür diliyorum, keşke güvenilebilse. Hepimizin bir tek Yüksek Seçim Kurulu var, ikincisi yok ki, hani bu olmadı da öbürüne güvenelim. Hepimizin ortak umut bağladığı tek Yüksek Seçim Kurulu. Böyle bir ihsasirey ihdas edecek bu poz veren Yüksek Seçim Kuruluna güvenimiz yok.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – İlçe seçim kuruluna değil mi?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bizim partimizdeki konuşmalara gelince sevgili mevkidaşım Mehmet Muş, biz demokrasiyi sonuna kadar işletmek üzere ahdetmiş bir partiyiz, her türlü sesi de sonuna kadar dinlemeye sonuna kadar kararlıyız.

Bizi eleştiren bütün arkadaşlarımızın eleştirilerini dinlemeye yemin ettik, övgüleriyle beraber eleştirilerini dinlemeye yemin ettik. Eleştiren hiçbir arkadaşımıza "Hain!" "Gemiden indi." "Trenden indi." "Otobüsten indi, bir daha binemez." dememeye vallahi billahi yemin ettik.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, gerekçenizi söyler misiniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Muş'a sormadığınız gerekçeyi bana niye soruyorsunuz Sayın Başkan? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Başkan, bugün 3 tane gol yediniz, haberiniz olsun.

BAŞKAN – Grup başkan vekillerine son derece saygı duyarak Meclisi yönetiyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ama Başkan, buna sordunuz yani.

BAŞKAN – Grup başkan vekilleri söz isterken onları sorgulayan bir mantığı kendi açımdan uygun görmüyorum. Bundan sonra gerekçeleri çok kuvvetli bir şekilde sorarız. Ama sormayacağım yine de.

Buyurun Sayın Altay.

4.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmalarında Cumhuriyet Halk Partisine satışmaları nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, biz de size çok güveniyoruz, sizi sayıyoruz ve seviyoruz. Teşekkür ederiz.

Ben bir şeyi yadırgadım. Bir kere, Sayın Türkkan'ın burada yaptığı konuşmadaki "Eğer YSK seçimi iptal ederse..." cümlesini söylenmemiş sayıyorum. Bunun konuşulması bile züldür, bunun konuşulması bile hukuk devletin ortadan kalktığı anlayışını, algısını doğurur. Evet, Yüksek Seçim Kurulu bir siyasi karar verirse ancak seçim iptal olabilir. Hukuken buradaki her bir sayın milletvekilimiz bu mevzuata da hâkimdir, siyasi partilerin de seçim ve hukuk işlerinden sorumlu yöneticileri işin esasında bunu bilir ama bir şey biliyoruz ki bu süreç, seçim sonrası süreç, on yedi günlük süreç devam ederken AK PARTİ'nin bu işten sorumlu yöneticisinin "Biz daha bir şeyler hazırlıyoruz, hazırlıklarımız bitmedi." deyip de sonra "Pardon, ağızımdan kaçtı." dediğini millet gördü.

Sayın Muş, biz "Yüksek Seçim Kurulunun alacağı karar Türkiye'yi ya aydınlığa ya kaosa çıkarır." derken bu sözden geri adım atmayacağız, bu doğru bir sözdür. Yüksek Seçim Kurulu hukuk içinde bir karar alacak diye umuyoruz. Ben bir yerde söyledim, Sadi Güven ve o kurul üyeleri -teker teker hiç kimseyi itham etmiyorum- Kızılay'da yürüyemezler. Sizin yandaş medya hemen bunu da bir tehdit algısı gibi pazarlamaya çalışır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Tehdit ediyorsun işte.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Evet, yürüyemezler, millet yüzlerine tükürür, yüzlerine tükürür. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kesinlikle.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bu, öyle ucuz bir iş değil. Bu, öyle ucuz bir iş değil.

İtirazın bir hak olmadığını düşündüğümüzü söylüyorsunuz. İtiraz bir haktır ama bilmediğiniz bir şey var, itiraza itiraz da bir haktır. Siz her şeyi kendinize hak görüyorsunuz; böyle bir şey yok.

Şimdi, Yüksek Seçim Kurulunu yönlendiren Cumhuriyet Halk Partisi ve İYİ PARTİ değildir yani Millet İttifakı değildir; Cumhuriyet İttifakı'nın iki sayın lideri de Yüksek Seçim Kuruluna âdeta talimat vermiştir. Sayın Bahçeli çıkmıştır "Yüksek Seçim Kurulu bu gece bu seçimleri iptal etmeli." demiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sayın Erdoğan çıkmıştır "İçime sinmedi." "Hazmedemedim." gibi, bir sürü benzer sözler söylemiştir. Hazmedemiyorsa gidecek eczaneden bir hazım ilacı alacak, böyle, soda içecek, bir şey yapacak. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Öyle bir ifadesi yok.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ama ben asıl, burada Sayın Erdoğan'a bir şey söylemek istiyorum: Sayın Erdoğan bu sefer yakın çevresi tarafından fena kandırıldı, çok fena kandırıldı; Sayın Erdoğan'ın yakın çevresi millet kadar dürüst ve samimi davranmadı Erdoğan'a ve şimdi sizin AK PARTİ içinde yaşanan sıkıntıların sebebi de temeli de budur.

Tekrar söylüyorum: İstanbul seçimleri bitmiştir Sayın Türkkan. (CHP sıralarından alkışlar) "İstanbul seçimleri iptal edilirse..." tartışması boş bir tartışmadır. Geliyorsunuz, burada boş bir tartışma açıyorsunuz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben Türkkan'a sataştım ya.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, satışmada bulundu Engin Bey, ben söz almak istiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan da bize sataştı. Sayın Başkan, bize sataştınız.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bir müsaade ederseniz, Sayın Engin Bey'e cevap vermek istiyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay'ın Genel Başkanımızla ilgili olarak ifade ettiği hususları kabul etmiyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi Lideri Sayın Devlet Bahçeli İstanbul seçimleriyle alakalı olarak çok net beyanlarda bulunmuştur bugüne kadar ve burada, bu kadar fazla şaibe söyleminin, bu kadar fazla şüphenin söz konusu olduğu ve çok sınırlı bir sayının yapıldığı çok kısa bir sürede 30 bin civarındaki bir oy farkından 13 bin civarında bir oy farkına Sayın Binali Yıldırım lehine bir gerilemenin olduğu bir süreçte bunlarla alakalı söylenenler, seçimle alakalı söylenen, ifade edilen hususlar göz önüne alındığında ve YSK'nin de şu an inceleme sürecinde dile getirilenler ve yapılan araştırmalar göz önüne alındığında, İstanbul seçimlerinin yenilenmesinin daha hayırlı olacağını, kim kazanırsa kazansın şaibenin ortadan kalkacağını ifade etmiş olmak demokrasiye bizzat inanmış olmaktan kaynaklanmaktadır.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Şaibe yok ki.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, burada, bu kürsüde YSK'nin yerine geçip... Anayasa ve kanunlar

çerçevesinde oluşmuş olan bir kurumun vereceği karar nihai karardır, bunu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bütün hukuk düzeninde bugüne kadar özümsemiş olmamız gerekiyor ama şu an itibarıyla İstanbul seçimleriyle alakalı olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...“Ben beğenmedim, ben bunu kabul etmiyorum, peşinen kabul etmiyorum ve bu, hukuken bir cinayet olacaktır ve bu, asla ve asla söz konusu dahi olamaz. Bu kararı verenler Kızılay’da yürüyemez, bu millet bunların yüzüne tükürür.” demek, şu an bağımsız yargıya tamamiyle karşı duruş göstermek ve onun iradesini yok saymaktır, bunu demokrasi adına yapıyor olmak da ayrı bir fecaattir. Bunu kabul etmek mümkün değildir efendim.

Saygılar sunuyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, pek kısa...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bir müsaade ederseniz önce size cevap vermek istiyorum, ondan sonra konuşun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Verin efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkân. (AK PARTİ sıralarından “Yerinden konuş.” sesleri)

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân’ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 69’a göre söz aldığınız zaman yerinizden değil kürsüden konuşursunuz, bunu grup başkan vekili arkadaşlarınız size anlatır.

Sayın Engin Altay’ın ifadelerinde belirttiği... İstanbul seçimlerinin iptaline yönelik bir ifade kullandım, bunun da boş bir tartışma olduğunu söyledi. Ben, tartışmaların çok yararlı olduğu konusunda fikir sahibi bir adamım. Eskiden “meşveret” derdik, bu meşvereti sadece dinlemek için bile, ben Küllük’te sabah saat sekizde girip gece on ikide çıktığımı hatırlarım. O meşveretin ne kadar faydası olduğunu bilirim ama biliniz ki biraz evvel Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilinin söylediği bağımsız yargı, bağımsız Yüksek Seçim Kurulu fikri artık Türkiye’de vatandaş tarafından benimsenmiyor maalesef. Yargı, talimatla hareket eden yargı hâline geldi.

Bakınız, yeni atanan hâkimlerin verdiği kararlara bakın, hani hukukçuların “Ya, böyle bir karar olmaz.” dediği bütün o kararların altında... Bakınız, avukatlıktan hâkimliğe geçmiş; en son verilen bir kararı okudum, hâkimine baktım, daha önce, Adalet ve Kalkınma Partisi Adıyaman Gençlik Kolları Başkanı, şimdi hâkim, verdiği karar hukuk fecaati. Yani yargı keşke dilediğimiz ve beklediğimiz gibi bağımsız olsa, keşke Yüksek Seçim Kurulu, bu ülkenin bütün insanların, verdiği karara şüphesiz inandığı bir Yüksek Seçim Kurulu olsa.

Yüksek Seçim Kuruluyla ilgili, biraz evvel ifade ettim. Ya, böyle bir süreçte Yüksek Seçim Kurulu Başkanı şaibe karışmış Balıkesir seçiminin kazananiyla Yüksek Seçim Kurulu önünde asker hatırası gibi fotoğraf verir mi? Bu fotoğraftan sonra bu milletin, bu Yüksek Seçim Kurulu Başkanına inanmasını nasıl beklersiniz? O yüzden o uyarma görevini burada yapmayı kendime vazife addettim.

Hepinize saygılar sunuyorum; sağ olun, var olun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

Toparlayalım Sayın Altay, yani...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Toparlayalım efendim ama bir grup başkan vekilinin kürsüde söylediği sözleri “fecaat” diye değerlendirmek yani “çok acıklı, çok üzülecek hâl” diye değerlendirmek tabii, bizim de itibarımıza halel getirir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Estağfurullah.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu bir sataşmadır. Söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Ama bu son yanıt olsun.

6.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tabii, tabii.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. Ben kimseyi itham etmemeye özellikle çalışıyorum ama konu bir yere geldi: Yüksek Seçim Kuruluna bizim talimat verme haddimiz, hakkımız, imkânımız zaten yok ama yürütme organının YSK’ye ve HSK’ye neler yaptırdığını herkes biliyor.

Sayın mevkidaşım, bunu siz de biliyorsunuz. Türkiye’de iki kurum, işte, fecaat arıyorsan, bir YSK var, bir HSK var yani Yüksek Seçim Kurulu var, Hâkimler ve Savcılar Kurulu var. Fecaat hâlinde olanlar, çok acınacak hâlde olanlar bu iki kurumdur zaten.

Şimdi, “Yüksek Seçim Kurulunun kararının yani bu seçimin iptal edilmesinin konuşulmasını bile CHP olarak doğru bulmuyoruz ama siyasi bir kararla bunu yaparsa sokağa çıkacak yüzleri kalmaz, çocuklarının, torunlarının yüzlerine bakacak hâlleri kalmaz.” söylemimiz yönlendirme oluyor ama bir siyasi parti genel başkanının çıkıp “YSK bu gece toplanıp bu seçimleri iptal etmelidir.” sözü yönlendirme olmuyor. Bunu kabul etmek mümkün değildir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tekrar bir şeyin altını çizmemiz lazım. Türkiye’de kuvvetler ayrılığının hakikaten adı var kendisi yok da yargı burada en fecaat hâlde olandır her bakımdan. Yüksek Seçim Kuruluna gidiyor sayın AK PARTİ temsilcisi “Ben bir dilekçe veriyorum. Bizim bu seçimlerde şüphemiz var...” Ya, YSK’nin şüpheyile evrak aldığı nerede görülmüş? “E, delil?” “Ben sana toplar, bulur, getiririm. Sen şu dilekçemi bir al, şu itirazımı bir kayda geç.” Yüksek Seçim Kurulunun içinde şüphe yazan dilekçeyi işleme alması bile bir fecaattir, utanç hâlidir, kepezeliiktir. Bu dilekçeleri işleme almak bile tek başına kepezeliiktir. (CHP sıralarından alkışlar) Niye kepezeliiktir? Dilekçeleri şöyle arkadaşların, Recep Bey’in dilekçesi şöyle: “Efendim, bu seçimde ölümler oy kullanmış olabilir. Efendim, şu kadar kısıtlı var -hastanelerden de almışlar hemen- bu seçimde 40 bin kısıtlı oy kullanmış olabilir.”

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kullanmışlar.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bunun hâkim kararı var mı yok mu, bakmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) – YSK bu dilekçeleri kabul ederek zaten bir kepezeliğe imza atmıştır arkadaşlar. Bunu söylemeyeceğiz de susacak mıyız ya? Böyle bir şey olabilir mi? (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, süre bitti. Başkanın toleransını da daha fazla şey yapmayalım.

BAŞKAN – Bu konu kamuoyunda çok ciddi bir şekilde tartışılıyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Efendim, tartışmayı yaratan Yüksek Seçim Kurulunun icraatıdır.

BAŞKAN – Sayın Altay, başka bir şey söyleyeceğim ben.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ben yerime geçeyim mi efendim? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tabii, buyurun. Sizin yerinize geçmeniz bir rahatlık unsuru.

Her gün siyasi partiler kendi görüşlerini zaten televizyonlarda kamuoyuyla paylaşıyorlar, ifade ediyorlar.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yok, Sayın Başkan, bize televizyonlar kapalı, öyle bir şansımız yok; yanlış bir cümle o.

Bizi Buket Aydın konuşturmuyor Sayın Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, bir cümle...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli grup başkan vekili ısrarla yönlendirme olarak, baskı altına almak olarak yorumlamaktadır Sayın Genel Başkanımızın ifadesini. Dilekçeler verilirken -ki dilekçeyi veren siyasi partilerden bir tanesi de, yenilenme ve bu noktada tam hukuksuzluk nedeniyle başvurulardan bir tanesi de Milliyetçi Hareket Partisidir- dilekçeler yazılırken “Bu edilmelidir, bu seçim hukuka aykırıdır.” ifadesi zaten doğal olarak kullanılır. Yani bizim talebimiz zaten edilmesi yönündedir ve edilmelidir diyoruz. Bu noktada, derhâl, uzatmadan bunların yapılmasını, bu kararın verilmesini ve Türkiye açısından hayır gördüğümüzü ifade ediyoruz.

Ayrım şu noktadadır: Bizim söylediğimiz, YSK böyle bir karar vermelidir. Bu kararı vermezse şöyle yaparız veya verirse şöyle bir netice ortaya çıkar şeklinde bir yorumumuz yoktur fakat sizler şöyle bir yorum içerisindesiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...“Bu karar bu şekilde çıkmazsa siz sokakta yürüyemezsiniz, YSK üyelerinin suratlarına Kızılay'da bu millet tükürür.” diyorsunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, öyle diyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu son derece yanlıştır, işin fecaat kısmı budur. Bunun demokrasi adına yapılmasını da son derece sıkıntılı bir şekilde bu meseleleri değerlendirmek olarak görüyoruz, bunu biz ifade ediyoruz. Yoksa, talebimizi dile getiriyoruz. Talebimiz nedir? Bellidir. Ama hiç kimse bu sözlerle YSK üyelerini ve YSK'nin vereceği kararı baskı altına almamalıdır diyoruz.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

Sayın Muş, buyurun; son söz olarak vereyim, bitirelim yani.

29.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, YSK hangi kararı verirse versin herkesin saygı duyması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, biz bu tartışmanın uzaması taraftarı değiliz, olmadık. Fakat şimdi, YSK pek çok yerle alakalı kararını verdi. “Biz kazandık, kazandığımız yerle alakalı karar verdi, bu kabulümüzdür ama başka bir yerde bir itiraz geldi, eğer iptal ederse kabul etmeyiz, bizim istediğimiz yönde karar verirse kabul ederiz.” Böyle yaparsa YSK bağımsız, tersini yaparsa YSK siyasi karar vermiş oluyor; bu doğru değil. Bakın, bu yaklaşım doğru bir yaklaşım olmaz.

Artvin Yusufeli'de Cumhuriyet Halk Partisi itiraz etti kısıtlılar oy kullandı diye. YSK inceledi, teknik bir inceleme yaptı ve seçimi iptal etti. Orada seçimi biz kazanmıştık ve bizim buna bir itirazımız olmadı. Teknik bir inceleme yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Dolayısıyla “Biz kazandığımız zaman tescil ederiz YSK iyi ama aleyhimizde, istemediğimiz, hoşumuza gitmeyen bir karar verirse kötü...” Hangi kararı verirse versin hepimiz buna saygı duymak durumundayız.

BAŞKAN – Peki.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

17.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1243) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (Devam)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER DÜNYA GIDA PROGRAMI ARASINDA TEMEL ANLAŞMA'YA EK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 8 Mayıs 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde ilk söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'e aittir.

Buyurun Sayın Özdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Gazi Meclisimizi en derin sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Arasında Temel Anlaşma'ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu anlaşmayı desteklediğimizi ifade etmekle beraber, dış politikada son dönemde yaşanan bazı gelişmelerle ilgili fikirlerimizi Gazi Meclisimizle paylaşmak istiyorum.

Son günlerde bazı ülkelerde rejim değişiklikleriyle alakalı yürütülen gündemlerin olduğunu dikkatle takip ediyoruz. Sudan, Libya, Cezayir ve son olarak Venezuela'da yaşanan ibret verici hadiseler mevcuttur. İran da aynı kapsamda uygulamaya konulan tek taraflı ambargo girişimleriyle hedefte olan bir ülkedir. Bunların bir kısmında toplumsal hareketlilik ve demokrasi talebine yönelik arayışlar varken diğer yanda hiç kuşku yok ki dış müdahalelerin mevcudiyetinin olduğu gerçeği karşımızda durmaktadır. Petrol zengini olan Libya'da Kaddafi sonrası siyasal uzlaşının tesisi ve ülkenin normalleşmesine yönelik adımların atılmak istendiği bir sırada çatışmaların şiddetlenmesi dikkatlerden kaçmamıştır. Bu ülkenin başkentine yönelik silahlı hareketliliğin arttığı, aynı zamanda önemli petrol kuyularının ele geçirilmeye çalışıldığı bir dönemde bazı Körfez ülkelerinden gelen

manidar “eylemlere destek” mesajları bir başka düşündürücü noktadır.

Diğer yandan, Sudan’da yaşanan ekonomik kriz ve yoğun hayat pahalılığı gerekçesiyle şiddetlenen protesto gösterileri, neticede askerî bir darbeyi beraberinde getirmiştir. Libya’da yaşanan gelişmelerde parmağı görünen ülkelerin Sudan’da da ortaya çıkmaları, bölgesel bir ajandanın yürütüldüğü kuşkularına katkı sağlamaktadır. Bundan sonraki hedefin Körfez, Kızıldeniz yahut Doğu Akdeniz sahilleri boyunca uzanan hangi ülke ya da ülkeler olacağı hususu da dikkatle takip edilmelidir. Bütün bu çabalar, bölgenin barış ve istikrarına katkı sağlamayı değil, farklı bir gündemin oluşturulması girişimleriyle ilgili kuşkuları ne yazık ki beslemekte, dahası haklı çıkarmaktadır.

Daha uzak coğrafyada yer alan Venezuela’da ise henüz bugün devreye sokulan askerî darbe girişiminin vardırılmaya çalışılan nihai aşaması da bizce malumdur. Asıl düşündürücü olan, sadece ismi anılan bu ülkelere yönelik müdahale girişimleri değil, aynı ülkelerin küresel enerji ticaretinde öne çıkan ülkeler olmasıdır. Bir çırpıda bu ülkelerde olağanüstü hareketliliğin yaşanmaya başlaması her ülkenin kendisine has iç gündemlerinden kaynaklanıyor olsa bile, peşi sıra kimi çevrelerin bu gelişmelere yönelik açıktan taraf tutan pozisyon almaları düşündürücüdür.

Dikkat edilirse, bahse konu olan ülkelerdeki iç gelişmelerin ve ABD tarafından uygulamaya konulan yeni dönem yaptırımlarının akabinde, küresel seviyede petrol fiyatları bir anda yükselmeye başlamış, peşi sıra ABD Başkanının Petrol İhraç Eden Ülkeler Birliği olan OPEC’e çağrıda bulunarak fiyatların düşürülmesi için üretimin artırılmasını istemesi bir başka önemli işaret noktasıdır. Görünüşe göre, önümüzdeki yakın vadede, petrol alanlarının bulunduğu sahalardaki istikrarsızlıklar daha da kaçınılmazdır. Bütün bunlar küresel üstünlük rekabetinde tarafların artık daha sert hamleler uygulayabileceğinin işaretidir.

Hazar, Kızıldeniz, Doğu Akdeniz ve Karadeniz dörtgeni arasında bulunan alan ise ana hesaplaşmanın yaşandığı bölgeler olarak öne çıkmaktadır. Zira enerji kaynakları buradadır, aynı kaynakların küresel piyasaya arz güzergâhları da yine bu alanın içerisinde geçmektedir. Bütün bunlara yeni ve alternatif senaryolarla uygulamaya konulan ticaret yollarıyla ilgili süreç de eklendiğinde ne derecede kızgın küresel şartların içerisinde bulunduğumuz daha açık bir şekilde görülmektedir. Öyle anlaşıyor ki ekonominin bir silah olarak kullanılması sürecine yaptırımların ilave edilmesi anlayışı yakın dönemde de devam edecektir. Bu sürecin işletilmesi, enerji hatlarının kontrolü ve enerji piyasalarının etkilenebilmesiyle desteklenecektir. Ardından, bu etkinin tesir altına alacağı ülkelerde siyasetin dönüşümü yahut rejim değişikliği çabalarına hız verilecektir. Türkiye olarak böylesi bir döneme hazırlıklı olma mecburiyeti taşıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz son derece hareketli ve istikrarsızlıklarla çevrili bir coğrafyada bulunmaktadır, dolayısıyla savunma alanında dışa olan bağımlılığımızın mümkün olan en az seviyeye indirilmesi öncelikli ve hayati bir durumdur yani ihtiyacımız olan savunma sanayisi gereksinimlerini yerli ve millî kaynaklardan elde edebilmek esastır. Bugün geline nokta savunma sanayisi alanındaki yerlilik oranının yüzde 70’lere yaklaşmış olması son derece önemlidir. Temennimiz, bu oranın daha da artması ve dışa olan bağımlılığımızın mümkün olan en azami seviyeye düşürülmesidir.

İkinci aşamadaysa hiç kuşku yok ki doğrudan alımı yapılacak savunma sanayisi ürünlerinin çeşitliliğinin sağlanması gelir. Tek bir yere ve kaynağa bağımlı kalmak, günümüz şartlarında olası kriz hâlleri düşünüldüğünde en ölümcül ihmallerin başında gelir. Bu kapsamda tedarik kaynağının çeşitlendirilmesi elzemdir.

Bu genel gerekçelerden sonra, ülkemizin etrafında bulunan tehdit ve tehlikelerle birlikte olası riskler düşünüldüğünde, aynı anda balistik füze tehditlerine karşı koyabilmekle birlikte, uzun menzilli hava savunma olanağımızı sağlayacak sistemlere duyduğumuz acil ihtiyaç ortadadır. Türkiye aynı anda çok sayıda ülkenin sahip olduğu balistik füzelerin menzili içerisinde yer alan bir ülkedir. Böylesine acil bir konuyla ilgili yapılan çalışmalarda, ülkemiz haklı olarak kendi gereksinimlerinin neler olduğunun ve hangi konuları kapsadığının ilanıyla birlikte, geride bıraktığımız yıllarda uzun menzilli hava savunma sistemi ihale sürecini başlatmıştır. Bu dönemden sonra ise anlaşma aşaması nihayete erdirilmiş ve Rusya’yla varılan mutabakat kapsamında üretime geçilmiştir. Bütün bu zaman zarfında net bir tutum sergilemeyen başta ABD olmak üzere diğer bazı NATO müttefiklerimizin durum teslimat aşamasına yaklaştığında Türkiye’yi kararından vazgeçirmeye yönelik baskı içeren tutum takınmaları doğru değildir, kabul edilmesi de elbette mümkün olmayacaktır.

Türkiye bağımsız ve egemen bir ülkedir. Ne yapacağımıza, neyi alıp almayacağımıza biz karar veririz. Hele hele konu bizim millî güvenliğimiz olduğunda başka hiç kimsenin, hiçbir ülkenin müdahale etmesine göz yumacak değiliz, yumamayız. Özellikle, ABD’nin bunca zaman boyunca bekleyip Suriye’de iç savaşın bitirilmesine yönelik adımların atıldığı, İran’a yönelik tek taraflı ambargo girişimleri şartlarının yoğunlaştığı, Doğu Akdeniz’deki askerî hareketliliğin şiddetlendiği, Kuzey Afrika bölgesinde rejim değişikliği çabalarının somut hâle dönüştüğü, Karadeniz’de gerginliklerin nüksettiği, hepsinden daha önemlisi, Orta Doğu’da İsrail merkezli olmak üzere “Yüzyılın projesini hayata geçireceğiz.” türünden ifadelerin geldiği bir dönemde S400’ler konusunda yaptırım tehdidinde bulunması manidar bir zamanlamayı hiç şüphe yok ki işaret etmektedir. Geride kalan yıllarda, başta Yunanistan olmak üzere, diğer bazı NATO ülkelerinin Rusya’dan benzer silah sistemlerini almasına ses çıkarmayıp hatta göz yumanların, sıra Türkiye’ye geldiğinde ikircikli bir tutum takındığı dikkatlerimizden kaçmamaktadır. Bütün bunlar olurken Türkiye’yi bir yandan ABD’nin hasım ülkeler için uyguladığı yaptırımlara muhatap kılmaya yeltenmek müttefiklikle bağdaşmayan bir tutumdur. Dahası, ABD’nin bu tutumu Türkiye’yi müttefik olarak değerlendirmede seçeneğine ne yazık ki hizmet eder, ki bugün bölgesel bazda geliştirmeye koyulduğumuz anlayışın tabii olarak ABD’yle uyuşmamasının sorumluluğu yine Washington yönetiminin boynuna asılı olduğu gibi, başkaca sonuçları doğuracaktır. Artık açıkça anlaşılmalıdır ki Türkiye, birine karşı diğerini tercih eden basit bir anlayış yürütmemektedir. Tavır ve tutumumuzun doğru anlaşılması lazımdır. Türkiye, kendi millî güvenliğini kendi bakış açısıyla tespit ve tayin etmektedir yani bağımsız bir ülke olarak yapmamız gereken neyse savunma anlamında da onu yapıyoruz. Bu, hava savunma sistemleri için de geçerlidir, terörle mücadele anlamında da var olan ana gündem meselemizdir. Yıllardan bu yana Suriye’de terör örgütü PKK’nın kolu olan PYD’yi destekleyecek ve bu yapılanmayı meşrulaştırmaya yeltenecek kadar büyük bir yanlışın içerisine düşen ABD yönetimi, açık ki Türkiye’ye yönelik yanlışlarında ısrar edecektir. Parasını ödediğimiz, dahası, üretimine ortak olduğumuz, “beşinci nesil” olarak adlandırılan F35 savaş uçaklarının teslimatını yapmama gibi bir yanlışın aynı ülkede hâkim olması bunun bir göstergesidir.

Tarih ve coğrafya şahittir ki Türkiye, dostluğu aranan bir ülkedir. Aksi yola girenlerin kazandığı görülmemiştir, görülemeyecektir. Diplomaside elbette her ülkeyle karşılıklı saygı çerçevesinde şekillenecek her türlü iş birliğine açığız ancak önceliğimiz daima Türkiye’dir, ufkumuz, Türklüğün yılmaz ve sarsılmaz, çelikleşmiş iradesinden rotasını tayin eder. “Her şey Türk milletine göre ve Türkiye için.” haykırışımızın esası da burada yatmaktadır. Bizler bunun için tam bağımsızlıkta karar kıldık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

İSMAİL ÖZDEMİR (Devamla) – 99’uncu yıl dönümünü kutladığımız Gazi Meclisimizin bu kutlu anlayışın sahiplerinden ve şahitlerinden olduğu ortadadır. Bu kapsamda, kan ve ırfanla kurulmuş cumhuriyetimizi yaptırımlarla tehdit etmenin bir sonuç vermeyeceğinin dost ve düşman çevrelerce iyi anlaşılması lazımdır diyor, Gazi Meclisimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Milletvekili.

Madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol konuşacak.

Buyurun Sayın Erol. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; benim siyaset yapma tarzım ve dilim karışıklık üzerine değil; daha çok, nezaket kurallarına uygun davranan ve söylemlerde bulunan bir siyaset çizgisiyle siyaset yapan birisiyim. Ama bugün burada yapacağım konuşmada yalnızca Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir üyesi olarak değil, aynı zamanda, Çubuk'taki linç girişiminden dolayı, Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun bir hemşehrisi olarak, farklı bir dil kullanarak bunu ifade edeceğimi belirtmek isterim.

Sevgili milletvekilleri, öncelikle şunu belirtmek isterim: Terör suçu yalnızca terör örgütlerinin eylemleriyle ifade edilen bir suç değildir; aynı zamanda, kamu güvenliğini, kamu otoritesini, toplumsal barışı ve toplumsal huzuru tehdit eden tüm girişimler terör suçudur. Yani bu anlamda, PKK terör örgütüne şehit edilen askerimizin cenaze töreninde Çubuk'ta Sayın Genel Başkanımıza karşı linç girişimi yalnızca bir şahsi girişim olarak değerlendirilmemelidir; bu bir terör suçudur çünkü Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu bir şahıs değildir, 1 milyon 200 bin üyesi olan, yaklaşık 15 milyon seçmeni olan bir partinin, Cumhuriyet Halk Partisinin kurumsal kimliğini temsil eden Genel Başkanıdır. Bu anlamda, Çubuk'taki linç girişimini şiddetle kınayarak... Ayrıca, bu linç girişiminde Sayın Genel Başkanımıza karşı bireysel saldırıda bulunan inek hırsız Osman'a da Meclis kürsüsünden bir çift sözüm olacak. Diyorum ki: Bizim geleneklerimizde, bizim yaşam tarzımızda her zaman affedicilik ve hoşgörü vardır. Oradaki eyleminden dolayı Sayın Genel Başkanımızdan özür dileyip, elini öpüp affını dilerse sanıyorum ki Sayın Genel Başkanımız da onu affedecek büyüklüğü gösterecektir. Aksi takdirde, bunu "Attığım yumruk benim yanıma kâr kaldı." diye, "Benim verdiğim bir tepki." olarak, "Beni meşhur eden bir davranış." olarak görürse bilsin ki –ben konuşmamın başında da ifade ettim, nezakete ve hoşgörüye, toplumsal uzlaşmaya ve barışa dikkat eden birisi olarak söylüyorum bunu- attığı yumruk onun yanına kâr kalmaz, onun bedeli de hesabı da sorulur. Bunu buradan belirtmek isterim.

İkinci belirtmek istediğim ve bilginize sunmak istediğim bir konu daha var. Ben 26'ncı Dönemde Tunceli Milletvekiliydim ve Tunceli Milletvekilliğim döneminde Türkiye'nin en sorunlu kenti olarak Tunceli'yi bilirdim. 27'nci Dönemde Elâzığ adayı olarak Elâzığ'a gittim. Seçim kampanyam süresi içerisinde ve seçimden sonraki gezilerimde yaptığım görüşmelerde, çalışmalarında gördüm ki Elâzığ Tunceli'den çok daha sorunlu bir kent, Tunceli Elâzığ'a göre nur namet. Bugün Elâzığ'da yaşanan bir sorunu Meclisimizin bilgisine arz etmek isterim. Bugün Elâzığ'ımızın en tarihî ve köklü ilçesi Maden'de zemin kaymasından kaynaklı, oradaki idarecilerin yanlış işlerinden kaynaklı 510 iş yeri ve evin heyelan tehlikesinden dolayı taşınması planlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bir ilçenin yaşam hakkını savunmayı, bir ilçeyi yerinde barınır görebilmeyi yalnızca o ilçenin altındaki yer altı zenginliklerini değerlendirmekle, kullanmakla, kazanmakla değerlendiremezsiniz. İlçelerin tarihsel süreçleri, kültürel değerleri ve o ilçede yaşayan insanların ilçelerine bağlı bağımlılıkları vardır; atalarının, dedelerinin, babalarının mezarları vardır; toprağa bağımlı yaşarlar. Maden Bakır İşletmesi, Asurlular döneminde işletmeye açılan, 1517 yılında Maden'in Osmanlı sınırlarına dâhil edilmesiyle birlikte işletmesi devam eden ve... Maden, 1854 yılında belediye ilan edilen Osmanlı dönemindeki en eski belediyelerimizden biri. Bu işletmede 2007 yılında özelleştirilmeden önceki süreçte 1990'lı yılların başına kadar 5 bine yakın personel çalışırken şu anda çalışan personel sayısı 100-150 civarındadır. Ve 2007 yılından 2015 yılına kadar Maden Bakır İşletmesinden çıkan molozlar ilçenin üstüne dökülerek ilçenin zemin kaymasıyla tehdit altında kalan bir süreç başlamıştır. 2017 yılında ilimizin valisinin -şu anki valisinin- talimatıyla bu hafriyat durdurulmuş ve daha büyük bir faciadan dönülmüştür. Benim bugün burada bu konuşmayı yapmamdaki amaç şudur; Maden'in taşınmasıyla ilgili bir planlama ve bir söylenti vardır. Eğer bir ilçe riske açık şekilde getirilmişse, o ilçedeki insanların can ve mal güvenliği tehdit edilecek hâle getirilmişse tabii ki bilimsel araştırmalar, veriler değerlendirilerek oradaki insanların can ve mal güvenliği korunmalıdır ama aynı zamanda, oradaki insanların can ve mal güvenliğini tehdit eden uygulamadan kaynaklı, firma hakkında da yasal işlem başlatılmalıdır. Bunu buradan Meclisin takdirine sunmak istiyorum.

Ayrıca Maden ilçesi, geçmişte, bölgede tiyatrolarıyla, sinema salonlarıyla, tarihiyle, kültürüyle çok yönlü bir sosyal hayatı yaşayan bir ilçe olduğu dönemde işletmenin özelleştirilmesiyle birlikteki süreçte şu anda kendi kaderine terk edilmiş ve insanların yalnızca ata, dede topraklarına sahip çıkmak için barındıkları yer hâline gelmiş. Orada yapılması gereken en önemli işlerden birisi şudur: Bir ilçenin yaşaması için ve bu ilçenin eski tarihî dönemine dönmesi için, eski dönemdeki, iş sorununun olmadığı, sosyal hayatın ve kültürel hayatın en yoğun yaşandığı süreçte dönmesi için Maden'deki bakır işletmesi yeniden kamulaştırılarak bu kamulaştırma sonrasında Maden eski günlerine döndürülmelidir.

Sayın milletvekilleri, düşünün ki bir ilçenin yarısı şu anda Maden Bakır İşletmesinin yanlış moloz dökümünden dolayı bir tehlikeyle karşı karşıya. Verilen oradaki tedbir ve alınan tedbir, yalnızca mal ve can güvenliğinden dolayı, orada yaşayan insanların başka bir yere iskâna tabi tutulması, kira yardımı verilmesi, bunun gibi yüzeysel yardımlarla geçiştirilmek istenen bir süreç. Ama devletimizin büyüklüğüne inanarak, bu ülkede 4 milyon Suriyeliyi kendi yurttaşlarımızdan ayrıcalıklı hâle getirerek, 4 milyon Suriyeliye 40 milyar dolar para harcayarak bunların barınma, bunların iş, sağlık sorunlarını çözen devletimizin aynı duyarlılığı Maden halkı için gösterip bunların yaşamlarının devam etmesiyle ilgili bütün teknik altyapıyı sağlaması düşüncesindeyim. Ve buradan Maden halkına da seslenmek istiyorum: Hiç merak etmeyin, bu konuda ilimizin 4 milletvekilinin de, belediye başkanlarımızın da, Valimizin de duyarlılığını biliyorum. Bir araya gelerek bu sorunun çözümüyle ilgili Maden'in mağdur edilmemesi, Madenlinin mağdur edilmemesi için elimizden gelecek bütün katkıyı vermek istiyoruz ve bunu vereceğimizden hiç kimsenin şüphesi olmasın. Ama sonuç olarak Maden'in kurtuluşu, Maden'in geleceği, Maden'in eski günlerine dönmesinin en güzel yolu ve yöntemi Maden Bakır İşletmesinin tekrar kamulaştırılarak işletilmesinin kamu tarafından yapılmasıdır.

Bu düşüncelerimi sizlerle paylaşarak hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz talebi yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3 - (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz talebi yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümünün oylaması açık oylamaya tabidir. İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrasında "Başkanın gerekli görmesi halinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir." denilmektedir. Bu hüküm çerçevesinde teklifin tümünün açık oylaması 2 Mayıs 2019 Perşembe gününe bırakılmıştır. Belirtilen gündeki birleşimde gündemin "Oylaması Yapılacak İşler" kısmında teklifinin tümünün açık oylaması yapılacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

18'inci sırada yer alan 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

18.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

19'uncu sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

19.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 44) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Komisyon raporu 44 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi yoktur.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 23 Şubat 2017 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Türkkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz evvel dış politikadaki çıkmazlarımızı anlattıktan sonra bu çıkmazlar yetmezmiş gibi 31 Mart sürecinde tüm bu yaşananları gölgelemek adına milletin kendisine her gün "adi" "hain" "zillet" "terörist" derken "beka" "beka" diye birtakım yalanlar söylediniz. Artık gerçek beka sorunlarımız 31 Mart seçimlerinden sonra tüm çıplaklığıyla karşımızda duruyor. Artık piyasalara güven tazeleyemiyorsunuz, her gün S400'ler ve F35'lerle ilgili kaygılar doların ateşini daha da artırıyor. Etten buğdaya, ayçiçeğinden patatese ithalata mahkûm ettiğiniz bir dönem...

İsmail Bey, ben de oraya, sohbete katılabilirim Sayın Doktorum, Sevgili Doktor, Kayseri Milletvekilim, muhterem.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Yani ben de katılabilirim aranızda.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Dinliyoruz sizi.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Peki, teşekkür ediyorum.

Kendi kendine yeten ülkemizde mutfaklar yanıyor, üretim yapan fabrikaların bacaları ise sönmüyor.

İsmail Bey, sizi görünce aklıma geldi, askerde komutan "Kıta dur." derdi, bir arkadaşım vardı Kayserili, o devam ederdi, "Kayserili sen de dur." derdi.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Peki.

Buyurun, sizi cankulağıyla dinliyoruz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – 4 kişilik bir ailenin mutfak harcaması yani açlık sınırı mevcut net asgari ücreti geçti. Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu TÜRK-İŞ'in nisan ayı araştırması sonucuna göre 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı yani açlık sınırı 2.107 lira. Gıda harcamasıyla birlikte giyim, konut, kira, elektrik, su, yakıt, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamaların toplam tutarı ise yani yoksulluk sınırı 6.863 lira oldu. Evli olmayan çocuksuz bir çalışanın yaşama maliyeti ise aylık 2.600 lira olarak hesaplandı. Yani ülkemizde çalışanların yaklaşık yüzde 40 kadarının asgari ücretli olduğunu göz önünde bulundurursak millî gelirimizin 10 bin doların üzerinde olduğu söylenen bugünlerde vatandaşlarımızın yüzde 40'ı açlık sınırında yaşıyor. Sayın AK PARTİ grup başkan vekili arkadaşımız geçtiğimiz günlerde bir formül verdi hatırlıyor musunuz? Ne dedi? Asgari ücretle geçinen 5 kişilik bir ailenin günde üç öğün çay, simit tükettiğinde ceplerinde kalan miktar tam 1.120 liraymış. Merak ediyorum, simit ve çayı nereden 1 liraya alıyorsa biz de gidip orada simit yiyeelim, çay içelim. "Bu milleti bekleyen tehlike yokluk ve fukaralık." diye aylardır bas bas bağıırıyoruz. AK PARTİ grup başkan vekili arkadaşımız vatandaşın beslenmesini günde üç öğün simide indirgemiş yani beslenme konusu günde üç öğün simitle, lillâhi Fatiha, bitti, beslendi, doydu. İşte bu yokluktur, işte bu fukaralıktır. Siz her ne kadar bilmeseniz, siz her ne kadar anlamasanız, siz her ne kadar farkında değilseniz...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Biz köy çocuğuyuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – ...geçmişte olduğu gibi arasında dolaştığınız o halktan uzaklaştıysanız bile halkın yaşadığı yoksulluk ve fukaralıktır bu gerçek durumun ismi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ülkemizdeki Suriyeliler için "Biz onların eline bırakmadan valiliklerimiz yoluyla aynen yedirmeye, içirmeye, giydirmeye devam edeceğiz." demişti Bolu Belediye Başkanının ifadesi üzerine. Sayın Cumhurbaşkanının daha önce "Tamamının evlerine dönmelerini sağlamayı hedefliyoruz." dediğini de hatırlıyorum aynı Suriyeliler için. Kendi vatandaşı simit yesin, Suriyeliler yedirilmeye, içirilmeye, giydirilmeye, hatta nargileye devam etsin. Yani, bizim dinimizde de var ya, "Ele helal olan komşuya haram." derler. Önce bir vatandaş doysun, simide mahkûm etmeyin vatandaşı, yesin, içsin, doysun. Kendi vatandaşından en az 70 lira genel sağlık sigortası ücreti al, Suriyeliler hastaneye bedava gitsin. Suçumuz ne bizim ya? Suriyeli olmamak mı bizim suçumuz? Türk olmak mı bizim suçumuz? Türk olmanın bu kadar bedel ödendiği bir dönem daha yaşanmadı Türkiye'de. Türk olmak her dönemde bedel ödemeyi beraberinde getirdi, Suriyelilerden sonra tekrar bedel ödemeye devam ediyoruz. Sayın Dışişleri Bakanı geçtiğimiz ay yaptığı açıklamada "Bugüne kadar Türkiye'de yaşayan Suriyelilere 37 milyar dolar harcadık." demişti. Türkiye'de her gün yaklaşık 300 Suriyeli dünyaya geliyor. Son yedi, sekiz yılda Türkiye'de 400 bin Suriyeli doğdu. Tabii, hastane de ücretsiz olunca, yemek içmek bedava olunca, bu kardeşlerimiz habire doğurganlığa devam ediyorlar.

Sayın Millî Eğitim Bakanı "Ya, bizim ülkemizde sadece 600 bin Suriyeli öğrenci var." demiş. Bu, Finlandiya'daki tüm

^(x) 44 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

öğrencilerin fevkinde bir rakam, üzerinde bir rakam. E, bunun sorumlusu ben değilim ki ya! Sayın Ahmet Davutoğlu'nun peşine düştünüz, açtınız kapıları, önce 50 bin, 100 bin derken 4 milyon Suriyeliyi kucağınızda buldunuz. Şimdi Ahmet Davutoğlu'yla ilgili birisine bir şey söylesem ayağa kalkacaksınız hemen ama o gün peşine takılmıştınız. Şimdi sosyal medyada yazılanlara bakınca Ahmet Davutoğlu dünyanın en kötü adamı. Niye? Parti kurmaya başladı. O gün ilahlaştırmıştınız Suriye politikasından dolayı. Sormak lazım: Suriyelilere harcanan bu 37 milyar doları nereden ödediniz? Yani, belli ki bizim verdiğimiz vergilerden ödediniz. Suriyeliler için harcanan parayı kendi ülkemize harcamış olsaydık; emeklilere 20 tane ikramiye vermiş olabilirdik; çiftçilere on sekiz yıl ÖTV'siz mazot verebilirdik; 8.500 kilometre hızlı tren yoluyla Türkiye'yi sarabilirdik; 51 bin kilometre ilave duble yol yapabilirdik; Körfez'e 33 tane geçiş köprüsü yapabilirdik; hani, çok övünüyoruz ya, Marmaray hattı, 12 tane de ondan yapabilirdik; 29 tane Avrasya Tüneli olurdu; 8 tane Atatürk Barajı yapılabilirdi, 1 tane Atatürk Barajı yapamadınız. Ama siz Roma'yı işgal eden Kavimler Göçü'nde olduğu gibi, üstüne para harcayarak Suriyelilere işgal ettirdiniz Türkiye'yi. Düşünmek bile istemiyorum ama 37 milyar dolara Suriye'nin kuzeyinin boşalmasının yolunu açarak orada bir kukla devlet kurulmasına izin verdiniz. Takke düştü; şimdi, Amerika'nın ipiyle Suriye kuyusuna inerken tüm bu yaşananları hesaplamamış gibi davranmayı bırakın artık. Yarattığınız bu sorunları onaracak olan yine milletimizin gücü ve bu yüce Gazi Meclisimizin çatısıdır. Vakit Türkiye'yi kurtarma vaktidir. Mesele Türkiye'mizdir, gerisi teferruattır.

Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Pek kısa bir söz...

BAŞKAN – Yerinizden söz vereyim.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın 44 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir konuya açıklık getirmek isterim. Biz milletimize kesinlikle ve kesinlikle ne simit ne başka bir şey reva görmeyiz, göremeyiz. Sayın grup başkan vekilimizin anlatmak istediği ya da anlatamadığı ya da farklılaşan, alım gücüyle alakalı bir şeydi fakat sanki biz “Siz simit yiyecek, biz başka bir şey yiyeceğiz.” demiş gibi lanse edilmesi doğru değil.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – “Ejder suyu içeceğiz, siz simit yiyecek...”

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Lütfen, herkesi ciddiyete davet ediyorum.

Meram şudur: Meram, satın alma gücüyle alakalı bir şeydi. Ha, bu eleştirilebilir; başka örnek verebilirdi, veremezdi, ayrı bir şey ama satın alma gücüyle alakalı bir şeydi, yoksa ne zihnimizden ne aklımızdan ne de kafamızın herhangi bir köşesinden vatandaşımıza böyle bir şeyi layık görmek gibi bir şey asla ve kata geçmez, bunu özellikle belirtmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bir de, bizim, tabii, ifadelere dikkat etmemiz lazım.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Biz hiç kimseyi ilahlaştırmayız, hiç kimseyi. Beğeniriz, severiz, sevmeyiz, eleştiririz ama ilahlaştırmak gibi bir şey bizim kitabımızda, lügatimizde yoktur, olamaz, bizim inancımızda da yeri yoktur bunun. Biz Allah'a kuluz, bizim için sadece bir tek ilah vardır, o da Allah'tır, onun haricinde hiçbir şeyi kabul etmeyiz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun.

31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Burada geçtiğimiz dönemde, 24'üncü Dönemde yaşadığımız Bursa Milletvekili Hüseyin Şahin'in bir lafı var: “Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a dokunmak ibadettir.” Bu ilahlaştırmak değil de nedir? Bunun bir izahı varsa ben dinlemek isterim.

Teşekkür ediyorum.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Şahsi şeydir onun, kabul edilecek değil.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, derdimiz belli, anlatmak istediğimiz belli.

BAŞKAN – Ona cevap verdiniz geçmişte.

Sayın Altay, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, ben de 60'a göre pek kısa bir söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

32.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, milletin Meclisinin milletin gerçeklerine gözünü kapatamayacağına ve milletin fukaralığına sessiz kalamayacağına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, iki grup başkan vekili arasındaki tartışmayı tabii görünce üzülerken de izledim. Şimdi, burası Parlamento, milletin Meclisi. Milletin Meclisi, milletin gerçeklerine gözünü kapatamaz. Milletin Meclisi, milletin ızdırabına kulağını kapatamaz ve milletin fukaralığına sessiz kalmaz. Ben bir yaşadığımı Meclisimizin takdirine sunacağım, hemen bitiriyorum.

Ben, 55 yaşındayım, ilk defa İstanbul'da bu seçimler öncesinde, esnasında ve sonrasında ben deyim 20 siz deyin 50 tane duvarda “Açım” ya da “Açız” yazıları gördüm. Ben bunu -55 yaşındayım- ilk defa gördüm. Yani Sayın Türkkan'ın söyledikleri doğrudur. Sayın Muş, “Milletin hâli çok iyi...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Muş eğer “Milletin karnı tok, sırtı pek, millet varlık içinde.” diyorsa onun hesabını millete versin, milletin önünde bunu milletin gözüne yüzüne karşı söylesin ama bu Meclisin bu gerçeğe gözünü kapatamaması lazım. En azından bu Mecliste çoğunluk partisinin “Evet, yaptığımız, yapılan ekonomik yanlışlar milleti, ekonomik olarak mutfakları yangın yerine çevirdi, millet ekonomik olarak darda, memleket zorda.”yı kabul etmesi lazım. Bu kabul olmadıkça bu yaşanan ekonomik kriz her gün biraz daha derinleşecektir. Bunu belirtmek istedim efendim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, kayıtlara geçsin sadece.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şöyle: Ben Sayın Türkkan'ın eleştirilerini dinledim, sadece bir iki konuya açıklık getirdim. Her şeyi tabii ki burada dile getirebiliriz, AK PARTİ'nin ekonomi politikalarını eleştirebiliriz, AK PARTİ'nin dış politikasını... Bunlara dikkat ettiyseniz herhangi bir cevapta bulunmadım; bu, her partinin hakkıdır. Sadece farklı bir iki noktada kanaatlerimizi belirtmek istedim. Biz Türkiye'nin gerçekleriyle yaşayan bir partiyiz, milletimizin dertleriyle dertlenen bir partiyiz. Dolayısıyla, Türkiye'yi belli bir noktaya getirmiş bir partiyiz. Şu önümüzdeki dört senedeki gündemimiz, vatandaşımızın refah seviyesini, ekonomik seviyesini çok daha iyi noktalara çıkartmaktır.

Gündemimiz budur Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – On yedi yılda yapamadığınızı dört yılda mı yapacaksınız?

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

19.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 44) (Devam)

BAŞKAN – Madde üzerinde şahsı adına, İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Tabii, 44 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması'nın hükümlerinin onaylanmasına ilişkin bir sözleşmeyi burada tartışıyoruz.

Tabii, seçim yeni bitti, 31 Martta bitti. Bugün 30 Nisan ve bugün de iki aydan sonra Meclisin ilk açıldığı gün. İki aydan sonra Meclisin ilk açıldığı gün olan bugün vatandaşın gözü kulağı, her şeyi şu anda Mecliste; Mecliste acaba neler oluyor?

Vatandaşın önceliği nedir? Burada vatandaşın önceliği, Meclisin uluslararası sözleşmeleri onaylaması, tasdik etmesi mi yoksa vatandaşın önceliği, polislerin, öğretmenlerin 3600 ek göstergesi, infaz koruma memurlarının çalışma şartları, emniyet mensuplarının çalışma şartları, imamların 3600 ek göstergesi, hemşirelerin yine 3600 ek göstergesi, emeklilikte yaşa takılanların sorunları, asgari ücretlilerin sorunları, ülkede yaşanan terör sorunu, ülkede yaşanan hukuki güvenlik sorunu, ülkede adaletsizlik sorunu, ülkede yaşanan fabrikaların, iş yerlerinin kapanarak istihdamın, üretimin olmaması sorunu mu? Ülkede liyakatsizlik sorunu var; ülkede ekonomi, geçim sıkıntısı var; kutuplaşma sıkıntısı var; cinsel tacizden dolayı mağdur olan insanlarımız var; çocuk istismarları var. Yabancılar ülkeye gayet rahat, cirit atarcasına girip iş buluyorlar, çalışıyorlar, para kazanıyorlar ve suç işliyorlar. İsrar sorunu var, savurganlık sorunu var. Âdeta okulların çevresinde uyuşturucu satıcıları cirit atıyor, öğrencilerimiz, velilerimiz bu konuda gerçekten perişan durumda. Cumhurbaşkanı diyor ki: "Ülkede biz kenevirin ekilmesine izin verelim." Peki kardeşim, kenevir ekeceksiniz de bu uyuşturucuyla mücadeleyi niye yapmıyorsunuz? Bunun denetimi nerede olacak? Enflasyon gelmiş yüzde 20'ye dayanmış, üretim yok durumda, sanayi yok durumda, vatandaşın yüksek borçları var, dolar sürekli yükseliyor, bununla ilgili Meclisin... Mesela hayvanseverler, insanların hayvanları hunharca öldürmesiyle ilgili kanunlar bekliyor. Kıdem tazminatıyla ilgili vatandaşlarımızın sorunları var, bununla ilgili beklentileri var. Ekonomik kriz var, iflaslar var, sürekli kapanan iş yerleri var, intihar eden insanlar var, cezaevinde af bekleyen insanlar var. Şimdi, ülkenin tüm bu sorunları burada dururken biz uluslararası sözleşmelerin onaylanmasını tartışıyoruz.

Şimdi değerli arkadaşlarım, bu Türkiye Büyük Millet Meclisinin gerçek gündemi halkın sorunlarıdır, halkın önündeki engellerin kaldırılmasıdır, vatandaşın maddi ve manevi anlamda gelişmesini sağlayacak tedbirlerin alınmasıdır ama görebildiğimiz kadarıyla maalesef Meclis halkın gündemine inmemektedir. Hatta ve hatta, yani Sayın Meclis Başkan Vekilini çok severim, saygı duyarım, biraz önce Mecliste kanunun oylamasında yeteri çoğunluk sağlanamayacağını bildiği hâlde buradaki kanunun oylamasını erteledi. Bu ne demek arkadaşlar, geldiğimiz hâle bakın. 600 milletvekili seçilmişse burada olacak. Bu 600 milletvekili halkın gündemiyle ilgilenecek. Burada maalesef halkın gündemi ile Meclisin gündemi farklı ve bu gündemi de AK PARTİ ile MHP birlikte yapıyor, açık ve net. Burada ben halka şikâyet ediyorum, gündemi değiştiriyorlar, gündemi başka bir tarafa atıyorlar. Yani burada asıl olan sorun, vatandaşın gündemi. Biz ilk önce uluslararası sözleşmeleri mi gündeme getireceğiz yoksa vatandaşın bu krizden çıkışının yollarını mı arayacağız? Ama görebildiğimiz kadarıyla, maalesef, gündem değiştirmek amacıyla şu aşamada yapılan... Türkiye'nin, vatandaşın sanki hiçbir sorunu yok, her şey güllük gülistanlık, bunlar konuşulmuyor ve sadece ve sadece konuşulan tek bir konu var, o da efendim, uluslararası sözleşmelerimiz. Peki, ben hayırlı olsun diyorum.

Hepinize saygı ve hürmetlerimi sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Oylamanın ertelenmesi konusu, İç Tüzük'ümüze göre, bana tanınmış bir hak ama Meclisi yönetirken grup başkan vekillerimizin de onayını alarak böyle bir değerlendirme yapıldı Sayın Tanal. Onu sana bildirmek isterim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama zaten, Sayın Başkanım, şu anda çoğunluk yok, oylarsanız... Hiçbir zaman olmadı, şimdi oldu.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ama biz rıza gösterdik, senin grup başkan vekilin de rıza gösterdi.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz talebi yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz talebi yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümünün oylanması açık oylamaya tabidir. İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrasında "Başkanın gerekli görmesi halinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir." denilmektedir. Bu hüküm çerçevesinde teklifin tümünün açık oylaması 2 Mayıs 2019 Perşembe gününe bırakılmıştır. Belirtilen gündeki birleşimde gündemin "Oylaması Yapılacak İşler" kısmında teklifin tümünün açık oylaması yapılacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

20'nci sırada yer alan 46 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

20.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 46)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.
Ertelenmiştir.

21'inci sırada yer alan 47 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

21.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 47)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.
Ertelenmiştir.

Bundan sonra da Komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 2 Mayıs 2019 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.58